XIII. évfolyam Budapest. 92. szám. Csütörtök, 1879. április 3.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Ghyczy Kálmán.

Begombolt bölcseség, zárkózott jellem, kérdőjel a szélcsendben, rejtély a zürzavarban, szirtre kuszó inda a viharban: ez volna Ghyczy Kálmán. Volna, de csak volna. Mert, hogy mit takargatnak a nyakig gombolt, régi szabásu gunyája alatt szivének ama redői, a melyeket vitorlaként szabadon eresztve nem lesett meg ajkáról emberfia, az oly kérdés, melynél sokkal egyszerübb és könnyübb a szentháromság titka.

Egy legenda szent Ágostonról kisegiti azokat, a kiknek czéljuk nem kutatni, csupán hinni. Ágoston a tengerparton küzködik a lehetetlen megfejtésével, s talál egy gyermeket, a ki kanállal meri a tengerből a vizet. Szót vált vele és bámul a bohó ötleten, mely kanállal akarja kimerni a hegygerincz nagyságu habokban viczkándozó tengert. Ha tengermélység feneketlen örvényeivel a szenvedélynek és enyelgő játsziságával az érzelmeknek a sziv: Ghyczy Kálmán egész lelke ama folyó, mely ismeretlen forrásból bugyog s tétovázva hömpölyög, mig el nem vész a homokba. Szenvedély nem rázza meg e lelket a vulkánszerü kitörések napjaiban; nyugodt önbizalom derüje nem játszik a homlokán; elhatározásaiban téveteg; tetteiben kimagyarázhatlan; életczéljában egy irány van: a lemondás.

Lemond, a mikor szalmaszál fekszik keresztben utja előtt; lemond, midőn halott büzt érez; lemond, midőn pénteken kell kezdenie dolgát.

Majd keresztet vetve a szalmaszálnál, lépdel tovább, kissé tanakodva lelkiismeretével oldalog el a koporsó mellett és pénztek délre elfelejti, hogy böjtöt fogadott. Lemond tizszer, kikiáltják nagy embernek százszor: és elhagyja helyét, nem tudni miért?

Vajjon tudja-e ő maga? Ha tudja és el nem árulja; ugy lemondása, annyi sok előző lemondással, a kishitüség egy-egy ágyvjátéka. Ha nem tudja, és mégis lemond, hogy visszakérettessék: ugy lemondása hasonlit a szélbáb tánczához, a mely mindig forog, mert soha sem lelheti helyét.

Jókai költészetének himporával aranyozta meg a bucsuztatót, a melylyel magányába kisérte; Madarász József pedig felugrott, hogy elmondja a visszaüdvözlő varázsigéket. Jókai azt hiszi, hogy elvonul, mert kifáradt; Madarász azt hiszi, siet, mert elégedetlen. A hiszékenység e csapongásainak légáramlata közt áll, mint kifürkészhetlen viaszautomata — Ghyczy Kálmán. Kisértik és idézik, mint a szellemet, mely egy emberöltőt vándorolt a ház ülőhelyein: képviselői széken, miniszteri bársonytámlányon, elnöki padon. Kisértés és idézés, ebből áll Ghyczy Kálmán,

Ebből az állományból fejlődik ki mind az, a mi oly jellemző lehetne Ghyczyre, ha őt jellemezni oly nagy kisértés és idézés nem volna. Kisértetbe jő életirója, ha rendes kulcsot keres jelleméhez, mert ő hozzá csak tolvajkulcscsal lehet férkőzni. Idézni multját, megbirálni szerepkörét szintoly terhes vállalat, mert sem a futó ellenségnek épitendő aranyhid, sem a gyümölcsök termelésétől kivénült fa iránt szokásos őstisztelet nem mondhatta el rá, hogy azok közé tartozott: „a ki mindent megtett, a mit tennie kellett, van joga nyugalomra térni.“ Ghyczyre inkább ráillik, hogy egyike azon sphynxszerü egyéniségeknek, a ki soha sem ugy tett, a mint akarni látszott és soha sem ugy akart, a mint tenni látszott,

Terméketlen élet, soha férfiasan ki nem jelölt, soha kitartóan nem követett, soha következetesen be nem töltött életfeladatok gomolyában elzüllve: ez az ő multja, a mely száraz ágaival, leveletlen galyaival jelképezi a sivár és meddő kort, a minőbe annyira beillett. Ghyczy Kálmán már akkor képviselte e korszakot, midőn az ujitási szellem a levegő villanyos gőzével feszité tettekre az alkotó erőt: 1848-ban. Határozatlansága akkor lett a határozati párt tagja, midőn ennek határozottságából történelmi emlékül nem maradt más, mint a határozatlanság. Ez volt 1861-ben.

Innentől kezdve a határozatlanság volt, a miben egyre határozottabb lett. Vonzódott a Deákpárthoz, de erőszakot tett vonzalmán, hogy máskép téve, mint akarni látszott, oda csatlakozzék a balközéphez, a hova se akaratereje, se tevékenysége nem vonzotta. A balközépen neki osztották ki a társvezéri és pártelnöki szerepet. És Ghyczy Kálmán vezérelni látszott, a mikor önmagával és pártjával rég meghasonlott: elnök maradt, a mikor gyötrötték a kételyek, mert egyszerü párttag lenni sem akart. Inditványozta a delegáczióba menetelt, bele is ment az „átkos intézménybe“, de visszaátkozva pártja által, a bihari pontok héja alá bujt. Ez volt 1872-ig.

Most kezdődött csak el hánykódni iránytalan életsajkája. Küzdött a Lónyay-uralom erkölcsrontó és vagyonpusztitó hatásai ellen, s mikor a küzdelemnek aczélozott harczczá kell vala változnia: begöngyölte tógáját, álig benyakravalózta nyakát, letette fegyverét, elbujt paradicsomalma bokrai közé, onnan leste a világforgást és azon választási harcz kimenetelét, a melynek előre kitekerte lemondási scenájával a nyakát.

Véresre verve, összetörve, erélyökben megingatva jöttek elvbarátai az országházba, s a társvezér azon kezdte, hogy talányos indokokból, a bihari poutok mogyorójába állt lyukfurónak. Be sem várta, hogy üres mogyoróként mutassák be az oly szivósan és oly lelkesedéssel küzdő nemzetnek. Kirágta magát pártjának legselejtesebbjeivel egy uj lemondási és visszaidézési jelenet árán, a középpárt éheseinek cserben hagyása után a bársonyszekbe. Egyetlen tette, a melyért a nemzet soha sem bocsáthat meg neki, a történelemnek pedig el kell itélnie, hogy önálló vezérlete alatt jelent meg a parlamenti szintéren a legelső lesipuskás gárda. Egy had, mely azóta többféle alakban, többféle név alatt állandóan fentartja magát az ország közvéleménye kiforrásának és a jövendő alkotmányos küzdelmek megmérhetlen kárára, a történelmi pártok között a hatalomra vadászva.

Ghyczy Kálmánnak egész éléstárát a becsületességéről, tekintélyéről és tudományáról elterjesztett balközépi hireszteléseknek ki kellett üritenie, hogy egy fásulttá közönyössé válni kezdő korszak alapkövét oly mélyre sülyessze a hazai politika talaján, a melyen az elvtagadások, jogfeladások, roszaságok és gonoszságok akkora épülete emelődhetett, a minőt itt hagy nyugtalan szemeink előtt, a mikor nyugalomba vonul.

Pénzügyérsége a pénzügyi rendezésnek és alkotásnak időszakává lenni volt hivatott. De ebből az időszakból sem hagyott Ghyczy mást hátra, mint Vespasian császár adókivetési tanát, hogy bár honnan az mindegy, szedni lehet, szedni kell az adót, mert a pénznek nincs szaga. Ghyczy tovább ment. A drága kölcsönök nagy kamatai mellé feladta közlekedési érdekeink egy főerét annak a consortiumnak, a melynek uzsora-jobbágyai vagyunk. Igaz, nem ő hozta ily helyzetbe az országot. Elődeinek büne volt az. De Ghyczynek nem volt szabad ily alku, ily áldozatok mellett tartani meg a tárczát, hogy egy policinello elnöklete alatt álló kabinettel együtt oly férfiatlanul dobassék ki Tisza Kálmán, az ő egykori vezértársa által. S ugyanaz a Ghyczy Kálmán, a ki kardbojt és tisztesség nélkül lett az ajtó mögé helyezve, mint mellőzhető figura, hogyan békülhetett ki sorsával, s lehetett sokáig oly vak eszköze Tisza Kálmánnak és pártjának az elnöki széken? Ha magába száll, nem rezeg-e meg szivének minden hurja, hogy a rejtélyhez, mely szereplését a hatalom polczára való kapaszkodás elvtelen lépéseitől kiséri, a mostani lépésig, mely ismét csak a munkáját elvégző mór eltávolitása, nagyot soha sem mivelt, szilárd soha sem volt, nem eszméket, nem czélokat, hanem önmagát és önmaga mellett személyes érdekeket szolgált?

Kinos benyomást tesz az emberi lélekre az ő életsorának tanulmányozása. Mert ha van a közéletben igazi hivatás, kell, hogy a ki vállalkozik betöltésére, oly müvet hagyjon maga után, mely legalább a felszántott vagy bevetett föld, az elültetett vagy gyümölcsöket termő fa benyomását tegye a kortársakra és utódokra. Amde egy életet szentelni a közpályának és ez életből kimagasló pontok gyanánt oly mérföldjelzőket hagyni, a melyek mögött mind a négy táj felé az ut vagy járatlanba, vagy mocsarakba vezet: ez bizony megkeseriti a nyugalmat. Nem mindenkinek adatott tehetség a cselekvésre; nem mindenkit ültet oly helyre a sors, a hol alkalma nyilik tenni. A kit ugy megáldott a sors, és olyan helyre ültetett: a legkevesebb, a mit tőle megkövetel a világ, hogy roszabbá ne tegye a helyzetet. Tegye szivére kezét Ghyczy Kálmán s azon parlamenti zivatarok, a melyek távozását megelőzték, azon mult, melynek botlásai oly kórágyat vetettek a nemzetnek, a minőben reménytelenül betegeskedik: nem azt sugják-e lelkiismeretének, hogy igy cselekedve inkább semmit sem tett volna.

Nem igy képzeltük mi magunknak, a görög és római történetek alapján, a korukat vezérlő férfiakat.

„Az ember, a kinek — Petőfi szerint — a napba kéne néznie és a porba néz“, nem olyan alak, a kinek kezével nemzetek boldogithatók, s nem is olyan alak, a ki midőn elmegy, fölfejti a nemzet előtt saját gyöngeségei mellett korának gyöngeségeit, hogy megtanitsa, mit kell kerülnie, s mit kell tennie. Ghyczy ellopódzik, lelkében talán keserüséget, agyában tanulságokat vive el, s itt hagyja az általa is megrontani segitett országot férgességével, sebeivel, nyomorával és piszkával tépelődni és emésztődni. Bezárja a boltot, mint egy szatócs, a ki megunt bajlódni a kufárokkal és vevőkkel, s félretett garasaiból élve nézi, hogyan buknak egymásután kollegái ebben a rosz világban.

Mi ez? Betetőzése a korszaknak. Elszéled a tapasztalat, mert nincs erkölcsi bátorsága nyilatkozni; eltakarodik az öreg-ség, mikor megrontá az utódjául következő ifjuságot: itt hagy mindent a legkétségbeesettebb állapotban, csak hogy egyet vihessen el magával, elvihesse a hamis lelkiismeretet: „Nem én tettem be az ajtót.“

A rendszer, melyet igy elhagynak, a kormányzat, melytől igy megfutnak, a korszak, melynél igy kopogtat a katasztrófa először: az a rendszer, az a kormányzat, az a korszak e nyugalomba vonulásokban itélődik és iéltetik el a legélesebben. Igy lesz a szerencsétlen nemzetből elhagyatott nemzet.

Verhovay Gyula.

Budapest, április 2.

Ghyczy Kálmán lemondása sokféle beszélgetés tárgyát képezi a ház folyosóin. Általános a nézet, hogy Ghyczy Kálmánt nem fáradtsága, nem betegeskedése és nem öreg kora készté a lemondásra, hanem e lépésének részint politikai részint személyi hátterü indokai vannak.

Ghyczy maga kerülte a felvilágositás adást, a mint ez már nála megszokott dolog. Burkolódása, titkolódzása talán most még nagyobb, mint eddig volt. Hanem egyes incidensekből, némely elejtett szavaiból azt vélik következtetni, hogy az elégedetlenség Tiszáék irányában leginkább közreműködött arra, hogy távozzék. Az utóbbi időben már kölcsönös volt a feszültség közte és Tisza szorosabb bihari gárdája közt. Több izben kijelentették ezek, hogy Ghyczyvel nincsenek megelégedve. Ez fülébe jutván az öregnek, kedélye mindinkább elkeseriilt, s végre midőn nem is igen titkolták előtte, hogy megunták, s mást szemeltek ki helyére; akkor eltökélte magát, hogy visszalép. Lemondási szándékának kijelentése után némi tisztességből igyekeztek ugyan őt lebeszélni, de azután siettették lemondását és lemondásával az uj elnök kijelöltetését.

Siettették pedig két okból. Az egyik ok, mert Szlávyt lekötni az elnöki pártatlanság álláspontban minden netaláni resonirozás ellen érdekökben feküdt. A másik ok, mert a szünet előtti elszéledés igen alkalmas fogásnak tüntette fel előttök, hogy a választással meglepjék a házat, s ugy szólván keresztül lopják azt minden erősebb választási küzdelem kikerülésével.

Mondannk sem kell, hogy efféle taktikai fogásokban, a mily ügyes Tisza Kálmán kormánya, ép oly kevéssé veszi a ház elnöki méltóságának a házszabályok által is biztositott tekintélyét figyelembe. Már pedig mind az általuk az ország első tisztjére kiszemelt egyén, mind a többség, mind a ház érdekéből kivánatos volna, hogy ily elsietteté-sek és házszabályellenes választások a képviselők tulnyomó nagy számának távollétében ne történjenek. Igy minden esetre kikerülhetnék azt, hogy mint az ellenzék sorában a mai nap folytán felmerült, nemcsak az ittlevőket akarják visszatartani a szavazástól, hanem a képviselők absolut szavazatának hiánya következtében magát a választás törvényességét is megtámadni.

A Magyarország és Horvát-Szlavonországok közti pénzügyi viszonyról.

Irta **Lukács Béla.** *)

I.

Az 1868-ban kötött, 1873-ban revideált magyar-horvát pénzügyi egyezmény ez év végével lejár. Szükséges lesz az Ausztriával kötött szerződések időtartamára, — tehát 1887 végeig — ujból szabályozni a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közti pénzügyi viszonyokat. A két országgyülés már meg is választotta azon országos küldöttségeket, melyek hivatva lesznek ez irányban javaslatot terjeszteni a két országgyülés elé. A két regnicolaris deputácziő megalakult s nemsokára érdemileg is megkezdi müködését. Tehát épen időszerü és tanulságos lesz, ha kissé részletesebben foglalkozunk a két ország közt eddig fennállott pénzügyi egyezménynyel s annak eddigi eredményeivel. Szükséges ez annál is inkább, mert ezen viszony időközben, a határőrvidék egy részének polgárositásával s az 1873-ban létrejött uj egyezséggel változásokat szenvedett, meglehetősen komplikált s az eredmények kevésbé ismeretesek.

Mindenekelőtt — a későbbi fejtegetések megértheteése végett — körvonaloznom kell fővonásaiban azon viszonyt, mely pénzügyi tekintetben Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt fennáll.

Ezen pénzügyi viszonyt az 1868. XXX. t.-czikk szabályozta, mely általában megállapitotta a két ország közti államjogi viszonyt is. E szerint Horvát-Szlavonországok elismerték, hogy azon költségekhez, melyek egyfelől a magyar korona országai és ő felsége többi (lajthántuli) országai közt közösek; továbbá azon költségekhez, melyek másfelől a magyar korona összes országai közt közösek: adóképességök arányában volnának kötelesek hozzájárulni.

Ezen adóképességi arány, a magyar és horvát országos küldöttségek közös egyetértésével, ugyanazon adatok alapján számittatott ki, melyeknek alapján előbb Ausztria és Magyarország közt a kvota aránya kiszámittatott. Alapul vétettek az egyenes és közvetett adók eredményei az 1860-tól 1865-ig terjedő hat évi időszakban.

Ezen hat évi időszakban az egyenes adókból befolyt:

az osztrák örökös tartományokban	395.131,354 frt.
a magyar korona országaiban *)	199.866,864 „
a közvetett adókból	
az osztrák örökös tartományokban	792.847,064 frt.
a magyar korona országaiban *)	284.820,530 „
összesen tehát	
az osztrák örökös tartományokban	1.187.978,418 frt,
a magyar korona országaiban	484.687,394 „

Ezen összegek közt megvonva az arányszá-

*) „Havi Szemle“ márziusi füzetéből.
*) A határőrvidék nélkül, mely akkor a hadügyminiszterium kezelése alatt állott

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

A NAGY IZA.

Bouvier Elek regénye. 3

ELSŐ RÉSZ.

KÉNYSZERITETT HÁZASSÁG.

(Folytatás.)

— Ezt nem undoritó kiinni, édes . . . Most a fiatal ember ivott; megölelték egymást; Móricz még mindig térdelt, a leányra támaszkodott, ki kezét szőke hajába mélyesztő; ekkor a fiatal ember fölemelé fejét, mosolyogva elszántan egymásra tekintettek . . . kétségkivül a halál eszméje nem villant fel agyokban . . . ők csupán szerelemről álmodoztak, mert a leány igy szólt:

— Mennyire szeretlek! . . .

— És én, vetélő oda egyszerüen az ifju, ajkait Cecile kezére illesztve.

Az ablak félig nyitva volt, és azon utczára nyilt, hol a bál tartatott, melyet már emlitettünk. A zenekar egy bevezetést játszott, és a rendező, ki a virágcsokrokat osztogatá, kiáltá:

— Helyre uraim, most következik a befejezés.

Cecile folytatá:

— Látod . . . ő is befejezésről szól . . .

Ismét ivott, és igy szólt:

— Ugy látszik, hogy éget . . .

— Igen, szándékosan . . .

— Akkor igyunk hamar . . .

Ittak és koczintottak; ezután Cecile komoran igy szólt Móriczhoz:

— Kelj fel.

A fiatal ember engedelmeskedett. Cecile az ablakhoz vezette, kezét kezébe téve, szemeit a csillagos égboltra emelve ünnepélyesen igy szólt:

— Előtted mindenható Isten, ki előtt nem sokára megjelenünk, és meg léven győződve, hogy beszennyeznem a házasság szentségét, ha ahhoz mennék, kit nekem szántak . . . férjül választom Pemand Móriczot, kit szeretek . . .

Móricz ugyanezen szavakat ismételé . . .

Cecile érezé, hogy egy jegygyürüt hozott ujjára, ezt megcsókolá . . . ezután izgatottan, mintha siettetni akarná a végkifejlődést, igy szólt:

— Most egyesültünk. Igyunk . . .

Kétszer ittak, és a leány egy sóhajjal felkiáltott:

— Most megtörtént, hagyj magamra egy pillanatig Móricz, de jöjj vissza hamar, én elvárlak, mint férjemet.

Móricz engedelmeskedve távozott.

Midőn egyedül volt, Cecile eloltá a gyertyát, levetközött és lefeküdt . . .

A fiatal embert hallá visszajönni.

— Te vagy? . . .

— Igen Cecilem . . .

— Jöjj hamar . . . én most félek, hogy nélküled halok meg . . .

. . . . . .

A bálon a zenekar egy pillanatig szünetelt, és a rendező kiáltá:

— Uraim, a tánczosok előre!

A nászéj vége.

A szél, mely ezen nyári éj beálltával gyenge volt, erősebb lett; a nyugalomra következett a fák levelei csörgése a rakparton, a viz ellenében a hidnál kötéllel megerősitett hajók összeütközének és a nap fölkeltét várák, hogy a Szt.-Márton csatornába mehessenek. Az enyhe éj után vihar következett.

Móricz kis szobájában a nyitva felejtett ablakot a szél rázta, reggeli két és fél óra volt, csend uralkodott. A két gyermek az ágyon elterülve aludni látszott. Egyszerre az egyik bágyadtan felemelkedett. Ez Cecile volt, ki az ágyban felült, kezét homlokára tevé, elsimitá barna haját, és igyekezett megmagyarázni mit érzett; feje nehéz, agya zavart volt; maga körül tekintett a nélkül, hogy értene vagy látna valamit; egy borzasztó álom martaléka volt-e? Fel akart kelni, és keze Móricz testéhez ért, ki mellette feküdt; a hideg test érintésére fel akart sikoltani, de a hang torkába szorult; most két kezével elfödve arczát fájdalmasan felkiáltott, mindenre emlékezett . . . . Hogy történt, hogy ő még él? Mi történt? Móricz megesalta volna? midőn a halált igérte, csupán a gyönyörben akarta őt részesiteni? Ez borzasztó lenne. Azonnal kedvese testére hajolt és kiáltá:

— Móricz! Móricz!

A fiatal ember nem nem mozdult, Cecile megfogta fejét, a bőr egy halott hidegségével birt. Remegve iparkodott felemelni, de a test visszahanyatlott; a fiatal leány rémülten felsikoltott. Móricz meghalt, és ő még élt!

Ő még élt, majdnem mezitelen volt, minden mozdulatánál lázas meleget érzett, és még is halálos félelem fogta el.

Rendkivüli megerőltetéssel esszeveszetten kiugrott az ágyból és érezé, hogy elméje háborog. Magánkivül, félőrülten térdre borult, magához vonta Móricz fejét — megcsókolta és igy szólt:

— Móricz! . . . nem, te nem haltál meg; hallgass reám, felelj nekem . . . te nem csaltál meg azzal, hogy egyedüi kivántál meghalni, Móricz, ó kérlek . . . felelj nekem . . .

És sürü könnyek hullottak szemeiből . . .

O Istenem! Istenem! én tehát el vagyok átkozva! Te elvetted tőlem az egyetlen lényt, kit szerettem, és engem nem akarsz magadhoz venni, de most én már nem kivánok élni . . . ez lehetetlen! Móricz férjem, én nem akarom, hogy egyedül távozzál, halnom kell . . . meg kell lenni . . .

Ismét megcsókolta, ajkait hosszasan Móricz ajkaira szoritá, mintha reménylené, hogy beszivhatja a halált, melyet óhajtott; ezután hirtelen felegyenesedett, és őrülten magánkivül igy szólt:

— Halni akarok!

Az asztalhoz sietett, megtekinté a palaczkot; ez üres volt; körültekintett, ha nem talál-e egy kést vagy fegyvert és keblén már szétvonta az inget . . . De semmi! Az ablak nyitva volt, oda rohant, az egy kis kerte nyilt, a halál nem volt biztos. A szél megremegteté, magára tekintve látá, hogy nincs felöltözve, azonnal föléledt benne az ifju leány szemérme; visszement a szobába, és sietett felöltözni . . . Ezután kedvese holt testéhez közelitett; egy pillanatig reá tekintett, és igy szólt:

— Férjem, mert én férjnél vagyok . . . . aszszonnná lettem . . . ó én utánad megyek kedves férjem.

És miután a szél az ágy függönyeit lebegteté, Móricz testét visszahelyezé az ágyba, összevonta a függönyöket és készült az ablakot betenni; egy átható fütyülés hallattára, felemelte fejét, kitekintett és a szürkületben száz lépésnyi távolban egy vontató gőzhajót látott. Örömmel felkiáltott. A ház alatt megpillantá a Szajnát . . . Ez egyszer nem fog többé magához térni; még sötét volt, ily órában a hidon és a rakparton nem járt senki. Cecile betette az ablakot, és visszatért Móricz holttestéhez.

— Követni foglak férjem, lelkeink nem sokára találkoznak . . . . A viszonlátásig, a viszontlátásig . . .

És miután ismételve megcsókolta, elrohant, és sebesen lement a lépcsőn. Két perczczel később az utczára nyiló kapu előtt megállt; kénytelen volt a falhoz támaszkodni, hogy fenntarthassa magát, még érezte a méreg hatását, és ugy látszott, mintha ingadozna; nyiltan szólva, bátorsága hiányzott, a vér tetőtől-talpig megfagyott ereiben, behunyta szemét, és azt hitte, hogy összerogy; de ez alig tartott egy perczig; felegyenesedett, és maga körül tekintett; az utcza, a rakpart és a hid el volt hagyatva.

A régi Rappée városrész épen nem párisias ez órában; az ember azt hihetné, hogy valamely faluban van egy folyó partján.

A szélroham megszünt, a meleg napok köde mindent elboritott, a fák leveleit a szél már nem lengette, és alig lehetett hallani a vontató gőzhajó kerekeit, a mint a vizet felzavarták. Az égbolton kékes fény derengett.

A nélkül, hogy látni lehetne a viz másik oldaláról a lóvonatu vasut csengése hallattszott; közbe-közbe kiódobogás, ostorsuhintás és a kocsisok káromkodása. A nap nemsokára felkel; ezen csend a viz szinén elősegité Cecile tervét.

Hirtelen elgyengüléséből magához térve, sietett végig menni az utczán; szaladni kezdett és megtekinté a partot; le kell menni a vizhez; fogai közt mormogva, igy szólt:

— Itt nagyon közel van a part, a folyó hullámaival kivethetne.

Ekkor visszament az austerliczi hidra, s ezen végig haladt. Ismét a hid közepére érve megállt, és lenézett. Itt jó lesz; a ködben alig látni a vizet; körültekintett, senki sem jött! Ekkor felkapaszkodott a karfára, óvatosan összefogta ruháját; még egyszer visszatekintett azon irányba, hol a nászéj és e halálos házasság végbement; mosolygott és igy szólt:

— Itt vagyok Móriczom.

És két kezével elfödve arczát, egyetlen szó vagy sikoltás nélkül leugrott. Ugyanazon pillanatban, midőn a vizbe zuhant, a köd oszlott, a test eltünt és a nelyen, hová a fiatal leány esett, számos hullám keletkezett.

Mintha nap és az élet e pillanatra várt volna, minden feléledt: a madarak éneketek, a kakas kukorikolt, a fák kibontakoztak a ködből és körvonalaik a hajnali szürkületben láthatók lőnek. Lassanként a Szajna partján megjelentek a hajósok. Ég, föld, fák, folyam, minden kivált a ködből . . . Végre feltünve a láthatáron, áttörve a fák lombjain, visszatükröződve a vizben, feltünt a nap. A viz másik oldaláról egy kiáltás hallatszott, ladikok, hajók eddig még láthatatlan emberek rohantak a hidra, mások iparkodtak eloldozni csónakjokat, hogy ezzel a folyó közepére evezhessenek! általános zaj támadt; e kiáltás hallatszott:

— Ott, ott, a harmadik oszlop alatt . . . Egy hajóról egy tökéletesen felöltözött férfi ugrott a vizbe, és a kijelölt hely felé uszott.

III.

„Távozzál násznép!“

Még nem volt reggeli hét óra, midőn mindenki felkelt Tussaud Claudius házánál. Midőn szóba jött Cecilet felkölteni. Tussaud asszony igy szólt:

— Nem, nem, hagyjátok nyugodni, számára minden készen van, keljen fel minél később.

Engedelmeskedtek, a háznál leirhatatlan sürgés-forgás volt; a kereskedők az utolsó tárgyakat hozták.

A fodrász valódi remekmüvet alkotott Tussaud asszony hajából, a butorok el voltak halmozva fényüzési szerekkel, és virágcsokrokkal, melyeket a meghivottak küldöttek az ifju menyasszonynak. A kapunál a legszebb bérkocsik állottak a vőfél rendelkezésére, hogy ezeken elhozhassa a legközelebbi családtagokat.

Midőn Tussaud Claudius látá, hogy házában minden fel van forgatva, igy szólt:

— Én nem várom a borbélyt, magam megyek hozzá.

(Folytatása következik.)

mot, csik az osztrák tartományokra 71·02%, a magyar korona országaira 28·98%.

A magyar korona országaira nézve fentebb kimutatott összegek következőleg oszoltak meg:

befolyt az egyenes adókból

Magyarországon 187.649.294 frt. Horvát-Szlavonországban 12.207.570 frt.

a közvetett adókból

Magyarországon 265.810,452 forint. Horvát-Szlavonországban 19.010.078 frt.

együtt tehát

Magyarországon 453.469.746 forint. Horvát-Szlavonországban 31.217.648 frt.

Ezen összegek a következő arányt fejezik ki: csik Magyarországra **93**.5592201%. Horvát-Szlavonországra pedig 6.4407799%; vagyis minden 100 frt közös magyar-horvát költségből adóképességük aránya szerint: Magyarország kerekszámban 93 forint 56 krajezárt, Horvát-Szlavonországok 6 6 forint 44 krajezárt lennének kötelesek fedezni.

Minthogy azonban Horvát-Szlavonországok összes tiszta jövedelmeiből, a közös költségekhez a fentebbi kules szerint szükséges összeg csakis ugy lett volna kiszakitható, ha ezen országok a beligazgatásukra szükséges összegek nagyobb részét is általadják: „Magyarország — mint a törvény mondja — tekintettel azon testvéri viszony megujitására, a mely közte és Horvát-Szlavonországok közt századok óta fenállott, készséggel beleegyezett, hogy Horvát-Szlavonországok jövedelmeiből mindenekelőtt bizonyos összeg, mely ez országok beligazgatási költségeire időnként egyezményileg megállapittatik, vonassék le, s csak a beligazgatási szükséglet fedezése után fenmaradt összeg forditassék a (magyar-horvát) közös ügyek által igénylett költségekre." — Ennek alapján a Horvát-Szlavonországoknak beligazgatási czélokra, autonom kormányzatuk fedezésére kiadandó összeg — azon 10 évre, a meddig a magyar korona országai és az osztrák tartományok közt kötött kvótaegyezmény s az ezzel kapcsolatos egyezmények tartanak — évenkénti 2.200.000 forintban állapittatott meg; megállapittatván egyszersmind, hogy ha Horvát-Szlavonországok közjövedelmeinek 45 százaléka ezen összeget meghaladná, a fölösleg a magyar-horvát közös költségek fedezésére lesz forditandó, — ha pedig Horvát-Szlavonországok összes közjövedelmei meghaladnák azon összeget, mely a magyar-horvát közös költségekből a fentebb már jelzett 6.44 százalékos kules szerint reájok esnék — a fölösleg Horvát-Szlavonországok rendelkezésére esik, a nélkül hogy azon összegeket, melyekre nézve a megelőző években a közös költségeket illetőleg hátra maradtak — utólag fedezni tartoznának.

Az itt körvonalozott határozatok alapján évenkint leszámolásnak van helye Horvát-Szlavonországok és Magyarország közt. A leszámolás fölött a közös magyar-horvát országgyülés dönt s az eredmény csak tudomás végett közöltetik a horvát-Szlavon tartományi gyüléssel.

A fentebbi egyezmény, mint érintettük — tiz évre köttetett. De az 1868. XXX. t.-cz. 19-dik §-ában meghatároztatott azis, hogy ha Horvát-Szlavonországok kormányzati területe a határőrvidék közigazgatási egyesitése által növekednék, a Horvát-Szlavonországokkal egyesitett területek jövedelmei szintén ugy fognának megosztatni, hogy 45% beosáttatik a horvát-szlavon autonom kormány rendelkezésére, 55% pedig a közös magyar-horvát kiadások fedezésére forditttatik.

Horvát-Szlavonországok területe tényleg növekedett is még ezen egyezményi idő alatt — a varasd-szt.-györgy és a varasd-kőrösi határőrezredek, Zengg és Belovár katonai községeknek, továbbá Ivanics várának és Szisszek községnek (Bellovármegye) polgárositása folytán, mely az 1871. junius 8-án kelt legfelsőbb elhatározás által közigazgazgatásilag Horvát-Szlavonországokkal egyesittettek. Ennélfogva már 1872-ben a fenebbi 2.200,000 forinton felül Horvát-Szlavonországoknak, autonom kiadásaik fedezésére, a nevezett területek közjövedelmeinek 45%-a is rendelkezésére bocsáttatott. Ezen ügynek törvényhozási rendezése alkalmával azonban a horvátok megragadták az alkalmat, hogy az 1868-ban kötött egyezménynek pénzügyi részén is — melyet magukra nézve hátrányosnak tartották — változtassanak. Igy jött létre az 1873. XXXIV. t. cz.

Ámbár a 2.200.000 frtnyi átalán 10 évre lőn megállapitva, a horvátok ezen időnek lefolyását nem várták be, hanem az egység megváltoztatását követelték. A kikötött 2.200,000 forintnyi átalány az egyezmény megkötésének idején jóval fölül haladta Horvát-Szlavonországok közjövedelmeinek 45 százalékát, mely 1868-ban kerekszámban 1.800.000 frtot. 1869-ben 1,900.000 frtot tett. A későbbi években azonban már emelkedtek Horvátszlavonországok bevételei; 1870-ben már 121.000 frttal, 1871-ben 133.000 frttal, 1872-ben 343.000 frttal haladta meg közjövedelmeiknek **45** százaléka a kikötött 2.200.000 frtnyi átalányt. A közös magyar-horvát kiadásokhoz Horvátország hozzájárulási összege azonban, messze hátra maradt a törvényes arány által megállapitott összeg mellett: milliókat kellett itt utánpótolni, s e czimen Magyarország követelései milliókra mentek. Mindazonáltal ez nem akadályozta a horvátokat abban, hogy a pénzügyi egyezménynek megváltoztatását sürgessék. Mihelyt látták, hogy közjövedelmeik 45%-a meghaladja az addig élvezett átalányt, megfeledkeztek arról, hogy voltak évek, midőn a 45% a 2.200.000 frtot sem ütötte meg; megfeledkeztek azon milliókról, melyekkel Magyarország a testvérnemzetnek már azon időig is áldozott — és előálltak igen nagy követelésekkel. Nevezetesen kivánta az 1873-iki horvát regnikoláris küldöttség, a horvát pénzügyeknek teljes függetlenitését Magyarországtól; hogy a közös kötségekhez való hozzájárulási arányuk csak azon fölöslegek alapján állapittassék meg, mely a közigazgatási költségek fedezése után fenmarad — s e szerint esett volna Horvát-Szlavonországokra a horvát küldöttség számitása alapján közel 3%, tehát felével kevesebb, mint az 1868-iki megállapodás szerint; — kivánták, hogy az osztrák államadósági járulékból 10 millió leültessék előre s a fendmaradó 20 milliőhoz hajlandók voltak 2·87%-kal hozzájárulni; a határőrvidék egyesitése esetében pedig hajlandóknak nyilathoztak a közösügyi 2%-ot is elvállalni.

Nagy szerencséjük a horvátoknak, hogy ezen javaslataik az akkori magyar regnicolaris küldöttség által nem fogadtattak el. — különben államháztartásukban ma nagy deficzitjük lenne. Ha az itt körvonalazott horvát javaslatok alapján egy kis számitást teszünk, azon igen érdekes eredményre jutunk, hogy ha Magyarország 1873-ban elfogadja vala a korvát deputácziő javaslatát, ma Horvát-Szlavonországokat s a határőrvidéket egy nagy deficzit terhelné.*) — Hanem hát a horvátok megkimélve maradtak a deficzittől, mert jelzett javaslataik nem fogadtattak el s a kérdés reájuk nézve sokkal előnyösebben oldatott meg. Az 1873-dik évi XXXIV. törvényczikk elejtette az átalányt és azt határozta, hogy Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete 1873. jan. 1-től kezdve azon időre a meddig a magyar korona országai és ő Felsége többi királyságai és országai között a közös ügyek költségeihez való hozzájárulási arány iránt kötött egyezmény tart, mindenekelőtt Horvát-Szlavonországok egyenes és közvetett adóinak és egyéb közjövedelmeinek **45** százalékjával fedeztetik, vagyis azon országok tiszta közjövedelmeiből annyi százalék szolgáltatik be azon horvát-szlavon országos vagy törvényhatósági pénztárba, a hová a társországok törvényhozása vagy kormánya kivánni fogja,

Horvát-Szlavonországok összes bevételeinek 55%-a a közös költségek fedezésére a közös kincstárba szolgáltatandó be. Az 1868-iki XXX. t.-czikknek egyéb intézkedéseit, nevezetesen a közös magyar-horvát költségekhez való hozzájárulási arányra és az évenkénti leszámolásra nézve, teljes épségben maradtak.

Ezek — fővonásokban — azon elvek, melyek a Magyarország és Horvátországok közti pénzügyi viszonyokat szabályozzák. És most nézzük ezen egyezménynek gyakorlati eredményeit, a mint azok 1869-től 1877-ig alakultak.

II.

Horvát-Szlavonországok brutto közjövedelmei a hivatalos leszámolások szerint tettek az egyenes és fogyasztási adók, bélyeg, jogilletékek és dijak, fémjelzés, ut és hidvám, dohány-, lotto- és sójövedék, államjószágok és erdők, szállományok, állampénztek. fémbeváltás, bányailletékek és különféle bevételek czimén:

1869-ben	5.554,000 ftot,	1874-ben	7.071,000 ftot
1870-ben	6.624,000 „	1875-ben	7.382.000 „
1871-ben	6.737.000 „	1876-ban	7.967,000 „
1872-ben	7.774,000 „	1877-ben	9.024.000 „
1873-ban	7.118,000 „	összesen	65,251,000 „ *)

Levonva ezen brutto bevételekből az átfutókat, melyek egyszersmind kiadást is képeznek, továbbá a tisztán üzemi kiadásokat és előállitási költségeket, (a dohány, só stb. termelési s gyártási költségeit, a lottonál a kifizetett nyereményeket stb.), s melyek kitettek a hivatalosan eszközölt leszámolások szerint:

1869-ben	1.282,000 frtot,	1874-ben	1.403.000 frtot.
1870-ben	1.465,000 „	1875-ben	1.473,000 „
1871-ben	1.774,000 „	1876-ban	1.637,000 „
1872-ben	1.667,000 „	1877-ben	1.883,000 „
1873-ban	1,661,000 „	összesen	14.245,000 „

marad Horvát-Szlavonországok netto bevétele gyanánt

1869-ben	4.271,000 frt.	1874-ben	5.668.000 frt.
1870-ben	5.159,080 „	1875-ben	5.909,000 „
1871-ben	4.963,600 „	1876-ban	6.330,000 „
1872-ben	6.108,000 „	1877-ben	7,141,000 „
1873-ban	5.457.000 „	összesen	51.006.000 frt.

Ezen 51 millió frtból első sorban Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete fedeztetett, — a megmaradt fölösleg a magyar-horvát közös költségek részbeni fedezésére forditattott. Nézzük, miként alakultak ugy az autonom kiadások, valamint a közös szükségletek tekintetében a viszonyok.

III.

Az 1868-iki egyezmény értelmében Horvát-Szlavonországoknak beligazgatási szükségleteik fedezése végett közjövedelmeikből mindenekelőtt egy 2.200,000 frtnyi átalány volt kiadandó, még akkor is, ha a közjövedelmek 45 százaléka nem tett ki ennyit.

Megillette tehát törvény szerint Horvát-Szlavonországokat 1869—1872. végéig, ezen 4 éven át 8.800,000 frt. Ehhez hozzájött az 1872-ben polgárositott határőrvidéki részek tiszta közjövedelmeinek 45 %-ka: 205,416 frt. A Horvát-Szlavonországoknak 1872. végéig törvény szerint kijáró összeg tett 9.005,416 frtot.

Tényleg pedig rendelkezésre bocsájtatott a horvát autonom kormánynak

1869-ben	1.866,200 frt
1870-ben	2.342.451 frt
1871-ben	2.147,411 frt
1872-ben	2.491,754 frt (Bellovarral együtt)

összesen: 8.847,816 frt. tehát 157.600 frttal kevesebb, mint a törvényesen kijáró összeg még pedig egyszerüen azért, mert a horvát belkormányzatnak akkori berendezése nem igényelte az egész összeget, melylyel rendelkezhettek. A horvátországi administratió akkor még takarékosabban volt berendezve.

Ugyanazon négy évi időszak alatt, 1872 végeig (ez utóbbi év eredményeihez Bellovárt is hozzászámitva) Horvát-Szlavonországok közjövedelmeinek 45%-ka kitett 9.225,818 frtot, tehát 220,402 frttal többet, mint a törvényszerint kijáró. és 378.002 frttal többet, mint a tényleg kiadott összeg. Meg fogjuk látni csakhamar, hogy utóbbi tekintetben az eredmények a következő években egészen ellenkezők.

1873-ban életbe lépett az uj egyezség, mely szerint az eddigi átalányrendszer elejtetett s Horvát-Szlavonországoknak kiadatott netto közjövedelmeik teljes 45%-ka.

Megillette Horvát-Szlavonországokat közjövedelmeik 45%-ka fejében:

1873-ban	2.450,000 frt	1876-ban	2.848,000 frt
1874-ben	2.551,000 „	1877-ben	3,213.000 „
1875-ben	2.659,000 „	összesen	13.727,000 frt

egy évi átlagban pedig 2.745,400 frt.

Tényleg kifizettetett az autonom kormánynak:

1873-ban	2.900,000 frt	1876-ban	2.860,000 frt
1874-ben	3.003,000 „	1877-ben	3.391,009 „
1875-ben	3.028,000 „	összesen	15.182,000 frt.

öt éven át, vagyis évi átlag szerint 3.056,400 forint.

Tehát ezen 5 év alatt 1.455,000 frttal több lett tényleg kiadva Horvátországnak, mint a menynyi törvény szerint (ezen 5 évre) kijár. Ekkor már belkormányzatukat a horvátok ugy rendezték be, hogy az 1872. év végéig fenmaradt 157.600 frtnyi követelésüket is elköltötték, de e mellett még az őket törvény szerint megillető 45 %-on felül 1.297,785 frtot előlegeztek Magyarországtól, mely összeg Horvát-Szlavonországok által Magyarországnak megtérítendő s ez utóbbinak teljesen törvényes követelését képezi.

Összefoglalva a 9 év eredményeit:

a Horvát-Szlavonországokat törvény szerint megillető összeg 22 732,416 frt;

tényleg rendelkezésökre bocsáttatott 24 millió 030,000 frt, tehát Magyarország követelése az autonom szükségletre teljesitett tulfizetés czimén Horvát-Szlavonországok irányában 1.297,785 frt.

Horvátország közjövedelmeinek 45 %-ka 1869—1877-ig: 22.953,000 frt, tehát 1.077,000 frttal kevesebb, mint a mennyi ugyanezen időszak alatt rendelkezésökre bocsáttatott.

Évi átlag szerint a horvát autonom kormányzatra tényleg 2.670,000 frt adatott ki.

Ezek az eredmények, Horvátországnak autonom budgetje tekintetében.

(Vége következik.)

---

*) Tegyünk egy megközelitő számitást péld. az 1877-ik évre: a legutolsó év, melynek zárszámadásai előttünk vannak. Ezek szerint a pénzügyi tárczánál Horvát-Szlavonországok és a határőrvidék bevételei kerekszámban 12.250,000 frtot tettek, az előállitási s üzemi kiadások kitettek körülbelől 2 s fél millió frtot, marad 9.750,000 frt, mint oly netto bevétel, melyből fedezendők lettek volna a következő Horvát-Szlavonországokat s a határőrvidéket terhelő kiadások:

a horvát autonom kormányzat	3.390,000 frt
a határőrvidék autonom kormányzata	2.384,0.0 „
a közös kiadásokból Horvát-Szlavonországokat torhelő 3%	3.0(0,000) „
a horvát határőrvidéket terhelő 2% járulék	1.210,000 „
az osztrák államadósság után	576.000 „
a pénzügyi igazgatás költségei	1.200,000 „
Összesen	11.750,000 frt

lenne tehát körülbelül 2 millió frt deficzit, mely kizárólag Horvát-Szlavonországokat és a határőrvidéket terhelné, a melynek fedezéséről ezen országoknak kellene gondoskodni.

*) Ezen bevételek közt nem foglaltatnak bent a posta, távirda és állami vasutak bevételei, valamint a kiadások közt nincsenek bent ezen üzleti ágak költségei, miután közös magyar-horvát bevételt és kiadást képeznek a fenálló egyezség szerint. Ellenben az 1868—1872-ki bevételek közt bent foglaltatnak azon összegek, melyeket a horvát pénztárak a határőrvidék egy részében a bélyeg, só, dohány és lotto-jövedék czimén — illetéktelenül — beszedtek, s melyek annak idején tévedésből mint Horvát-Szlavonországok bevételei lettek elszámolva. Ezeknek összege évenkint körülbelül 250—300,000 frt. Miután az itt kimutatott összegek hivatalosan már megállapittattak, megtartottam ezen hivatalos és hiteles számokat, — mert a végeredményben a különbözet ugy sem oly nagy! 1873-tól kezdve ezen határőrvidéki bevételek már ki vannak hasitva a Horvát-Szlavon bevételek közül.

UJDONSÁGOK.

— apr. 2.

— ***Lapunk mai száma mellékletének tartalma**: A trieszti „italia irredenta." Országgyülési tudósitás. A budapesti ügyvédi kamara ülése. Közgazdaság. Tárcza*: *Az emberirtó*

* Időjárás Budapesten. Napfény és boru változott, egész nap erős déli szél futt. Hőmérő állása + 16 R°.

— Személyi hirek. Azt a hirt, hogy a királyné Szegedre utazik, a „B. C." bécsi távirata megczáfolja. Ez utazás eddig az udvarnál még szóba sem jött; a királyné csak április végén utazik el Bécsből, s Gödöllőre megy. — Szende Béla honvédelmi miniszter tegnap este Szegedről visszaérkezett. — Liszt Ferencz tegnap Bécsbe utazott, hol egy hangversenyben, melyet Andrássy grófné a szegediek javára rendez, zongorázni fog. — Haynald kalocsai érsek tegnap elhagyta a fővárost s Florenczen át Romába utazott.

— Képviselők küldöttsége Bécsben. A király ezüstlakodalma alkalmával rendezendő bécsi ünnepélyekre 35 képviselő utazik fel Budapestről. Ezek közt 15 felsőházi tag lesz, 20 pedig a képviselőházból. Ez utóbbiak közt az egyes ellenzéki pártok 2—2 taggal lesznek képviselve. A függetlenségi párt részéről Simonyi Ernő és Nagy Ferencz lesznek a küldöttség tagjai. A főváros részéről 12 tag szintén felutazik ez ünnepélyre. A bécsi lapoknak az a hire, hogy a magyar küldöttségek a bécsiek jelmezes menetében részt vennének, tudomásunk szerint teljesen alaptalan.

— A szegedi görög dinnye, melyről lapunk tegnapi számának tárcza rovatában volt szó, a képviselőház éttermében április 1-én csakugyan elárvereztetett s a legtöbbet 23 frtot igérő Türr tábornok tulajdona lett, ki ezzel jótékonysági hajlamainak ismét egyik fényes jelét adá. Az árverezés eredményeként begyült összegből, a szállitási, birságolási stb. költségek levonatván, a fenmaradt 20 forint Novák Gusztáv képviselő ur által szerkesztőségünknek átadatott, mely összeget az árverezők intenziója értelmében a dinnye küldőjének Papdy József szegedi tanyai lakosnak posta utján kezéhez jutattuk. A nevezetes hirre vergődött dinnye már megérkezésekor feltünést okozott a pénzügyőröknél, kik csodálkozva olvasták a szállító levélben a csomag tartalmát jelző „dinnye" szót. „Április 1-én dinnye?" kérdék egymástól. Már azt hitték, hogy aprilisi tréfát üznek velök. Siettek is felbontani a csomagot, mely Novák képviselőhez volt czimezve, s ime: biz az nem tréfa, hanem valóságos dinnye. Még ez nem minden. A küldők egy levelet tettek a csomagban a czimzett részére, s valószinüleg nem ismervén a posta szabályokat, azt lepecsételték. A finánczok most már csakugyan nem vették tréfára a dolgot, és a szegény dinnyére — talán mert a dinnye fentartási titkát előlök oly gondosan elzárták — rádiktáltak 1 frt 10 krnyi jövedék birságot. Azonkivül Novák képviselőt az indóházba czitálták és birságolási jegyzőkönyvet irattak alá vele. S igy a dinnye egész rendes peres eljáráson ment keresztül, transferáltatott, letoglaltatott, megbirságoltatott és elárvereztetett.

— Szegedi ügyek. A pénzügyminiszter, amint halljuk, rendeleti uton intézkedett, hogy Marmarosból kellő mennyiségü szállát usztassanak le Szegedre, ahol az egyelőre a hivatalos f-lvételi áron fog a szegedi árviz-károsultak részére kiutalványoztatni. Továbbá intézkedés történt a kormány részéről, hogy fürészelt épületfa is szállittassék a szegediek részére. — E birrel kapcsolatban megemlitjük, hogy egy ujabb expedicziót terveznek tüzolókból és más vállalkozó egyénekből, a kiknek feladata lesz az összeomlott házakhoz hozzáférni, s a hullákat onnan kihalászni. Szegedről ugyanis a melegebb napok bekövetkezése óta oly hirek érkeznek, a melyekből a legroszabb egészségügyi viszonyok bekövetkezésére lehet következtetni. Már csak a háztetőkön enyészetnek indult állati hullák is oly büzt gerjesztenek, amely megfertőzteti a levegőt. Azon kivül a viz alá temetett emberi tetemek is a föloszlás következtében a kiöntést megrontják. Néhány épületomladékból kihalászott emberi holttestek száma miatt félnek, hogy minden számitást fölül fog mulni a vizbe fultak menynyisége. Vannak, a kik ezer halottra fogadást tettek a viszonyok ismerete következtében. Mindez komoly aggodalmakat okoz Szegeden a tavaszi meleg behatása és a szakadások bezárása következtében beálló egészségügyi viszonyokra. A terv tehát nagyon is helyén való, hogy a viz apadásával egyidejüleg a házromok között a holttestek kicsáklyázásához fogjanak. — Megemlitjük még, hogy a viz kiszivattyuzására is több ajánlat történt. Ezek között van a budapesti tüzoltó parancsnokság ajánlata, a mely különös rendszer alapján 20 gőzszivattyuval kész a munkát 25—30 nap alatt végezni. Ez ajánlat szerint a viznek kiszivattyuzása hétszáznyolczvanezer forintba kerülne anyaggal, munkaerővel, mindennel. Van más ajánlat is száz szivatytyunak müködtetésével, de aránylag roppant költséggel. Ez irányban is legközelebb fog megtörténni az eldöntés.

— A szegedi ek javára a hivatalos lap mai kimutatása szerint eddig begyült összesen 723.504 frt 16 kr készpénz, 1 db 1000 frtos földtehverm. kötvény, 8811 mark 23 fillér, 32.848 frank, 96 cs. kir. arany, 119 frt 46 kr. ezüst pénz, 3 db ezüst 2 frtos, 10 db ezüst frtos, 11 tallér, 1 koronás tallér, 73 ezüt huszas, 2 db ezüst rubel, 5 db 25 kros, 2 lira, 250 Napoleon arany, 2300 frtnyi váltó, 19.600 frank papir, 2 kamat-szelvény 5 frt névértékben, 2 db 4 frtos járadék-szelvény, 1 db 10 frtos kamat-szelvény, 1 török ezüst pénz és ½ souv. d'or., ezek közt nevezetesebbek a hamburgi főkonzul gyüjtése 15,000, a „Neue Herrische Volksblätter" ujabb gyüjtése 800 mark, a lübecki főkonzul gyüjtése 2000 frt, Nógrád alispánjának gyüjtése 1368 frt stb. — Holdmezővásárhelyről irja nekünk egy szegedi árvizkárosult, hogy e tösgyökeres magyar város polgársága és előljárói a legszivesebb bánásmódban részesitik a hozájok futott 1000-nél több menekültet. — Nyiregyházán, mint nekünk irják, az ottani nőegylet márcz. 31-én mükedvelő hangversenyt rendezett a szegediek javára. A müsor válogatott és érdekes darabokból volt összeállitva; különösen kitünt Palicz Lenke szavalata és Vidliczkay Anna zongora játéka. A hangverseny jövedelme mintegy 400 frt. A bajor király a müncheni osztr.-magyar követségnek 3000 márkát küldött a szegediek javára. — Londonban april 30-án és május 15-én nagy hangversenyek lesznek Freake asszonynál a Cromwell-hauseban Károlyi grófné védnöksége alatt. — A „Bonner Ztg." a kölni osztrák konzulságnak 3240 márkát küldött a szegediek részére.

— A kormány tótosit. Liptó-Ujváron van egy állami gazdasági iskola, melyben az előadási nyelv tót. Tavaly a költségvetés tárgyalásakor ellenzéki részről inditványozták, hogy az iskolában magyar nyelven előadások tartassanak. Ez inditványt azonban a kormánypárt nem fogadta el, azt hozván fel, hogy ez iskola tótok számára s azok müvelésére állittatott fel. Tényleg azonban az iskola növendékei annyira tótok, hogy még januárban folyamodtak, hogy ezen magyar állami iskolában a tót helyett a magyar nyelv legyen a tannnyelv s e folyamodásra még most sem érkezett a kormánytól válasz. Szentiványi Barna, a nevezett iskola igazgatóságának egyik tagja, jelen volt a félévi vizsgán s meggyőződött arról, hogy az államköltségen ellátott 20 növendék közül tizennégyen gömöri, honti, zempléni, pozsonyi és barsi fiuk tökéletesen tisztán beszélnek magyarul, van négy liptói, egy árvai, egy turóczi születésü, ezen hat ifju közül csak egyetlen egy olyan van, ki keveset beszél magyarul, öten annyira birják a magyar nyelvet, hogy reájuk nézve semmi nehézséggel nem járna a magyar nyelvnek tannyelvül való behozatala. S majdnem mulattatónak lehet mondani, irják a „P. N."-nak, mennyire töri az a magyar tanár a tót nyelvet s midőn tótul intézi a kérdést, a növendék felál és magyarul felel.

— Megbüntetett életmentők. Ily czimü közleményünkre vonatkozólag egy kormánylap ma mentegeti a budapesti dandárparancsnokságot, s a kérdéses esetre vonatkozólag a következőket közli: A Szegedről visszatért Schmerlingezredbeli önkénytesek közül kettőt a dandár-parancsnok a „szolgálati ut meg nem tartása miatt" rapportra rendelt. A katonának ugyanis, a szolgálati szabályzat értelmében csupán a százados és fölebb a zászlóaljparancsnok utján szabad az ezredes előtt kérelemmel vagy panaszszal megjelennie. Tovább azonban az ezredesnél nem mehet. Hogy a szegedi vész rendkivüli esetében az önkényteseknek a „reglement" ellenére tett lépését a kivételes körülmény igazolta: ezt bizonyitá az a nyájas fogadtatás, melyben a főhadparancsnok a nála jelentkezetteket részesité s nekiek az engedélyt meg is adta. Bármily rendkivüliség és kivételesség forogjon is azonban fenn, a katona felelősséggel tartozik tetteiért, s ezért rendelték az emlitett két önkénytest — midőn a derék csapat Szegedről hősi munka és oly szolgálatok után, minőket csak a szigoru fegyelemmel párosult intelligenczia tehet, visszatért, — a „Divisions-Rapport"-ra. Itt a dandárparancsnok katonai szigoruággal s jobb ügyre méltó tulbuzgósággal — megdorgálta és figyelmeztette őket a szolgálati szabályok szigoru megtartására. Büntetésről azonban, szó sem volt.

— A köznép eladósodása, milyen következményekkel jár, mutatja a következő eset: Világosan, Aradmegyében egy beltelekből és egy szőllőből álló ingatlanság, melyre egy aradi hitelező pár évvel ezelőtt 400 frtot kölcsönzött, tegnapelőtti birói harmadik árverésen 4 frt 90 kron, vagyis négy frt kilenczven krajczáron kelt el. Az árverési helyszinén, a jegyzői irodában mintegy husz világosi lakos, köztük a segédjegyző is jelen volt s ez utóbbi a beltelekre csupa tréfából 10 krajczárral többet igért, mint előtte valaki, azaz 70 krt. Nem csekély volt aztán meglepetése, mikor leütötték, „hogy senki többet harmadszor" és a beltelek hetven krajczárért tulajdonába ment át. Ugyanigy lett az 1130 öles világosi szőllő 4 frt 20 krért egy másik árverelő birtoka.

— Halálozás. Edvi Illés Ádám özvegye Dorner Auguszta asszony márczius 31-én éjjeli 11 és fél órakor élte 65 évében elhunyt Budapesten. A boldogultnak néhai férje a legelső váltó-ügyvédek közé tartozott Pesten s a dunáninneni evang. egyháznak sok ideig jegyzője volt. Temetése ujvilág-utcza 10 sz. lakásáról ma délután volt. Béke hamvaira!

— A Boszniába küldött adományok sorsa. A Boszniában megsebesült harczosok javára tudvalevőleg nagy mérvü adakozás folyt mindenütt az országban. Gyorsan gyült össze akkor tömérdek fehérnemü, befött gyümölcs, pénz és mindenféle aprólékos holmi, mely az elhagyott katonának, ott abban a barátságtalan sziklatömegben, olyan végtelenül jól esett volna. És mi történt e sok összegyült holmivel? Elküldték gyorsan — s minden adományozó képzeletében kifesté azt a jótékony hatást, melyet szerény küldeménye valamely ismert vagy ismeretlen katonára előidéz, s még most is ezen boldog meggyőződésben él tán, — pedig mily rutul csalódik. Az összes ládák és csomagok, melyek a Boszniában levő katonaság és betegek számára gyüjtött tárgyakat magukban rejtik, még mult év ősz óta ott fekszenek a magyar-bródi gőzhajó-társaság ügynökségénél. Az illető katonai parancsnokságok a ládákat ki nem váltották s igy e sok holmi nemcsak rendeltetése helyére el nem jutott, hanem e hallatlan lelkiismeretlen eljárás következtében teljesen megromlott és hasznavehetetlen. Volt alkalma a „Pesti Napló" egy tudósitójának láthatni egy felnyitott ládát, melyet a derék kecskeméti nőegylet küldött. Tele volt patkány- és egérrágta fehérnemüvel s teljesen megpenészedett beőttel. — Az ily eljárás valóban a legkeményebb megrovást érdemli meg.

— Tulbuzgó adófelügyelő. Esztergom város közönsége az ujonan épitendő főgymnazium költségéhez 36,000 frttal járult. Ez összeg értékpapirokban lévén elhelyezve, az esztergomi kir. adófelügyelő a város 11,000 frt egyenértéki tartozásában az összes 36,000 frt értékü papirokat 14 nappal hamarább zár alá vette, mint az általa kitüzött határidő előtt törvényesen joga lett volna. Meg kell emliteni, hogy a főgymnázium épitése, valamint a 36,000 frt átengedése kormányilag engedélyeztetett, tehát az esztergomi adófelügyelő tulbuzgóságában már a kormány intézkedését sem respektálja,

— Lóháton halt meg. Ma reggel az itt állomásozó Kussevich ezrednek egy százada vonult a sugár-uton végig gyakorlatra A 63. számu ház előtt egyszerre Ofner vezénylő kapitány lováról lebukott, s hirtelen meghalt. Bevitték egy házba, ecsettel, vizzel, dörzsölték, gyors orvosi segély is volt, de mind hiába, a szerencsétlen többé nem mozdult. Egy bajtársa aztán a Károly-kaszárnyába szállitotta, hol az orvosok már csak halálát konstatálhatták. A sugár-uton a jelenet nagy feltünést okozott. Megható volt látni, hogy midőn a kapitány lebukott, hü lova mozdulatlanul megállt gazdájának teste előtt s szomoruan tekintett a halottra, mintha érezte volna a szerencsétlen esetet. A halál szélhüdés folytán történt.

— Öngyilkos házastárs. Uj-Pesten az István-uteczában lakott egy 40 éves Lothinger Mária nevü nő, Lothinger ottani czipész mester neje. Már évek hosszu során át ritka boldog házas életet élt, hosszabb idő óta azonban ágyban fekvő beteg volt s miután mult héten megtudta, hogy baja gyógyithatlan, elhatározta, hogy szeretett férjének tovább terhére ne legyen, életének véget vetni. Néhány nap ezelőtt egy este tehát felkérte férjét, oltaná el a gyertyát s menne el egy pohár borra az ugyanesak azon házban levő koresmába, mert ő, mint mondá, kissé aludni szándékozik. Alig hagyá el férje a szobát, az asszony ágyából felkelt, felöltözött azon ruháiba, melyeket esküvője napján viselt s egy lábszijjal az ajtónak a szoba padlatától alig ¾ méter magasságban levő kilinesére akasztotta fel magát. A midőn férje ½10 órakor visszajött nem volt képes egy maga az ajtót felnyitni, mely ekkor már kiszenvedett neje teste által volt elzárva, ni azután csak több előhitt házbelíek segélyével eszközöltetett. A szerencsétlen nő holttestét Ujpesten temették el mult vasárnap a közönség nagy részvéte mellett.

Rövid hirek. 600 **Mollináry-baka** érkezett tegnap Budapestre az osztrák államvasuton: a katonák innen haza bocsáttattak. — **A mücsarnokban** a 1-gutóbbi kiállitás alatt összesen 2100 fizetéses látogató fordult meg: a nem fizetéses látogatók száma kétannyinál is több volt. — **Bosniából** a mozgósitott táviró tiszteket egy-kettő kivételevel már mind haza bocsátották. Az ott maradtak legközelebb szintén haza jönnek. — **Kódmezővásárhelyről** irják az „Ell."-nek, hogy az ottani izr. hitközség tegnapelőtti közgyülésén az eddigi szegedi rabbihelyettest, Seltmann L.-t, választotta meg egyhangulag rabbijává. Az uj pap a felvilágosodás és haladás emberre, miért is a választás a legszerencsésebbnek mondható. — **A soproni tavaszi lóversenyt** vasárnap tartják meg, mely alkalommal fiakker-versenyt is rendeznek. — — **Fura helyzet.** A fővárosi szolgák közt is van néhány uzsorás, a kik a kisebb hivatalnokok közül többeket tartanak a markukban. — **Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye** területéről a mult márczius hóban 8 db első és 2 db másod osztályu vadászjegy adatott ki és igy összesen 108 frt jött be az állami pénztár részére. — **Kun-Szent-Miklós** városában a 600 frtnyi évidijjal és 200 frt lakbérrel dijazott városi főjegyzői állomás április 20-án fog választás utján betöltetni.

—

Felkérettünk a következő felhivás közlésére:

Fölhivatnak azon tisztelt képviselőtörsak, kik a szegedi kirándulásban részt venni óhajtanak, eziránti szándékukat hivatalos szobámban létező aláirási iven feljegyezni sziveskedjenek. Ezen kirándulás tárgyában f. április hó 3-án az országos ülés után, a képviselőház I-sö számu termében fog tanácskozmány tartatni, melynek feladata lesz határozni az iránt, hogy az indulás mikor történjék? meddig vasuton? meddig gőzhajón? és vissza; ugy másrészt a (közlekedési miniszter ez irányban való intézkedéseinek tudomásul vétele és az ahhoz való alkalmazkodás iránti megállapodás, szóval, az egész kirándulásnak programmszerü megállapitása. Kelt Budapesten, 1879. évi április 2-án. Több képviselőtárs megbizásából. Kovács László.

—

A hivatalos lapból. Kitüntetések. A király a vaspályai vonatok rendezése, jó karban tartása, valamint pontos és biztos továbbitása körül tett jeles szolgálatok elismeréseül: Römer János, a m. államvasutak hatvani forgalmi főnökének a Ferencz-Józsefrend lovagkeresztjét, Kniebeisz Sándor aszódi pályafentartási főmérnök, valamint Janik Béla budapesti és Denk Antal kőbányai állomási főnökökuek, a koronás arany érdemkeresztet, továbbá Mayr Ernő honvédszázadosnak a czimzetes őrnagyi jelleget, Newlinsk Mihály közös külügymin. fogalmazónak az állam szolgálatból kilépte alkalmával az udvari és miniszt. titkári czimet, és Zdekauer Konrád külügym. fogalmazónak ugyane czimet adományozta.

Miniszteri köszönet: Torma Károly budapesti tudomány-egyetemi tanár, a deési polgári iskola számára régebben adományozott 629 db könyv és 326 db ásványgyüjtemény kiegészitésére ujabban 90 kötet és 195 füzet könyvet azon kijelentéssel küldött, hogy könyvadományát évről-évre tehetsége szerint pótolni kivánja. A nevezettnek a közokt. miniszter köszönetét, Mayer Miksa miniszteri fogalmazónak, a mult évben Párisban tartott közkiállitásra innen küldött tanügyi tárgyak összegyüjtése körül, ugy Rostagni Achilles rajztanárnak, mint az emlitett közkiállitáson a tanügyi tárgyak felügyelőjének buzgó és sikeres működésükért elismerését fejezte ki.

Madarász rablógyilkos.

A rablógyilkost Madarász Jánost ma este Budapestre szállitották s rögtön átvitték a Fortuna épületbe. A reggeli lapok közleményei lázas izgatottságba hozták a főváros közönségét, mely azt hivén, hogy a gyilkos a reggeli vonattal érkezik meg, egész délelőtt sürü tömegekben állta el a hatvani-utczai rendőrségi épület bejáratát. A gyilkos azonban reggel nem érkezett meg; ide szállitása az esteli vonattal történt, mely 8½ órakor érkezett meg. Künt a vasutnál és a rendőrségi épület előtt ismét nagy néptömeg várta. Az elfogatás és ideszállitás részleteiről a következőket közölhetjük:

Vasárnap

vélről meggyőződtek, hogy a dombiratosi puszta utolsó postája Kevermes, a kiküldött rendőrök oda is átmentek s utasították a postást, hogy az esetre, ha Madarásztól ujabb levél érkeznék, foglalja le. Több községen keresztül a lökösházi vaspályaállomáshoz hajtattak, honnét délutáni 5 órára Aradra visszaérkeztek. Az arczkép segélyével mind a vasuti személyzetnél, mind a rendőrségnél annyiban értek eredményhez, hogy a gyilkost többen felismerték.

Mig az eddigi eljárásukról Thaisz főkapitányságnak sürgősségileg jelentést tettek és kisérendbe hozták magukat, többen jelentkeztek, kik a gyilkost az nap látták. Az aradi főkapitánynál jelentés tétetett, ki a legnagyobb készséggel állitá rendőrei a küldöttség rendelkezésére, ugy hogy Arad város minden pontjaira kémek állittathattak fel. Az elhelyezés oly módon történt, hogy a lényegesebb helyeken a gyilkos egy-egy ösmerőse s egy rendőr állittatott fel. Farkassányi tollnok egy aradi alkapitánynyal s egy hordárral, Nagy Pál biztos az előbb emlitett városi ispánnal társult; Matzkó fodrászt — kinél a gyilkos az nap haját fodoritatta — ki különösen azért haragudott reá, mivel a fizetésen felül egy játék-aranyat adott neki — előre küldték, hogy a gyilkost nyomozza; Heim a velök vitt Biró Péterrel a szinházba ment megnézendők, nincs-e ott a gyilkos; Nagy János aradi rendőr az utczán állott őrt, mig ezek a szinházban jártak. Matzko fodrász egyszerre futva jött Nagy rendőrhöz s jelenté, hogy Madarász épen most ment be a szinházzal szemközt levő trafikba. Nagy János erre rögtön oda sietett s az ajtón épen kilépő gyilkost megragadta. Ezalatt Nagy Pál kiséretében lévő városi ispánnal is oda sietett, megfogták a gyilkos kezeit s mindenekelőtt a zsebében levő tollkést vették el töle. — A nagy zajra roppant nagy néptömeg gyült össze, a szinházban járt Heim s több városi rendőr is eljött, s a gyilkost a közeli városházára kisérték, hová mintegy 9 órára érkeztek. Ott azonnal vasat tettek a kezére s az összes hivatalos személyzet jelenlétében megmotozták. Találtak nála 65 frt készpénzt, egy arany remontoir órát arany láncczal, 3 arany gyürüt, melynek egyikét a gyilkos a rablott pénzen vásárolta. Kérdőre vonatván az elrablott többi tárgyak holléte felől, azt válaszolta, hogy azok a Reményi-utcza 2. számu ház pinczelakában vannak egy hordárnál. Ezek később mind a kapitánysághoz szállittattak. A bőröndben — mely 18 kilogrammot nyomott — a meggyilkoltnak több ruhanemüi találtattak. A Mártonfalvy által lajstromozott értékpapirok ninesenek a gyilkosnál, mivel azokat Mártonfalvy már előbb Bécsbe küldte egyik rokonához.

Az azonnal foganatba vett kihallgatás alkalmával Urbányi aradi főkapitány előtt részletes töredelmes vallomást tett a gyilkos. A vallomás felvétele után az összes rablott tárgyak leltároztattak s a gyilkos szigoru őrizet alá helyeztetett.

Ma reggel 11 óra után a gyilkos Farkassányi, Nagy Pál és Heim Rezső kiséretében a vasuthoz szállittatott, mindenütt roppant néptömeg által kisérve. Az uton megbánás nélkül, majdnem vigan, trétálkozva beszélt tettéről, időnként a sok korhelykedéstől elbágyadva pár órára elszenderült. Elmesélte azt is, hogy a börtönben egy kedvencz betyárnótáját Nagy János rendőr előtt elénekelte, melynek első sorai igy hangzanak:

Isten hozzád Aradnak városa
Mar én többet nem leszek lakosa.

A közbeneső állomásokon s különösen Czegléden roppant nagy tolakodás volt; Madarász e felett annyira bosszankodott, hogy a padra lefeküdt s elrejtőzött a kiváncsi tömeg elől. Evett-ivott, amit adtak neki, kenyeret, kolbászt: különösen a sört kivánta. Büntetése felől kérdezősködvén, kisérete biztatta, hogy 10—15 évvel fog büntettetni, mire ő elkomorodva közbeszólt: „Talán fel is akasztanak“. Azon óhajának is kifejezést adott, hogy a börtönben különösen észtehetségét szeretné kimüvelni, mivel az irás mesterségét nagyon kedveli. (U. A. B.)

*

A vonat ma este 8 óra 30 perczkor érkezett meg a budapesti indóházhoz, hol már akkorra óriási néptömeg gyült egybe.

Az ajtónálló hivatalnokot a belépti jegyekért valóságos ostrom alá vették. A rendfentartásra oda küldött 12 rendőr alig birta féken tartani a kiváncsiság ösztökélte közönséget. Mindenki látni akarta az elvetemült fiatal gonosztevőt, kinek kezeihez a legborzasztóbb gyilkosság vére tapadt. Azonban a közönség lázas kiváncsisága nem nyert kielégitést. A rendőrség, könnyen megértheto okokból, hogy t. i. a tolongás zavarait kikerülje, ugy intézkedett, hogy a gyilkos ne az érkezési, hanem a beszálló oldalon vitessék ki. Tehát mig az egyik oldalon a közönség feszült figyelemmel várta a gyilkos kiléptét, addig az a másik oldalon, (a pénztárak közti kijáróu) jutott a számára rendelt kocsiba Farkassányi és 3 polgári biztos kiséretében. A kocsit, mely egyenesen a Fortunához indult, két 1-vas rendőr kisérte.

Madarász kinézése igénytelen. Arczkifejezése határozottan semmit mondó és zavarba hozná a physiognomust, ki a bujnyikokat jellemző vonásokat keresné pelyhes szőke bajszu és szakállu arczán. Egész megjelenése inkább szánalmat keltő. A meglánczolt kezeit tartó 2 polgári biztos között egy bámész siheder egykedvüségével haladt. Kopott Angot-kalapja hanyagul hátravetve volt fején. Szóval az ember képzelő tehetségének ugyanecsak dolgot ád e hitvány, akaraterővel is alig birni látszó egyént összeöltöttésbe hozni ama borzasztó eseménynyel, mely néhány nap óta izgalomban tartja a főváros lakosait.

Madarászt a „Fortuna“ épületi fogházba Nagy Pál, Heim Rezső, Horváth fogház-felügyelő és Farkassányi Kálmán főkapitányságí tollnok kisérték át. Ide körülbelül $1/_2$10 órakor megérkezvén, bevezettetett a fogház-felügyelői irodába, a hol a gyilkossal a szokásos felvétel történt. Ez ember itt is a legnagyobb hidegvérüséget árulta el s a fogház-felügyelő kérdéseire a legnagyobb praecisióval felelt. Arczkifejezésében egy mozdulat sem mutatott bünbánatra.

Inkább lehetne mondani, hogy arczvonásai megrögzöttségre mutatnak. Termete alacsony, (164 cm.) haja szőke s fél (angol) szakál fedi arczát. Bajusza is van. Öltözete sötétszinü és nem mutat valami nagy eleganciára. Miután megmérték, és az anyakönyvbe a generáliákat vele felvették, erős fedezet alatt bekisértették az őrszobába, a hol rendes ruháiból kivetkeztetvén közönséges rabruhába öltöztetett s erős vasbilinesre veretett. Ily állapotban kisérték fel aztán először Séllyei kir. ügyészhez, s aztán pedig kihallgatás végett Cséri Kálmán vizsgálóbiróhoz. A kihallgatás befejeztével, mely valószinüleg több órát fog igénybe venni, a gyilkost külön zárkába helyezik el, és ajtaja előtt kettős őrség fog állni.

*

A szerencsétlen véget ért Mártonfalvy már régebb idő óta hypochondriában szenvedett. Feltünhetett a hirlapolvasónak, hogy a 28 éves fiatal ember után végrendeletet találtak, melyben ez minden értékét anyjára hagyja. A végrendelet 1878. október 22-én, Mártonfalvy születése napján kelt. A szerencsétlen fiatal ügyvéd minden évben készitett végrendeletet, rendesen ezen a napon, s azonkivül minden holmiját ugy rendben tartotta, mintha másnap már halálát várta volna. Igy találtak most is lakásán mindent, iratait gondosan leltározva, a rája bizott magán és pörös ügyek okmányait szorgos rendbe szedve. Találtak lakásán két lepecsételt csomagot is, melyekre ez volt irva: „Felbontatlanul elégetendők.“

A halálra való eme megdöbbentő készenlétel a szerencsétlen fiatal ember hypochondriájából magyarázható. Mártonfalvi ugyanis, bécsi tanuló korában megvizsgáltatta magát egy ki áló tekintélyü orvos által, ki azt mondá neki, hogy gyógyithatlan vesebajban szenved. Bár ez állitást a budapesti orvosok határozottan megczáfolták, Mártonfalvy szentül meg volt győződve, hogy ő halálos baj csiráit hordozza magában, s minden ügyét ehhez képest rendezte el, s mindenek fölött elhatározta, hogy soha meg nem házasodik.

Most a bonczolás alkalmával kiderült, hogy a szerencsétlen teljesen ép testü volt, s vesebajnak nyoma sem volt nála. Ha hypochondriáját fejéből kiverte s megházasodott volna, talán nem éri el a végzetes sors, mely igy rája méretett.

Végrendeletét ma a rokonok és családtagok előtt kihirdették, az értékpapirokat és okmányokat, melyek pénztárában találtattak a közjegyző, peres ügyeit az ügyvédi kamra által irodája részére kinsvezett gondnok Sámuel Lázár vette át.

A bilini savanyúviz.

A közönség minden körében gyorsan fokozódó kedveltségnek örvend és a folyton fölmerülő savanyuvizek daczára fogyasztása évről-évre nagyobbodik. Ez nem kelthet csodálatot, miután a bilini savanyuviz kitünő természettani tulajdonságai gyógyitó hatása által kedveltségét teljesen igazolja. Nevezete en a mostani, mindenféle hurutot keltő évszakban mutatja meg a bilini savanyuviz, minő szolgálatra képes. — Mindenki köhögéséről panaszkodik s a kedvelt — bódító (narcoticus) szerekhez folyamodik melyek azonban kezdetben jótékony hatásukat nemcsak hogy hamar megtagadják, hanem más káros eredményt is idéznek elő. A torok-, gégető- és legeső-hurut terhes jelenségei ellen nincs veszélytelenebb, jobb és kellemesb szer, mint a bilini savanyuviz. Tisztán magában, vagy meleg tejjel vegyitve jelzett bajok ellen nélkülözhetlen háziszert képez, mely vajha egyetlen háztartásban se hiányzanék. Száraz köhögésben a kiköpést előmozditja, a nyulós nyákot felo'dja s azt folyóvá tevén, megszünteti, a mi csak szerfölött szénsavas natron-tartalmánál fogva lehetséges, s minden más savanyuviz felé emeli, biztositván számára ama megérdemelt előnyt más savanyuvizekkel szemben, melyek csak dus szabad szénsav-tartalmuknál fogva kivánnak tündökölni, a mi azonban, mielőtt hatását kifejthetné, legnagyobb részben elillan. Dus ketted-szénsavas natron-tartalmánál fogva a bilini savanyuviz mindenfele emésztési zavarban is előnyösen alkalmazható, nevezetesen vese- és hólyagbántalmakban, mint azt Bliroth, Dittel, Ultzmann, Ivanchich stb. tanárok sokszor eléggé elismerték.

Szinház, müvészet.

— A jótékonyczélu hangversenyek száma ujra eggyel szaporodott. Fehérváry Mari asszony hölgytanitványaival a szegedi vizkárosultak javára a Redoute kis termében estélyt rendezett. — Volt közönség is, volt taps is. — A jótékony czélnak eleget téve, a közreműködők kétszeresen örülhettek „müvészi“ diadalaiknak. A hangversenyben Remekházy, Palocsay-Horváth Róza, Erős Paula, Lossonczy-Kulunesics, Klausal Emma, és Nickel urhölgyek vettek részt.

— Liszt Ferencz — a sürgős kéréseknek engedve, Bécsben is fog játszani. — A privát körü estély április közepe felé fog megtartatni a szegediek javára. A hangversenyt Bösendorfer fogja rendezni. — A belépti jegy ára 15 forint lesz.

— A mücsarnokban mai naptól kezdve látható XIII. Leo pápa arczképe, melyet Szoldatits Antal hazánkfia természet után festett. A müvet Kaczvinszky Viktor jászoi praelatus bizonytalan időre a kiállitásra átengedte.

— Strausz Budapesten. Strausz Ede ismert bécsi karmester, mint nekünk jelenti, april 4-én 48 tagból álló zenekarával Budapestre jön, s 5-én s 6-án sétahangversenyt ad a fővárosi vigadó termeiben. Strausz Ede májusban testvérével Strausz Jánossal együtt Bécsben nagy hangversenyt rendez a szegediek javára.

— Nagy-Körösről irják nekünk, hogy az ottani dalárda márcz. 29-én sikerült dalestét rendezett. Az előadásokat táncmulatság követte, mely reggelig tartott.

— A szegedi árvizkárosultak javára több vasuti tisztviselő által rendezett hangverseny szép közönséget csalt ma este a budai „Fáczán“ vendéglőbe. K. Jászay M. asszony közreműködése, ki ez alkalomnak megfelelő költeményt, Vörösmarty „Árvizi hajósát“ szavalta zajos tapsokat aratott. A hangverseny programnak többi részét nehány darab zongorán és hegedün, továbbá egy magyar („Már alszik“) és egy német vigjáték képezte, végül pedig tombola és táncz következett.

Egyletek, társulatok.

— Az akadémia nemzetgazdasági és statisztikai bizottsága Lónyay Menyhért gróf elnöklete alatt tartott gyüléséből Lukács Béla bemutatta tanulmányát Horvát-Szlavonország pénzügyi állapotáról. Az értekezés, melyet lapunk más helyén közlünk, nagy hatást tett a jelenvoltakra. Lónyay Menyhért gr. a számadatokat teljesen reálisaknak találja s maga is meglepetését fejezi ki a nyert eredmények fölött. Felteszi a kérdést, mikor s mily tárgyban tartassék ismét ülés. Dr. Kautz Gyula alkalmas kérdésnek tartja az 1873-ki Európaszerte jelentkező krizis hatásának tanulmányozását. Dr. Gerlóczy és dr. Weisz Béla megjegyzései után Keleti Károly a következő kérdést ajánlja: Lehetséges-e a népszámlálás alkalmával a nemzetiségek szerinti megszámlálás. A bizottság e kérdést Kautznak óvatosságra intő felszólalása után, egyhangulag a jövő gyülés napirendjére tüzetni határozza.

— A magyar földtani társulat ma gyülést tartott Reitz Frigyes elnöklete alatt; a gyülésen Bernáth József, a tolnamegyei váraljai ásványvizekről értekezett. E vizek tartalmát illetőleg a korábbi irók azon véleményben vannak, hogy azok ként tartalmaznak, mig a későbbiek szerint égvényes, sós, vasas savanyu vizek. Értekező, hogy a vizek vegyalkatáról meggyőződést szerezzen, Tolnamegye tiszti főorvosához fordult, kitől azonban azon választ nyerte, hogy Tolnamegye területén nincs ásványviz. Váraljan ninesenek savanyuviz-források. — Ebből értekező azt a következtetést vonta, hogy az irók a váraljai ásványvizek tokintetében vagy tévedésben voltak, vagy az ásványvizek már kiapadtak. Végre dr. Staub tanár egy palaczk váraljai vizet bocsájtott rendelkezésére, melyet elemzés alá véve, azt találta: hogy nevezett viz, szin, iz és szagtalan; higitott kénsavval vagy sós vizzel vegyitve gázbuborékok keletkeznek, a piros lakmuszpapirost kissé kékre festette, meszet nátriumát és szénsavat, de kénsanvat vagy oldott vasat nem talált. — Utána dr. Szabó József értekezett a nummulit képleteknek a trachyt képletekhez való viszonyáról; értekezésében Selmecz környékén folytatott vizsgálódásai eredményét mutatá be. Végül dr. Borevics Tivadar tett közlést a bánsági harmadkori medenczében talált kőzetek vizsgálatáról.

— Az iparos körben holnap este $1/_2$8 órakor György Aladár tart nyilvános előadást „A közmüvelődési csarnokokról.“ Ezen előadás a népoktatási kör által rendezett előadások közt az utolsó lesz.

— A philologiai társaság ma d. u. 5 órakor Ponori Phewrewk Emil elnöklete alatt ülést tartott. Thallóczy Lajos „A latin hivatalos nyelv Magyarországon“ czim alatt a bueraueratikus latin nyelv körüli vizsgálódásait vázolja, előadva a magyar közigazgatás egyes ágaiban divatozott praxist, az egyes kifejezéseket s erre nézve bizonyos programmot állit fel. A kidolgozott tanulmány a „Philolog. Közlöny“-ben meg fog jelenni. — Utána Kont Ignácztól „Euripides vallási szempontból“ czimü értekezést olvasott fel Schaumbach. Ama pontok egyikéről szól, melyek miatt Euripides költészete támadás tárgyává lett t. i. állitólagos skepticismusáról; kimutatja Euripides saját müveiből, hogy bár ő a positiv vallással és az ezzel összefüggő babonával szakitott s nem ritkán kelt ki a néphit ellen, főpontokban, mégis hü marad a magasztos eszmékhez és ezt szintén saját müveiben feltalálható allegoriákban látni, melyekkel ő és kortársai, a korukban minden viszonyban fellépő változássokkal szemben igy akartak megmenteni a vallásból, annyit, a mennyit lehetett. Végül P. Thewrewk értekezett a „laeva és lactrum“ szókról, melyeket ethmyologiailag ismertetett.

— A magyar athletikai klub igazg. választmánya április 5-én szombaton d. u. 5 órakor a nemzeti lovagló termében gr. Eszterházy Miksa elnöklete nagy ülést tart. A mennyiben ez alkalommal az elnök személyesen megjelenvén, több rendü sürgős inditványt teend, ugy nemkülönben ugyanekkor a rendes közgyülés napja is kitüzendő lenne, végre több fontos és sürgős tárgy elintézése halaszthatlanná vált, fölkéretnek a választmányi tagok személyes és haladéktalan megjelenésükre. — Elnöki megbizásból Császár Ferencz titkár.

Fővárosi ügyek.

A főváros rendes közgyülése.

— ápr. 2.

Ráth főpolgármester megnyitván a gyengén látogatott közgyülést, bejelenté a királynak legutóbbi itt időzése alkalmából a főváros szegényei részére adott 500 frt adományát, mi éljenzéssel vétetett tudomásul.

Éles Henrik interpellált a szemétkihordás körül tapasztalt visszaélések iránt. Kammermayer rögtön válaszolván, tudatta, hogy az elöljáróságok és a szemétkihordási vállalkozók közt szerződés van, mely megszabja, hogy a szemét a délelőtti, inkább a reggeli órákban hordassék ki, s a kocsik födéllel legyenek ellátva. A polgármester maga is tapasztalta, hogy több pontban nem tartják meg a szerződést s a tanács legközelebb körrendeletet fog kibocsátani az elöljáróságokhoz ez ügyben. A válasz tudomásul vétetett.

Következett a napirend.

Több kisebb rendü bérleti ügy után következett a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársulat kérvénye, s illetőleg az erre vonatkozó előterjesztés az iránt, hogy e társulatnak a lóvásárjog s az omnibus-telep és mellette levő telek átengedtessék a lóvásár rendezése és használat végett.

A f. é. febr. 14-iki közgyülésből kiküldött bizottság melegen ajánlja, hogy az emlitett társaság kezeibe tétessék le a lóvásár rendezése, mert manap ez oly primitiv állapotban van, hogy a magyar lókereskedelmet emelni ily viszonyok közt teljes lehetetlen. Ajánlja tehát a bizottság, hogy a társaságnak adassék át 1879. nov. 1-től 30 évre a lóvásári jog s az omnibus telep. Az épületekért évi 2500 frt. a jogért első tiz évben 2800 frt. 2-ik tiz évben 4000 frt, a 3-ik tiz évben 5000 frt lenne fizetendő. De a jogért az átengedett területekért köteles a társaság mindent megtenni, hogy a főváros lóvásárai nemzetközi jelleget nyerjenek s a magyar lókereskedelem központjává váljék a főv. piacz. Köteles ezért a társaság mindent elkövetni a czél elérésére lóvásárok, versenyek, sorsjátékok rendezése stb. által.

Ezzel kapcsolatban felolvasták Czeiger Mór legelőbérlőnek beadványát, ki arra argumentál, hogy a társaság ajánlata megkárositja a fővárost.

Légrády Károly erősen megtámadta a tervezett szerződést s a fővárosra nézve oly károsnak állitá, hogy a társaságnak a vásárjog átengedésével a törvényhatóság 20.000 forint évi nyereményt ád s a 30 évi szerződés alatt legalább két millió fog a város kezéből kimenni. (Derültség és mozgás.) A dijtetelek az állitandó lovakra nézve tizszeresen emeltetvén, a társulat inkább a dijtételek emelésére alakult társaság. Inditványozza, hogy a lóvásári jog ne adassék e társulatnak, hanem a tervezett módon nyilvános pályázat utján adassék ki.

Márkus Ignácz előtte szóló érvelését még jobban támogatta és kifejtette. Állitása szerint a fővárosi lóvásárokra évenkint nem 30,000, hanem 90 ezer db lovat hoznak, s igy Légrády jövedelem számitása, nem hogy tulzott volna, de mérsékelt. A társulat nem lovat tenyészt, hanem nyereszkedik. Hasonló inditványt tesz, mint Légrády.

Busbach Péter örül, hogy mindenki elismeri a lóvásár rendezésének szükségét, mert hiszen a főváros mostani lóvásárai csak egy mezővároshoz illenek. A vállalat arra vállalkozik, hogy e rendezetlen állapotot megváltoztatja, s ha nyer is valamit (ki dolgoznék veszteségre?), de egy tetemes részt befektet a válla'atba, épit istállókat, rendezett vásárt teremt, s 50 ezer forint befektetéssel elért kényelemért, nagyobb valószinüségü vételek eléréséért kérhet is valamit. A vádakra, miket felhozták, kevés megjegyezni valója van, egyet se lehet komolyan venni. Azon adat, hogy a vásárra 90,000 ezer lovat hoznak, egy legelőbérlő állitása, kinek érdeke most kissé veszélyeztetett. A bizottság, midőn 30,000 drbot vett föl, csak a vásárigazgatóság hivatalos adataira támaszkodhatik. Ama társulat vezetőire, (b. Wenckheim) áll, hogy noblesse oblige mely miatt mindenféle üzletbe nem mártják a kezöket. Ő meg akarja ragadni a kedvező alkalmat s óhajtja a lókereskedés virágzását s vele több iparág élenkülését. Ha a szerződés létrejön, büszke lesz rá, hogy része volt benne. (Élénk helyeslés).

Köztetszés közt szólt a társaság ajánlata mellett Ráth Károly gyáros és Steiger Gyula. A fővárosnak a lókereskedés concentrálását czélzó ajánlatot pártolni bizonyos korlátok között kötelessége. Csodálatos, hogy némelyek a kérdésben nem azt nézik, hogy mit nyer a főváros, (nem a házi pénztár, hanem Budapest), hanem, hogy mit nyer a társaság? Tán oly szerződést kellene kötni, a mely a közhasznu társulatnak mindjárt elején a nyakát szegi? A czél elérésére legrövidebb és legczélszerübb mód szerződni a társulattal, mely nálunk fogja központositani a lókereskedelmet.

A végszótól az inditványra elállván, szavazás következett s a közgyülés a javaslatot általában részleteiben elfogadta. A gyülést holnap folytatják.

— adókivető bizottságok. A fővárosi adókivető bizottságok a III. osztályu kereseti adólajstrom tárgyalását folyó hó 3-án a következő régi telekkönyvi házszámok alatt összeirt felekre nézve folytatják: Az I. és II. kerületi a városbeli tőkekamat adóját; — a IV. kerületi az összes raktárakra és IV. osztályu keresetadó kötelezettekre vonatkozó lajstromokat; az V. kerületi pedig a 237—240/241; a VI. kerületi az 1444 és 1445; a VII. ker. a 658—670, végre a józsef-ferenczvárosköbányai a ferenczvárosi 51—100 számok alatt összeirtak 3. o. ker. adóját.

Törvényszéki csarnok.

— Barbár koresmáros. Pollák Jakab nagy-mihályi születésü 29 éves koresmároshoz január 14-én egy ittas napszámos — Käs Ede — állitott be, minthogy ez ott nem egészen etiquettenszerüen vise'te magát, s mi több, annyira megfeledkezett magáról, hogy még egy garas ára gugyit sem ivott, Pollák brevi man kidobta. Käs a koresma lépesőzetéről akkorát zuhant a kövezetre, hogy eszméletlenül maradt fekve, mignem egy rendőr lakására vezette s a szenvedett sérülések gyógykezelése végett kórházba szállitása iránt intézkedett. Käs már harmadnapra a kapott sérülések következtében meghalt! A törvényszék vádlottat ma a sulyos testi sértés vétségében bünösnek találta s egy havi börtönre itélte.

— Egy fosztogató banda fölött mondott ma itéletet, több napi tárgyalás után a budapesti fenyitő törvényszék. Perczel Zoltán „rendkivüli joghallgató“ keresetszerüleg üzte azt a mesterséget, hogy vidékről bejött járatlan paraszt embereket kölcsönszerzés ürügye alatt magához csábitott, váltót állittatott ki velök a fölveendő kölcsönről, s aztán exequáltatta őket. A törvényszék a jó madarat 3 évi, társait Kozma Gézát 3 havi, s Tapita Józsefet 1 évi börtönre itélte.

— Kabát-tolvaj. Holländer Mór tolnai születésü 31 éves könyvvezető oly szenvedélylyel üzte a téli kabátok s felöltők lopását, hogy rövid idő alatt a Lloyd-, Maler- és Pfopp kávéházakból több mint 10 darabot orzett el. E szenvedélyeért Holländer 10 havi börtönnel sujtatott.

TÁVIRATOK.

Bécs, ápril. 2. A „Pol. Corr.“ Konstantinápolyból mai kelet alatt jelenti: Egy török főhivatalnok Olaszországba küldetik, hogy ott az angol királynőt üdvözölje és a szultán a királynőhez sajátkezü levelet intézend. A vegyes okkupació javaslata a kelet-rumeliai bolgároktól nem épen kedvezőleg fogadtatik. Tüntetésektől tartanak, noha ezek békés jellegüek lesznek.

Zara, apr. 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) A bosnyák-horvát határon erős rabló-csapatok merültek fel. Mozgó gyalog csapatok müködnek ellenük.

Róma, ápril 2. (az „Egyetértés“ távirata). A hivatalos „Avvenire“ jelenti, hogy a német császár arany lakodalma alkalmával Berlinben ismét három császár konferenczia fog tartatni. A „Riforma“ azt hallja, hogy a görög követ bizonytalan időre elhagyja Konstantinápolyt és a diplomatiai viszonyok megszakitása valószinü. Egy a turini rendőrséghez intézett névtelen levél a vasut figyelmes megvizsgálását ajánlja, mivel az angol királynő ellen dinamit-töltényekkel merénylet elkövetése szándékoltatik. Noha más bizonyságok hiányzanak, mégis az egész vasuti vonal feletti őrködés Aronától Lago maggioreig megrendeltetett.

Tirnova, ápril. 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) Maczedoniában a felkelés mindinkább növekedik. Melniknél Vajcsics vezénylete alatt a felkelők a törökökkel összecsaptak, de vereséget szenvedtek és egy erdőbe voltak kénytelenek vonulni. Egy másik felkelőcsapat Sessanál a törökökkel ütközött össze, itt azonban a törökök voltak a vesztesek. A felkelők 20 törököt fogtak el.

Pétervár, april 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) Moszkvában a börtönből 15 politikai fogoly szökött meg. A szökés csak az őrizet egyetértésével történhetett, mi abból is kitünik, mivel a katonák is velök szöktek el. Gorcsakoff herczeg és Suwaloff gróf a forradalmi titkos bizottságtól fenyegető leveleket kaptak.

Bécs, ápril. 2. (Képviselőház. — Budget vita.) Menger polemizált a jobb párt szónokával és vázolja a választási reform és a delegácziók reformja programmját. Depretis pénzügyér viszszautasitja Depauli vádait a tyroli pénzügyi közegek ellen; ezen támsdásoknál más irányt észlelhetni, mint az alattvalók érdekei védelmezését. — A miniszter arra utal, hogy 1868 óta, midőn az igazságügy elválasztatott a közigazgatástól, a nevelésügy javult, az összes forgalmi élet roppantul növekedett, a hadsereg tőkéletesbben szereltetett fel és a kiadások tetemesen szaporodtak, mégis mindezek daczára 179 millio államadósság törlesztetett, 1300 millióig vasutak épitettek és 177 millió szubvenczió fizettetett; egyszersmind emelkedett az adójövedelem. miről a miniszter részletes statisztikai közléseket tesz. Az államháztartás szabályozása meggyőződése szerint lehetséges; az adósságesinálásnak meg kell szünni, takarékosság czélra fog vezetni; rendkivüli események ezen feladatot nehezithetik, de nem hiusithatják meg. — A kormány a közigazgatásban és a hadseregben minden czélirányos megtakaritásokat létesiteni igyekszik; a közvetlen és közvetett adók reformja szükséges. A miniszter kivált a czukor és petroleum megadóztatásra utal. — Oelz a liberalismus ellen szól. — Haase védi az iskolatörvényeket. — Vicenti panaszt emel a görczi és gradiskai iskolák germanizacziója ellen.

Moszkva, ápril. 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) Itt és Charkowban nehány nap óta tömegesen szóratnak szét forradalmi kiáltványok, melyekben az összes muszka nemzet hivatik fel együttes felkelésre a zsarnokok ellen és azok megsemmisitésére. Moszkvában naponkint fordulnak elő elfogatások és a kormány kénytelen magán házakat kibérleni az elfogottak elhelyezésére.

Kiew, ápril. 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) A kiewi kormányzóság több falujában utóbbi időben sok kór- és haláleset fordult elő ugyanoly kórjelekkel, mint a wetljankai járványnál. Az oda küldött orvos és kiewi egyetemi tanár, Mandelstern a kórt igen ragályosnak és veszélyesnek tartja, diphteritikus lobos rohamokkal. A kiewi kormányzó ennek folytán minden elővigyázati rendszabályt megtett.

Legujabb.

A függetlenségi párt mai értekezletén a képviselőházi elnökválasztásra nézve abban állapodott meg, hogy a választásban nem vesz részt és maga részéről jelöltet nem állit fel.

Az ő felségeik ezüst lakodalma alkalmából választandó országos küldöttségbe a párt Simonyi Ernőt és Nagy Ferenczet jelölte ki.

Az egyesült ellenzék mai értekezletén az ő felsége ezüst lakodalmából választandó országos küldöttségbe kebeléből Bánhidy Béla b. és Beniczky Ferencz tagokat jelölte ki.

A képviselőházi elnökválasztást illetőleg a párt határozatot nem hozott és jelöltet sem állit fel.

Végül jelenti Bánhidy Béla b., hogy a képviselőház volt elnöke Ghyczy Kálmán ma a párt helyiségében buesu látogatást tett. A jelen voltak élénk rokonszenvvel fejezték ki Ghyczy Kálmán iránti tiszteletöket és Bánhidy Béla b. pártelnök vezetése alatt egy küldöttség kéretett fel Ghyczynél a buesulátogatás megtételére.

A párton kivüliek részéről az ezüst lakodalom alkalmából választandó országos küldöttségbe: Hédervári-Khuen Károly gr. és Wenckheim Frigyes gr. jelöltetett ki.

Ghyczy Kálmán ma este buesu látogatást tett az összes párt-körökben s mindenütt élénk sajnálkozás nyilvánult az elnökségről és a képviselői állásról lemondása felett.

Buesu tisztelgés Ghyczy Kálmánnál. A mai ülés végével a képviselőház alelnökei, a háznagy és jegyzők megjelentek Ghyczy Kálmánnál tőle buesut veendők, szónok Várady Gábor volt, ki azon nagy megilletődésnek ad kifejezést, melyet Ghyczy Kálmánnak az elnökségről és a képviselői állásról való lemondása felett éreznek.

E sulyos és kettős veszteség érzete fájólag hatott a képviselőház minden tagjára, de annál sulyosabban nehezedik reánk, mint immár volt tiszttársaidra, mennél több alkalmunk volt részesülni böles tanácsaidban és atyai utmutatásaidban, melyek közted és köztünk elszakithatatlan kapcsot létesitettek. E kapocs hivatalos része fájdalom ma megszakadt. Ennek tudata, a fájdalmas érzés csaknem lehetetlenné teszi, méltó szavakban kifejezni e nagy veszteséget s csak azon remény nyujt némi vigaszt, hogy nemsokára ismét fogunk a képviselőházban üdvözölhetni. Téged, kinek böles tanácsára, munkásságára a háznak, a hazának folyvást nagy szüksége van és lesz. Engedd reménlünk ennek mielőbb megvalósulását.

Végül hivatkozik a háznak azon egyhangulag kimondott határozatára, hogy Ghyczy Kálmánnak hazafiui érdemei és a képviselőház iránta való hálája jegyzőkönyvileg megörökittessék.

Mi jegyzőkönyvvel nem rendelkezhetünk, érdemeid és irántad érzett hálánk keblünkben fog megörökittetni. Isten tartsa meg sokáig drága életedet a nemzetnek és hazának.

Erre Ghyczy Kálmán meghatottan és meghatólag fejezte ki köszönetét. Visszalépésének egyedüli oka, ugymond, hogy pihenni vágyik agg korára való tekintetből; hiszen ugymond, közel 50 éve annak, hogy a közpályán működik, habár nem szakadatlanul is, de a szolgálati megszakitás idejében is mindig résztvett a közügyekben. És igy, a ki félszázadon át működött, igényelheti részéről, hogy megpihenhessen. Ezután megköszönte volt tiszttársainak bizalmukat és ragaszkodásukat és kérte, hogy tartsák barátságukban és emlékökben meg továbbra is. Ezzel szivélyes kézszoritás után a tisztelgők eltávoztak.

Bécsi tőzsde.

Bécs, apr. 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) A mai előtőzsdei üzlet kedvező irányzattal nyilt meg s eleinte a papirok, nevezetesen a coulissa-papirok, vasuti értékek és renték emelkedtek. Később azonban némi reakczió állott be, irány és hangulat azonban szilárdak maradtak. Coulissaértékekben s külföldi rendelésre vasuti papirokban is több adás-vétel történt. Valuták üzlet nélkül változtalanok. Jegyeztettek:

11 óra — perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 245.80, magy. hitelrészv. 230.80, angol-osztrák 105.25, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleond'or 9.30—, unió-bank —.—, papir rente 64.77—.—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente 77.—, magyar arany rente —.——.

A déli tőzsdén az árfolyamok ismét emelkedtek s a rentékben kiválóan élénk forgalom fejlett ki.

Jegyeztettek: Osztr. hitelrészv. 246.—, magy. hitelrészv. 230.50, angol-osztrák 105.60, államvasut —.—, lombard —.—, 1860-iki sorsj. —.—, 1864-iki sorsj. —.——, magy. sorsjegy —.—, ezüst —.—. Napoleondor 9.30—, unió-bank 76.25, papir-járadék 64.82½, ezüst-járadék —.—, osztr. aranyjáradék —.——, magyar aranyjáradék 87.97½.

1 óra 30 perczkor: Osztr. hitel 245.50, angol-osztrák 105.—, galicziai —.—, lombard —.—, államvasut 256.75, papirjáradék 64.85—, ezüst járadék 65.10, hitelsorsjegy —.—, 1860-iki —.—, 1864-iki —.—, Napoleondor 9.30½, arany —.—, ezüst —.—, Frankfurt —.—, London 117.—, porosz. pénzutalv. —.——, török-sorsj. —.—, arany rente 77.10, magy. földtehern. kötv. —.—, magy. vasuti kölcsön —.—, salgó-tarjáni —.—, magyar hitel 230.50, magyar záloglevél —.—, alföld 124.50 erdélyi —.—, magyar éjszakkeleti vasut —.— magy. keleti vasut —, keleti vasuti elsőbb kötv. —.—, magy. sorsj. —.—, tiszai vasut 196.50 kinestári utalv. 1874. —.—, magyar aranyjáradék —.——.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek: **Bécs,** április 2. Hitelrészvény 245.20. Lombard 68.75. Aranyjáradék 77.—. London 116.90. Ezüst 100.—. Hitelsorsjegy 165.—. Porosz pénzutalvány 57.35. Arany 5 51—. Török sorsjegy 21.10. Angol-osztrák 104.25. államvasut 256.75. 20 frankos 9.30½. Rente 64.85. Galiczíai 233.—. 1864-es 152.50. 1860-as 117.35. Frankfurt 56.90.

Bécs, április 2 M. földtelherment. kötv. 83.50, Salgó-Tarján —.—. Magy. záloglevél 96.50. Erdély 96.—. Magy. kel. vas. 68.—. Magy. sorsjegy 98.—. Magy. földhitel —.—. Kinestári utalv. 1874. 119 70. Magy. vasuti kölcsön 104.50. Magyar hitel 229.25. Alföld 124.25. Magyar éjszak-keleti vas. 120.—. Kel.-vasuti elsőb. kötv. 66.50. Tiszai vasut 196.—. Arany járadék 87.95.

—

Bécs, április 2. (Az „Egyetértés“ távirata.) (Gabnaüzlet.) Buza tavaszra 9.30—9.35, őszre 9.40—9.45, rozs 6.40—6.45, zab tavaszra 6.10—6.15, őszre 6.50—6.55, kereskedelmi zab 6.10—6.15, tengeri május—juniusra 5.20—5.25, régi 5.90—6.25, uj 5.50—5.60, szesz 28.25—28.50, repcze

A tavaszi évadra
DISZES

Felöltő	12 frt
Felöltő (különleges)	20 frt
Papi felső kabátok	20 frt
Havelok	18 frt
Zekke öltöny	20 frt
Vadász kabát	8 frt
Szolgai ruha	22 frt
Nadrágok	5 frt
Mellények	2 frt
Gyermek öltönyök	10 frt

és felebb.

Mindez legujabb divat szerint kitünő tartósan dolgozva a **legjutányosb határozott árakon** (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB
esász és kir. udvari szállitónál
Budapesten,
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet
a „Nagy Kristóf"-hoz.
Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Pollak D. H.

érczáruk-gyári-csarnoka
Budapest, Bécsi-utcza 3.
ajánlja saját gyártmányu háromféle valódi angol **árnyékszékeit** a legolidabb kivitelben.

Továbbá **ércz szoba-árnyékszékeket** fényezve. Nagy raktára van **függő lámpák és étteremcsillárokban** a legegyszerübbtől a legfinomabbig bámulatos olcsó áron. — Önfütheto **fürdőkádak**, melyeknél a fütőanyagban 50% takaritható meg, minden időben vannak készletben.

Pezsgők, bordeauxi, rajnai borok, tokaji és liquerök, félig ingyen.

1 palaczk Röderer Carte blanche	2.50
1 „ Schlumpf fréres	2.—
1 „ Bordeauxi a legfinomabb La rose	1.—
1 „ Liebfrauenmilch vagy Hochheimi	1.20
1 „ tokaji legfinomabb 1866-iki	1.—
1 „ tokaji „ 1848-iki	2.—
1 kis palaczk tokaji igen édes	—.50
1 „ „ Chartreuse-liquer	—.60
1 nagy „ berlini kömény	—.60
1 pint fehér ó-bor „Pécsi"	—.30
1 palaczk Dreher-féle márczíusi sör	—.15
1 pint brasiliai rum	—.60

Valamint többféle fehér és vörös borok, tea és rum jutányos áron adatnak el.

Klein és Justus utódainál,
Budapest, koronaherczeg-(uri)-utcza 8. sz.

„THE GRESHAM"
életbiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi fiok: Budapest József-tér 5. | **Ausztriai fiók:** **Bécs, Opernring 8.**

A társaság vagyona több mint	frcs	62.319.848.—
Évi bevétel, biztositások és kamatból 1878 junius 30-án	frcs	13.050.747.15
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1748) több mint	frcs	86 000,000.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál értékig nyujtattak be ajánlatok, mi által a legutóbbi 25 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint	frcs	54 736,050.—
értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositások a vidéki ügynök urak s a **magyar és osztrák fiókok** által adatnak	frcs	899 457 175.—

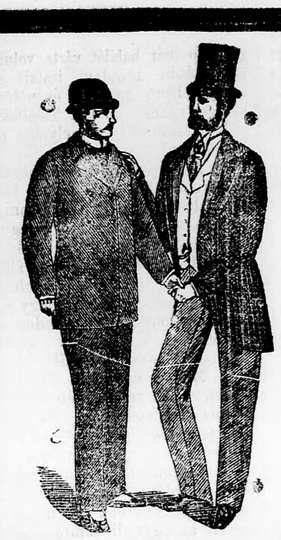

Elegans
uri-ruhák
a legujabb angol és franczia szövetekből
bámulatos olcsó áron
kaphatók
az ujonnan megnyitott
Nadler testvèrek
fiók-üzletében
Budapesten,
Deák-Ferencz-utcza és Deák-tér szögletén.
Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

HIRDETÉSEK
e laprészére,
felvétetnek
a kiadó hivatalban
(himző-utcza 1. sz. a.)

Árverési hirdetmény.

A czeglédi ker. főtisztség részéről közhirré tétetik, miszerint az alább felsorolt bérlemények **1879. évi április hó 22-ik napján Czegléden a főtiszti hivatalban** tartandó zártajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe kiadatni fognak, és pedig:

1-ször A czeglédi **nagy vendéglő melletti 1-só számu bolthelyiség** 1879. évi november 1-től kezdve további három évre.

2-szor. A Czegléd városában gyakorlandó általános és a „fehér lóhoz" czimzett czeglédi **uradalmi egyesitett italmérési jogok** 1879. évi november 1-től kezdve további **6** évre.

Felhivatnak tehát a bérleni szándékozók, hogy az 1-sö pont alattira **40 frt**, a 2-ik pont alattira pedig **582 frt** bánatpénzzel ellátott és szabályszerüen bélyegzett ajánlataikat az árverés megkezdése előtt az alólirt ker. főtisztséghez benyujtani, illetőleg a fentebbi menynyiségü bánatpénzzel ellátva a fent kitett határnapon a főtisztségnél személyesen megjelenni sziveskedjenek.

A zárt ajánlatokban a beigért bérösszeg számokban és betükben tisztán kiirandó, — későn érkezett, a vagy utólag benyujtott ajánlatok figyelembe vétetni semmi szin alatt sem fognak.

Az árverési feltételek a főtiszti hivatalban. hivatalos órák alatt bármikor is megtekinthetők.

Czegléden, 1869. márcz. 27-én.

A czeglédi ker. főtisztség.

Elegans

tavaszi öltönyök, 16, 18, 20 és fölfelé,
nyári öltönyök, 12. 14, 16 és fölfelé,
felöltő. 10, 12, 14 16 és fölfelé,
Hamilton, 15, 16, 18 és fölfelé,
tavaszi Mentsikoff, 15, 16, 18.

Gyermek öltönyök 3, 4, 5 évestől bármely kóruig nagy választékban vannak készleten.

Minden elegans, a legujabb minta szerint és a legszebb kiállitásban.

A nyári évadra, tisztelt vevőim részére nagy választékban tartok legfinomabb francia és angol divat szöveteket, és egész öltönyök kivánatra

24 óra alatt

elkészithetők.

Grün J. férfiruha-kereskedésében
Budapest, Deák-uteza 9. sz.

Értesités a husvéti kiállitásról.

A legutóbbi

husvéti tojások

egész új, különösen **10 krtól 50 krig** rendkivül nagy választékban.
Hasonló tüneti tojás-töltelékek hölgyek és gyermekek számára.
Pompás **nagyságu tárgyak husvéti ünnözéshez,**
rossz kalap gyanánt vagy kedvtelő czimzésekre.
Illatszerrel töltött fecskendő óraláncok 1.— fecskendő nyakkötő-tük 1.40, fecskendő ing-gombok 1.— fecskendő bolyák —.40, tolytos töltheto fecskendő-szivarok —.50, —.75—2 frtig, az ismert jóizü fecskendő-szivarok —.30, 1.75—2 frtig, az ismert jóizü fecskendő-szivarok —.50, —.35, 1.— fecskendő bolyva- és gyöngyvirág-csokrok —.40—1.50, ezek közt porczelán virágnal is; fecskendő madárka 1.50, egyes szép fecskendő tőzsák —.75, 1 frt. Fecskendő rózsakirálynő kis alak 1—2 frtig, fecskendő husvéti bárányka **hüvelyben** 2.40 — Legfinomabb **illatszerek** és más **husvéti külön-legességek**, melyek használatával csak a vevő ismeretlik meg kaphatók **nagyban egyenként Kertész T.-tál**
Budapest, Dorottya-utcza 2. sz.
és **vidéken** magasabb árakon.
Összes vidéki megrendelések csak hatalmas utánvét mellett.

Hilfe für Männer

jeden Alters, welche sich schwach fühlen, durch ein sehr sinnreich construirtes chirurgisches Instrument **Aertzlich begutachtet – augenblicklicher Erfolg garantirt.** Broschüren, alles Nähere enthaltend, verschickt unter Couvert gegen Einsendung von 30 kr. in Briefmarken der General Agent **Bujatti, Nürnberg Weinmarkt Nr. 5.**

Vetésre:

LUCZERNA, franczia, valódi eredeti provenczei, aranykamentes, biztositott.
Vörös lóhere, stiriai here.
Takarmány- és czukorrépa-magvak, külföldi ered. termés, kétszer rostálva.
Fü-magvak, különféle fajok.
Guano, Perni, ered. valódi, feltárt
Chili-salétrom, valamint egyéb **trágyaszerek** és **mag-fajok** uj és legtisztább minőségben.

Árjegyzékek és különleges ajánlatok szives megkereséseknél bérmentve

Berkowitsch M. és társa,
Bécs, I. Hegelgasse 17.

Ujvári sör — Pilsni szerint. — Dávai sör — Pilsni szerint.

Legfinomabb
kiviteli sörök
az I. magy. részvény-serfőzdéből
Kőbányán.
Baksör (Bockbier)
duppla-márczius, márczius
és szezon-sör,
ár egyezik szerint.
Szilárd, pontos szolgálatát ajánlja
az első magy részvény-serfőzde ajánlatos irodája:
FLEISSNER, J.
Kőbányán, Sörgyár mellett.

Birtok-eladás.

Abaujmegye Gagy-Bátor községében, a szikszói állomástól 2 és fél órányira, egy 450 holdnyi kiterjedésü tagositott nemesi birtok uri lakkal, mindennemü gazdasági épületekkel (jó karban), hozzá csinos rendezett kerttel, szőlővel, regalejoggal, instructióval, vetéssel együtt vagy anélkül **kedvező feltételek mellett** szabad kézből eladó. A venni szándékozó sziveskedjék leveleit intézni a tulajdonoshoz **Jakabfalvay György**, Abaujmegye, Gagy-Bátor, u. p. Vendégi.

Csáky Armin

Fehérnemü-gyára sngárut (nyolczszögtér) 60. sz.

Elegáns szabásu szines uri ingek (jó mosó cretonból) darabja forint 1.30, 1.60, 2.—
Elegáns szabásu szines oxfort-ingek (jó mosó oxfortból) darabja frt 1.10, 1.40, 1.80, 2.—.
Elegáns szabásu fehér chiffon uri ingek, drbja frt 1.20, 1.50, 1.80, 2.—, 2.50.
Jó erős alsó-nadrágok (német-szabásu) dbja 70, 80 1, 1.20, 1.40, 1.80, 2.
Ugyanilyen (magyar szabásban) dbja 10—20 krig drágább.
Jó chiffon női ing (svajczi szabásban) dbja 80, 1, 1.20, 1.50, 2 frtig.
Jó vászon női ingek „ „ dbja frt 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3,

Keveseba három darabnál nem lesz küldve.

Egy vég jó chiffon kelme 30 röffel frt 5.30, 6.20, 7, 7.50, 8, 8, 10, 11. 12,
Egy vég jó czérna vászon 30 röffel frt 5.50, 6, 7, 8, 9, 10.
Egy vég valódi créasz vászon 30 röffel frt 8.90, 9.25, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Valódi rumburgi zsebkendők, 12 db frt 2.40, 2.60, 3. 3.40, 4, 5, 5, 6, 7 8
Batiszt zsebkendők, szines széllel, 12 db 95, 1.20, 1.8', 2, 3 frtig.
Legjobb nyers czérna szövésü törülközők, 12 db 2.10, 2.50, 3, 350, 4,
2 röfös nagyságu fehér czérna ábrozzkendő dbja frt 1.30, 150, 1.80, 2, 3, 4, fehér hasonló szervéták 12 db frt 3.60, 4, 5, 6, 7.
2 röfös nagys. szines virágos rojtos kávés asztalkendő, dbja frt 2.10, 3 frtig, szines hasonló szervéták 12 db 2—3 frtig
Csipke függönyök, ablakja frt 2, 2.50, 3, 4, 5, 6—10 frtig.
Csipke függöny tisztitása, ablakja 40 kr.
Arjegyzékek kivánatra ingyen.

Ovás.

Csupán valódi Hoff János-féle maláta-gyártmányok kérendők, a cs. k. ausztriai és magyarországi kereskedelmi törvényszék által beigtatott védjegygyel (a feltaláló arczképe.) Más, nem valódi gyártmányokból hlányzanak a gyógyfüanyagok és a Hoff János-féle maláta-gyártmányok helyes készitésmódja, s azok az orvosok nyilatkozata szerint káros hatásuak is lehetnek. (A valódi Hoff János-féle maláta-mellczukorkák kék papirban vannak.) — 2 forinton alul semmi sem szállittatik.

Figyelembe vételül!

tüdőfájások, étvágytalanság

Hoff János urnak, Bécsben, Graben, Bräunerstrasse 8.

Selp. Mióta az ön jeles maláta-csokoládéját iszom, a tüdőfájások teljesen megszüntek; a nevezett csokoládét most rendesen a kávé helyett iszom.
Seeger, lovas esendör.

Grünhagen, 1879. Jeles készitményeinek, a malátakivonat-egészségi sör és maláta-egészségi csokoládénak gyógyhatása sok betegségben ismeretes; nálam maláta-mellczukorkáinak hatása érvényesült. Köhögés, rosz emésztés és étvágytalanság miatt szenvedtem, s a Hoff-féle maláta-mellczukorkák e bajokat megszünt tték.
Grunewald, földbirtokos.

Az első, valódi, gyógy atásos, nyáloldó Hoff-féle maláta-mellczukorkák kék papirban vannak.

HOFF-féle
maláta-kivonat-

Az első, valódi, nyál-oldó, gyógyhatásu, Hoff János-féle maláta-kivonat-csokoládé 30 évi üzlet fenállás óta 51-szer lett kitüntetve.

egészségi-csokoládé.

Legujabb köszönő-iratok.

Ismét kérek 13 palaczk malátakivonat-egészségi sört. 1 kilo II. maláta-csokoládét és 4 zacskó nyáloldó maláta-czukorkát.
Ratschitz, Wischau állomás, 1878. nov. 8-án.
Czech Clemens, erdőkerülő.

Sziveskedjék nekem, e sorok vétele után, 1 kilot az ön kitünő I. maláta-csokoládéjából küldeni.
Csacza. **Altman Lipót.**

Hoff János fiókja: Budapest, kalap-utcza 10. szám.

Száz uj kocsinál

több áll készen eladásra
igen jutányos áron
ezek között **halottas** kocsik is vannak,
BOGDÁN JÓZSEF
kocsigyárosnál
páva-utcza 10. szám. alatt saját házában
Kocsi-raktár:
Muzeum-körut 10-ik szám
BUDAPESTEN.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) április 2.

Termény	Irányz.	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig
Buza							
bánsági uj	lanyha	74	—.—	—.—	75	8.15	8.35
„ „ „		76	8.40	8.45	77	8.65	8.80
„ „ „		78	9.05	9.20	79	—.—	—.—
„ „ „		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki „	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „		76	8.90	8.95	77	9.05	9.15
„ „		78	9.30	9.50	79	9.60	9.70
„ „	„	80	9.75	9.80	81	—.—	—.—
pestvidéki		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„		76	8.55	8.65	77	8.70	8.80
„		78	8.95	9.05	79	9.15	9.25
„		80	9.35	9.45	81	—.—	—.—
fehérmegyei		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„		76	8.55	8.70	77	8.80	8.90
„		78	9.—	9.25	79	9.40	9.50
„	„	80	9.60	9.70	81	—.—	—.—
bácskai		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
„		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
„	„	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„		76	8.05	8.20	77	8.25	8.35
„		78	8.30	8.70	79	8.75	8.85

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammonként frtól	frtig
Rozs	szilárd	—	70—72	5.90	6.10
Árpa	csendes	takarmány	60—62	5.20	5.45
„	„	égetnivaló	62—64	6.10	6.90
„	szilárd	sörfőzdei	64—66	7.20	8.20
Zab	„		36—40	5.65	5.85
Tengeri	„	bánsági	75	4.75	4.80
„	szilárd	másnemü	73	4.65	4.75
Repoze	lanyha	káposzta	nélkül	—.—	—.—
„	„	bánsági	„	—.—	—.—
Köles	szilárd	—	„	5.—	5.35
Kendermag	„	—	„	—.—	—.—

Szokványgabona határidőre

				100 kilogramm ára pénzben	100 kilogramm ára árban
buza	lanyha	tavaszra	őszre	$8.52\frac{1}{2}$	8.60—
„	„	„	„	9.20—	9.30—
rozs	„	„	„	—.—	—.—
tengeri	„	május—junius		4.90—	4.92—
zab	„	tavaszra		5.50—	$5.57\frac{1}{2}$
„	„	őszre		5.85—	5.90—
repeze	„	aug.—szept.		$13^{2}/_{8}$	$13\frac{1}{4}$
bánáti	„	—		18 —	$13\frac{7}{8}$

Szilva lanyha bosn. hord. p. 15.50 á. 16.— zsák p. 15.— á. 16.— szerb. p. 14.25 á. 14.75
Szesz lanyha, régi módu élesztő, h. n. p. 29. áru 29.50.
„ „ uj módu és burgonya, p. 26.50, á. 26.75.

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Államadósság		
Magyar vasuti kölcsön	befizet. 120 frt	104.50	104.75
Gömöri államvasuti zálogley.	„ „ 100 frt	—.—	—.—
Magy. keleti vasut I. kib.	„ „ 200 frt	66.25	66.75
„ „ „ II. kib.	„ „ 200 frt	77.50	7850
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.		68.50	69.—
Magy. sorsjegy-kölcsön 100 frt		97.50	98.—
„ „ „ 50 frt		97.50	98.—
871-iki magy. államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
872-iki „ „ v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
874-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%		—.—	—.—
874-iki „ „ „ f. ez. 6%		119.75	120.—
Magy. aranyjáradék 6% adómentes		86.50	88.—
„ földtehermentesitési kötvények		84.—	84.50
„ „ „ 1867. záradékkal		79.—	80.—

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi		79.—	80.—
„ „ „ 1867. záradékkal		76.—	77.—
„ „ „ horvátországi		—.—	—.—
„ „ „ erdélyi		77.25	77.75
Magy. orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%		—.—	—.—
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt) „		84.50	85.—
Osztrák államadósság papirban 5%		64.75	65.—
„ „ „ ezüst kamat jan.—jul. 5%		65.—	65.50
„ „ „ „ apr.—okt. 5%		65.—	65.50
„ „ „ kisorsolás 1860-ból á 500 frt		117.50	118 50
„ „ „ 1860-ból á 100 frt		127.—	128.—
„ „ „ 1864-ból á 100 frt		152.—	153.—
„ „ „ 1864-ból á 50 frt		150.—	151.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%		93.—	93.50

Értékpapirok

Osztal. 1877-re.		Utolsó árkelet pénz	áru	Osztal. 1877-re.
	Biztositó társulatok.			
198.—	Első magy. bizt. társ. befiz. 500 frt	2175.—	—.—	50.—
45.—	Pannonia viszb. társ. „ 300 „	640.—	—.—	125.—
9.—	Pesti bizt. intézet „ 100 „	104.—	105.—	30.—
15.—	Unio viszbizt. társ. „ 300 „	187.—	189.—	50.—
	Vasutak.			
—.—	Alföld-fiumei „ 200 „	124.—	125.—	36.—
—.—	Déli vasut „ 200 „	—.—	—.—	40.—
—.—	Éjszakkeleti vasut „ 200 „	121.—	122.—	200.—
—.—	Erdélyi vasut „ 200 „	96.—	98.—	60.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut „ 200 „	—.—	—.—	7.—
—.—	Osztrák államvasut „ 200 „	—.—	—.—	20.—
15.—	Pécs-barosi vasut „ 200 „	—.—	—.—	25.—
—.—	Vágvölgyi vasut „ 200 „	—.—	—.—	12.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. társ. „ 500 „	—.—	—.—	32.—
—.—	Budai hegyvpálya „ [illegible] „	74.—	75.—	20.—
—.—	Pesti közuti vaspálya „ 200 „	265 50	266.50	80.—
	Bankok.			
6.—	Ált. m. munícip. hitelb. „ 200 „	—.—	—.—	—.—
21.—	„ „ hitelbank „ 200 „	231.50	232.—	7.—
—.—	Bihari keresk. bank „ 140 „	—.—	—.—	—.—
—.—	Franko-magy. b. (iesz. a.) „ 200 „	—.—	—.—	35.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank „ 200 „	—.—	—.—	15.—
3.—	Iparbank, budapesti „ 100 „	40.—	42.—	20.—
—.—	Kisbiri. földh. intézete „ 80 „	—.—	—.—	22.—
2.—	Lipótv. bank rész.-táis. „ 200 „	32.—	34.—	5.—
—.—	Magy. ált. földh. részv. ts. „ 140 „	—.—	—.—	—.—
2.—	Magy. jelzálog hitelb. „ 60 „	—.—	—.—	
13.—	Osztr. hitelintézet „ 160 „	248.—	248.30	
8.—	I. magy. iparbank „ 200 „	120.—	130.—	
41.—	Pesti keresked. bank „ 500 „	560.—	565.—	
3.—	Pest-budai kézm. bank „ 100 „	66.—	70.—	
14.—	Salzeki hitelbank „ 100 „	—.—	—.—	
	Takarékpénztárak.			
7.—	Országos központi „ 160 „	96.—	96.50	
200.—	Pesti első hazai „ 1000 „	2410.—	2420.—	
30.—	Pest-budai fővárosi „ 200 „	875.—	—.—	
60.—	Pesti kilvárosi „ 150 „	—.—	—.—	
8.—	Pakrac-daruvár-kutinjai „ 50 „	—.—	—.—	
—.—	Vas-zalamegyei első „ 100 „	—.—	—.—	

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Gőzmalmok.		
Concordia-malom befiz. 500 frt	—.—	—.—
Első budapesti „ 500 „	—.—	—.—
Erzsébet „ 200 „	—.—	—.—
Hengermalom „ 500 „	830.—	840.—
Lojza „ 160 „	273.—	275.—
Molnárok és sáltók „ 200 „	340.—	345.—
Pannonia „ 1000 „	1460.—	1470.—
Viktoria „ 300 „	—.—	—.—
Különféle vállalatok.		
Alagut „ 105 „	85.—	—.—
Ganz és társ. vasöntőde „ 400 „	258.—	260.—
Gschwindt-féle szeszgyár. „ 200 „	238.—	242.—
Gyapjum. és biz. t. első m. „ 200 „	145.—	—.—
Keresked. tesz. épülete „ 210 „	—.—	—.—
Könyvnyom. „Athenaeum" „ 200 „	385.—	—.—
„ „ Pesti részv. t. „ 500 „	—.—	—.—
Kőszén és téglagyár „ 200 „	39.—	40.—
Rima-murányi vasmű „ — „	—.—	—.—
Salgó-tarjáni kőszénb. „ 100 „	90.—	92.—
„ „ vasöntőde „ 100 „	76.—	78.—
Schlick-féle vasöntőde „ 200 „	65.—	—.—
Serfőzde első magy. „ 500 „	445.—	—.—
Serfőshizalád „ 200 „	—.—	—.—
Sóskuti kőbánya „ 200 „	—.—	—.—
Spodium és csontlisztgyár „ 200 „	224.—	—.—
Szálloda részvénytársaság „ 200 „	—.—	—.—
Tégla és mészégető, újlaki „ 200 „	25.—	28.—
Téglagyár, kőbányai „ 200 „	81.—	82.—
Záloglevelek.		
Magy. földhit. int. papir értél. 5%	96.75	97.—
„ „ „ „ „ 5%	88.50	—.—
„ „ „ arany v. ezüst 5%	107 —	—.—
„ jelzálogbank „ „ 5%	85.—	86.—
„ ált. földh. részv. társ. „ 6%	79.—	80.—
„ „ „ „ „ 6%	75.—	77.—
Pesti kereskedelmi bank „ 5%	97.75	—.—
Kisbirtokosok földhitelintézete „ 7%	95.—	—.—
„ „ „ „ 6%	85.—	—.—
Elsőbbségek.		
Dunagőzh. társ. befiz. 300 frt 5%	—.—	—.—
„ „ „ 300 „ 6%	—.—	—.—

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Északkeleti vaspálya 5% befiz. 200 frt	—.—	—.—
„ „ „ 5% „ 300 „	—.—	—.—
Magy. gallez. vasp. 5% „ 500 „	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya 5% „ 200 „	—.—	—.—
„Hitel" földh. és szöv. 6% „ 100 M.	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% „ 200 frt	—.—	—.—
Kassa-oderb. vasut 5% „ 200 „	—.—	—.—
Vágvölgyi vasut 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ részk. 7½% „ 200 „	—.—	—.—
Budapesti lánczhid 5% „ 100 „	93.—	—.—
Budapesti malom 5% „ 100 „	—.—	—.—
Közsén és téglagy. közl. 8% „ 100 „	57.—	—.—
Lloyd és tőzsedépület 5% „ 100 „	76.—	—.—
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	—.—	—.—
Pénznemek.		
Cs. k. arany	5.50	5.52
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.19—	9.30
20 frankos arany	9.29—	9.30
Török arany lira		
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegyek	57.30	57.40
Váltók árfolyama.		
Német bankpiaczok 100 mark. 3%	56 90	57.—
Amsterdam 100 hollandi frtért 3½%	96.25	96.50
Brüssel 100 frankért 3%	—.—	46.10
Páris 100 frankért 3%	46.10	46.20
Zürich 100 frankért 3%	46.—	46.10
London 10 font sterlingért 2½%	116.90	117.10
Szentpétervár 100 rubelért 6%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde-távirat április 2.

M. földtm. kötv.	88.50	M. keleti vas. elsőbbs.	66.50
Salgó-tarjáni	—.—	Tiszai vasut	196.—
Magyar záloglevél	96.50	Kincstári utalv.	—.—
Erdélyi kötv.	96.—	Hitelrészvények	245.20
Magy. kel. vas.	68.—	Államvasut	256.75
Magy. sorsjegy	98.—	Hitel-sorsjegy	—.—
Magy. földhit.	—.—	Napoleond'or	9.36½
Kincst. utalv.	119.70	Arany	5.51—
Magy. vasuti köles.	104.50	Aranyjáradék	82.95
Magy. hitelrészv.	229.25	1860-iki sorsj.	117.35
Alföld	124.25	Ezüst	100.—
M. éjszakkeleti vas.	120.—	London	116.90

Bécsi tőzsde április 1.

A. Államadósság 100 frt.	Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov. 5%	64.65	64.80
„ „ „ febr.—aug. 5%	64.70	64.85
„ „ ezüst. jan.—jul. 5%	64.85	65.—
„ „ „ apr.—okt. 5%	65.—	65.10
Sorsolással, 1839-ből egész sorsj. pp.	—.—	—.—
„ 1839-ből ötöd „	—.—	—.—
„ 1854-ből 250 frt „ 4%	114.40	114.80
„ 1860-ból 500 frt „ 5%	117.50	118.—
„ 1860-ból 100 frt „ 5%	127.50	127.75
„ 1864-ből 100 frt „	152.25	152.50
Como járadék 42 lira „	26.50	—.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt 5%	143.75	144.25
Osztr. kincstári jegyek 100 frt „	99.75	100.25
Arany rente „ 4%	77.10	77.25

B. Földtehermentesitési k. 100 frt pp:		
Csehországi 5%	102.—	103.—
Bukovinai 5	84.25	85.—
Galiciai 5	87.75	88.25
Karinthiai 5	96.50	97.50
Horvátországi 5	87.—	82.—
Morvaországi 5	102.—	102.75
Alsó-ausztriai 5	104.50	105.—
Felső-ausztriai 5	99.75	100.75
Salzburgi 5	96.—	97.—
Stájerországi 5	96.50	—.—
Tiroli 5	99.—	—.—
Temesi bánsági 5	79.—	79.50
„ 1867-iki sorsolási záradék. 5	76.—	76.75
Magyar 5	83.50	84.50
„ 1867-iki sorsolási záradék. 5	79.—	79.50

C. Más közkölcsönök.	Pénz	Áru
Dunaszabályozás 100 frtos 5%	106.—	106.50
Magy. vas. kölcs. 120 frt, (300 fto. 5%	104.50	105.—
Magyar aranyrente adómentes „ 6%	86.85	87.—
Magy. nyeremény 100 frt „	97.50	98.—
„ szőlődézsma-váltság 100 frt „	84.30	84.60
„ kölcsön 1871. 30 millió „	—.—	—.—
„ „ 1873. 54 millió „	—.—	—.—
„ kincstári utalv. 1874. 6%	119.75	120.—
Keleti vasuti elsőbbs. 1867 „ 5%	66.—	66.20
Magy. államkötv. (keleti vasut) 1873. 5%	77.25	77.50
Magy. állami kötv. 1876. ar. „ 5%	68.—	68.50
Gömöri zálogleveli 150 frt „ 5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön „ 5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön vis. fiz. „ 5%	98.75	99.50
Pestvárosi kölcsön 100 frt „ 6%	92.—	93.—
Török vasuti kölcsön 400 frt „	21.40	21.75

D. Bankok részvényei.		
Angol-osztr. bank 200 ftos . 120 frt bef.	105.25	105.75
Magy. földh. részv. t. 200 ftos „	—.—	—.—
Osztr. „ intéz. 200 ftos „ 40%	144.—	144.50
„ hitelintézet 160 ftos „	248.80	249.20
Magyar ált. hitelintézet 200 frtos „	239.—	239.25
Alsó-ausztriai leszámit. társas. 500 ftos.	755.—	760.—
Bécsi girói- és pénztáregyl. 200 ftos „	224.—	224 50
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%	—.—	—.—
Magy. ált. munícip. 200 frt bef. 40%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	808.—	809.—
Unió-bank 100 frt	76.25	76.50
Forgalmi bank ált. 140 frt	113.—	113.50
Bécsi banki „ 100 frt	118.50	119.—

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	38.—	39.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt	124.—	125.—
Báttaszék-dombovári „	113.—	115.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt „	573.—	575.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p. „	174.25	174.75
„ „ Linez-Budweis 200 frt „	158.—	160.—
Eperjes-tarnovi (magy. részv.) „	118.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	2162.—	2167.—
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst „	138.50	139.25
Pécs-barosi pálya 200 frt „	166.50	167 50
Károly-Lajos pálya 200 frt „	231.50	232.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt „	108.—	108.25
Lemberg-czernoviczi-jassi pálya 200 frt „	128.50	129.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p. „	660.—	662.—
Osztrák-északnyugati 200 frt „	121.25	121.—
Rudolf p

Az „Egyetértés“ melléklete

— 92 ik számához. —

A trieszti „italia irredenta.“

(Eredeti tudósitás.)

Trieszt márcz. 30.

A bécsi „Ballhaus-Platz“ vezérállamférfia uj hóditásokra készül, pedig az ország különféle népeinek különféle vágyai és kivánságai, sőt mondhatnók nyilt törekvése is, legkevésbé sem mozognak oly irányban, hogy egy tökéletlen hóditó politika, amely egyes nemzetiségeknek csak is „egyes“ részeit csatolja a birodalomhoz, még csak a legkisebb mértékben is felbátorittatnék.

Mit törődik azonban mindezzel Andrássy Gyu'a gróf!

Bécsben még mindig azon hitben vannak, illetőleg általtják szándékosan magokat, hogy Ausztria egyetlen jelentékeny tengeri réve, (mert a dalmát kikötők ugyan jelenleg szintén Ausztriához tartoznak, de csakis tényleg, mert jogilag azok Szent-István koronájának kiegészitő részét képezik) a szép és gazdag „Trieszt, még mindig „osztrák város.“

Az Ádria első kereskedő városa persze tényleg még mindig osztrák birtok, de nyelvére, szokásaira, iskoláira, gondolkodás módjára, szellemére és kivánságaira nézve olaszabb, semmint Ölaszország bármely városa is.

Amig a Bach-kormány az ötvenes években nálunk a magyar nyelv elnyomásán, a magyar intézmények erőszakos eltörlésén, a magyar szellem brutáli kiirtásán dolgozott, Csehországból rajszámra betódult, kintornásokból és borbélyokból hivatalnokokká előléptetett eszközei segélyével, addig ellátnyagolta azon kötelékeknek megszilárditását, melyek az ős régi Triesztet, azon várost, a mely már 1204-ben virágzó, gazdag déli kikötőjét képezte a „római szent birodalomnak“, vagyis a német királysághak, Ausztriához csatolták.

Mig nálunk elözönlötték az országot Bécsben gyártott, alapérték nélküli bankjegyekkel, addig a lombard-velenczei királyságot azon kiváltságban is részesitették a bécsiek, hogy ott még az osztrák helyőrségek is „ezüstben“ huzták a fizetést és igy még a katonai kincstár részéről is forgalmi-penznek az ezüst volt elismerve.

Persze mindezen kedvezmények daczára nem tudtak az osztrákok rokonszenvet költeni magok iránt az olaszok között, a kik az elnyomó, kemény uralom daczára, évről-évre mintegy szemlátomást fejlesztették az olasz szellemet és gyarapitották az olasz befolyást még oly helyeken is, a melyeket az előtt tisztán délszlávok laktak. Ilyenek: Görz és Gradiska őrgrófsága, Isztria, Dalmátország, mindenek fölött azonban Trieszt.

Alaposan kell ösmernünk Triesztet, érteni kell olaszul, járni kell az itteni előkelő társaságokba, találkozni kell az itteni kereskedői körök tagjaival, föl kell keresnünk az iparosok műhelyeit, le kell szállani a pinczelakásokba a rongyokban járó szegénységhez, hogy meggyőződhessünk arról, miszerint Trieszt olaszabb az olasz királyság bármely városánál is.

Egyébiránt már maga az uteczai élet is bizonyitja ezt. A városban nem találni másnyelvü feliratokat, czégeket, hirdetéseket sat. mint olaszokat; az előkelőktől kezdve, a szakadt ruhába burkolt réválokosságig, mindenki csak olaszul beszél; a boltokban ritkán értik a német nyelvet, sőt még a „Lloyd“ legtöbb szolgája sem, — egy társulaté, amelynek Bécs és Budapest évenkint óriási nagy összegeket ajándékoznak, illetőleg amelyre pazarolnak, — beszél más nyelven, csakis olaszul. A községtanács, az egyletek, sőt még az iskoláknak is, hivatalos nyelve kizárólagosan az olasz; olasz a kereskedelme és olaszok a szinházai.

Hiszen 1867-ig még az osztrák haditengerészet is szolgálati, ügykezelési és vezényleti nyelvül nem a németet, hanem az olaszt birta.

Mindezek következtében tehát nagyon is érthető, hogy Triesztben az ottani „progressi“-k tartották kezökben az uralmat, és hogy az „Italia irredenta“ lázitásai a szép városban rendkivüli fogékony, jól elkészitett talajra leltek.

A podesta és a városi képviselőtestület, a melynek hatásköre pedig sokkal kiterjedtebb, sem mint magáé Bécsé vagy Budapesté is, mert az osztrák tengermellék számára, mint „tartományi gyülés“ is szerepel, az „italia irridenta“ vak eszközeivé váltak, ugy hogy a trieszti állapotok már egészen tarthatlanok voltak. Ekkor a bécsi kormány elkésve ugyan, de mégis kiadta a rendeletet, hogy e trieszti közigazgatási-képviselő testület feloszlattassék.

Ez azután meg is történt és Trieszt helytartója kiiratta az uj választásokat.

Az „Italia irredenta pedig kiadta erre a jelszót: „engesztelhetetlenség“ és ezen jelszó alatt inditották meg a „progressistá“-k a választási mozgalmakat.

A helyszinén kellett tanulmányoznunk ezen rendkivüli érdekes választási mozgalmat és később küzdelmet, hogy annak jelentőségéről tiszta fogalmunk legyen. Láthattuk, hogy még azon esetben is, ha a jelenlegi választások alatt az „italianisimi“-k a rövidebbet is fogják huzni, azért a jövő mégis az övék és Trieszt, hacsak más politikát nem követ a bécsi kormány, Ausztriára nézve előbb-utóbb elveszett.

Ezen választásoknál a figyelmes szemlélő előtt nem az birt jelentőséggel, hogy melyik párt fog több szavazatot a választási urnába vetni, hanem hogy miként szereztek a pártok magoknak elhivéket.

Az olasz párt nyiltan, büszkén, sőt kihivóan lépett föl, óriási olasz falragaszok utján hiván fél a választók figyelmét jelöltjeire. A felhivások egész sereg „aláirás“ által voltak födve, mert a kibocsátók természetesen aláirták azt, amit választó polgártársaiknak ajánlottak.

Amde nem igy cselekedett az osztrák párt, mert az mintegy szutyomban, csak itt-ott bátorkodott egy-egy rövidke felhivást a város-utczáiban kiragasztatni, egy felhivást, a mely minden aláirás nélkül jelent meg.

Tehát senki sem bátorkodott a kormányhü programmot aláirni, a kormány jelöltjeit saját nevének aláirásával is ajánlani.

A választások márczius 19-kén kezdődtek, még pedig a kormányra nézve a lehető legroszabb előjelek alatt. A negyedik választó-testület nyitotta meg a küzdelmet.

A „progressi“-k pártja teljes győzelmet aratott, mert a 12 hely a városi-képviselőtestületben kivétel nélkül az ő jelöltjei által töltetik be, miután azokat választották meg. Tehát az „italianissimi“-knek vezérei, az „italia irredenta“-nak eszközei, a „Rómába zarándokló honfiak“ egy Angelli, Hermet, Vidakovich, Luzzatto stb. a kormány minden törekvése daczára a jövőben is benn fognak ülni a városi tanácsban, hogy ott azon munkát folytassák, a melyen eddig is oly kitartással dolgoztak, hogy Triesztet elszakitsák Ausztriától és az olasz királyság részévé tegyék.

Ezen választási eredmény folytán a progressista-párt hivei örömmámorban usztak, a koczka azonban a tizenegyedik órában ellenök fordult, mert a harmadik választótestületben tökéletes vereséget szenvedtek, tökéleteset, mivel egyetlenegy jelöltjöket sem tudták megválasztatni.

Tegnap — márczius 26-kán — választott a második választó-testület. Ennek vezértagjai csaknem kivétel nélkül ügyvédek, és benne oly erősek a progressisták, hogy az osztrák párt azoknak jelöltjei ellenében egyetlen egy jelöltet sem állitott fel. Ez egyébiránt tökéletesen hiábavaló is lett volna, mert a második választó-testületben az „italia irredenta“ szelleme uralkodik, még pedig korlátlanul.

Az első választó-testületre azonban, a melyben a nagybirtokos és a nagykereskedői osztály választ, a harmadik választótestület fényes győzelme következtében, biztosan, sőt föltétlenül számit a kormánypárt és ezen remény, ezen meggyőződés tökéletesen okadatolt is. A vidék, mint mindig, — már délszláv voltánál fogva is — ugy most is okvetlenül az olasz párt ellen fog szavazni, igy tehát a kormány hat szótöbbség fölött fog rendelkezni. A választó-testületek mindegyike tizenkét-tizenkét képviselőt küld a municzipiumba, a vidék azonban csak hatot, amig tehát a progressisták a 4-ik és a 2-ik testület képviselőinek 24 szavazata fölött rendelkezhetnek, addig a kormánypárt mellett a 3-ik és az 1-ső testület 24 szavazatán kivül még a vidék hat képviselője is fog szavazni.

Ez már most is, tehát már előzőleg „fait accompli“-nak tekinthetjük és a bécsiek ugyancsak nagyra is vannak ezen eredménynyel.

Már föntebb tettem azonban azon megjegyzést, hogy a trieszti választási mérközésben nem az volt a legfontosabb, hogy kié lesz majd a többség, hanem hogy miként léptek föl a politikai pártok.

A ki tehát a kormánypárt mostani győzelméből tökét akar csinálni, és azt állitja, hogy Trieszt a legjobb uton van, miszerint ujból viselhesse büszke jelzőjét: „a leghübb város“, az tökéletesen tévuton jár, mert a kormány győzelme daczára Trieszt szive Olaszországért dobog, Trieszt az olasz királyságba akar olvadni.

Én évek hosszu során át tanulmányoztam Trieszt politikai, társadalmi és kereskedelmi viszonyait, még pedig részben oly férfiu pártfogása alatt is, a ki nem volt kevesebb, mint Trieszt helytartója, Möring altábornagy. Ösmerem Trieszt és a trieszti törekvését, nem fektethetek és nem is fektetek tehát vaiami nagy sulyt a kormány győzelmére, mert a mig a trieszti kereskedelem, iskola és társadalmi élet olasz marad, addig a szép város mindig az „italia irredenta“ hatalmában fog lenni.

A bécsi külügyérség azonban, a melynek még fogalma is csak alig-alig van a trieszti viszonyokról, nagy megnyugvással tekint a legujabb trieszti választásokra és ezekre is támaszkodva, ujabb, kalandos vállalatra készül.

A trieszti ek ezen irányban jobban vannak értesülve, mint bárki más is a birodalomban, mert ezen tengeri kikötőváros szállitóival kötik meg a Kelet-Ruméliába küldendő osztrák-magyar hadcsapatok élelmezése iránti szerződéseket. És Trieszt, illetőleg annak szállitói ma is nagy „hausse“-szal üdvözölték Kelet-Ruméliának vegyes európai csapatok által való megszállatását.

Tehát nemcsak a novi-bazári pasalikba teendő „katonai séta“, hanem a kelet-ruméliai kalandos vállalat is okvetetlenül be fog következni.

A magyar adófizető tehát örülhet, mert uj alkalma lesz, hogy a délszláv politika támogatásának okáért utolsó garasától is megválhassék.

Mit nekünk a folytonos adóvégrehajtások, mit nekünk a Tisza és mellékfolyóinak óriási, nagymérvü pusztitásai? mit nekünk Szeged elenyészte? mit gondoljunk mindezekkel, mikor a Teremtő saját jóvoltából egy oly „rendeltetésszerü“ államférfiuval áldott meg bennünket, mint Andrássy Gyula gróf!

Hiszen a kitünő diplomata még a trieszti választások eredményéből is fegyvert kovácsol Kelet-Ruméliának katonai megszállására!

Miként is van csak? „A kit az istenek büntetni akarnak, annak . . .“

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A ház mai ülésén Várady Gábor alelnök bejelenté Ghyczy Kálmán lemondását a képviselőségről és a ház elnökségéről. Ghyczy lemondásával lapunknak egy más helyén foglalkozunk; itt csak azt akarjuk felemliteni, hogy Jókai Móricz vállalkozott a bucsuztató kántor szerepére. Ő felsorolta Ghyczy fényes multját, s nagy tetteit. Ezt valószinüleg azért tette, hogy megczáfolja Pulszky Ferencz azon állitását, mely szerint 1848-ban Jókai, Pulszkynak szemére hányta, hogy miként fraternisálhat egy oly incarnatus pecsovicsesal, mint Ghyczy Kálmán. — Madarász József azon reményének adott kifejezést, hogy Ghyczy talán majd leakasztja a szegről a bihari pontokat, s ujra a közjogi ellenzék zászlaja alá sorakozik. Tisza kivánatára a ház holnapra tüzte ki az elnökválasztást. Ezután a romániai csatlakozásra vonatkozó törvényjavaslat tárgyaltatott. A vita rövid s szintelen volt. György Endre előadó, Ráth Károly, Tisza Kálmán, Zay Adolf, Pázmándy Dénes, Lichtenstein József, Boros Béni, Orbán Balázs és Péchy Tamás felszólalása után a ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta. Az ülés végén Tóth Vilmos és Szederkényi Nándor interpelláltak.

A főrendiház szinte tartott egy rövid ülést.

II.

A képviselőház ülése április 2-án d. e. 10 órakor.

Elnök: Várady G.

Jegyzők: Molnár A., Baross G.

A kormány tagjai mind jelen vannak.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Elnök: bemutatja az időközben beérkezett irományokat. A kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Bemutatja továbbá Ghyczy Kálmán levelét, melyben az a képviselőségről és a képviselőházi elnökségről lemond.

Baross Gábor (olvassa Ghyczy lemondó levelét.)

Mélyen tisztelt képviselőház!

Mindinkább meggyőződve arról, hogy előre haladt koromban a ház elnökségének teendőit, ugy a mint kell és óhajtanám, nem teljesithetem, midőn a tisztelt háznak azon kitünő kegyességéért, melylyel engemet elnökévé lett megválasztatásommal megtisztelni méltóztatott, mélyen érzett hálás köszönetemet ez alkalommal is kifejezni bátor vagyok; a képviselőház elnökségéről s egyszersmind szabad kir. Komárom városa országgyülési képviseletéről is ezennel lemondok, mély tisztelettel maradván a mélyen tisztelt képviselőháznak

Budapest, 1879. április 2-án

alázatos szolgája

Ghyczy, Kálmán s. k.

Jókai Mór: (Halljuk! Halljuk!) Mély megilletődéssel hallottuk szeretve tisztelt elnökünk Ghyczy Kálmán lemondását azon helyről, mely Magyarország első választott tisztviselőjének dignitását ruházta rá.

Egy franczia klasszikus iró, Ponsard, azon nagy mondata jut eszembe, mely igy szól: „Qui pout si bien agir, n' a pas droit au repos.“ — A ki a cselekvésre oly jó, annak nines joga a megpihenésre.

És ez igaz. A kinek az ég kiváló tehetségeket adott, az élet gazdag tapasztalatokat, honfitársai általános becsülést, bizalmat: annak azt a nehéz kötelességet is el kell fogadnia, hogy a mig a cselekvésre jó, addig nines joga a megpihenésre.

S Ghyczy Kálmán nagyon régen teljesiti már kötelességét. Gyermek voltam még, mikorott, mint Komárommegye követét, a megye közönsége előtt országgyülési remek nagy értesitése előadásában bámulni tanultam. Akkor volt életkora delén. S azóta az akkor is bámult nagy alakot folyvást nőni láttam magam előtt, vállain terhekkel, mik csak nagy kiváló alakok számára voltak kimérve.

1861 óta a magyar képviselőháznak több izben viselte elnöki hivatalát mindig a legnehezebb időkben.

S ha most lemondását hajlott életkorával, egészségi állapotával indokolja, teljesen igazat adhat neki mindenki.

De én nem ez indokot látom magam előtt, nem hajlott korát, nem egészsége fogyatkozását, nem kifáradását.

A jelen országgyülés kezdetén előre lehetett azt látni, hogy az egyike lesz a legviharosabb ülésszakoknak. A válságoknak minden nemei egymásra halmozódtak, kormányválság, pártválság, alkotmányválság, fenyegető külbonyodalmak, küszöbön álló nehéz pénzügyi feladatok, magában a parlamentben megváltozott pártarányok, uj elemek s mindezekhez a teendőknek óriási halmaza, a midőn külön is minden egyes feladat egy óriás volt.

Ha Ghyczy Kálmán az előrelátható nehéz küzdelem előtt hivatkozott volna hajlott korára, egészsége tekintetére, igazat kellett volna neki adni, de ő elvállalta a legnehezebb feladatot, a most lefolyt országgyülési szaknak a vezetését és végig kitartott annak megoldásában ugy hogy mind ernyedetlen buzgalmának, mind tapintatos bölcseségének, mind pártatlan igazságszeretetének elismerését vivta ki a parlament részéről. (Igaz! Igaz!)

S valljuk meg őszintén, hogy mi magunk is segitettünk neki ezt a feladatot megnehezniteni.

A nagy horderejü politikai kérdések, a pártok élesen szemközt állitott meggyőződései indokolják, de el nem törölhetik azt a tényt, hogy ez a lefolyt ülésszak egyike volt a legelkeseredettebb parlamenti harczoknak, a mik valaha végig küzdettek.

Hányszor volt kénytelen a ház elnöke biró lenni közöttünk. Hányszor kellett a beszéd ezüstjét az elhallgatás arányával felváltatnia velünk! Olyan jótétemény, a miért legkevésbé szoktunk háládatosak lenni.

És ő az utolsó feladatig megtartotta tehergazdag helyét.

Most a küzdelmek heve lecsillapult, a válságok nagy részén tul vagyunk, külháboru, országos pénzügyi zavar felhői tartós időre elhuzódtak egünkről; a mennyei gondviselés egy nagy katasztrófával, mely első megjelenésekor Isten csapásának látszott, de következményeiben mint Isten ujjmutatása tünik fel, eltörölte a harag táblájáról felrótt sérelmeinket, s mi, kik összejöttunk olyan indulattal, mintha szét akarnók bontani a fejünk felül ezt a házat, most szétmegyünk azzal a megegyezéssel, hogy egyesült erővel épitsünk fel egy várost. Talán a város felépitése közben ahhoz is kedvet kapunk, hogy a hazát is egyesült erővel épitsük fel.

És most mond le Ghyczy Kálmán az elnöki méltóságról és fáradalmakról.

Nem a hajlott kor, nem az egészségi tekintet ad neki ehhez jogot, hanem a legnehezebb, a legveszélyesebb helyzetben teljesitett kötelességnek befejezése. (Tetszés.)

A ki mindent megtett, a mit tennie kellett. annak van joga nyugalomra térni.

Kivánom istentől, hogy e nagy ember életét oly messze terjesszse, hogy hazájának boldogságát fokról fokra előhaladni lássa, derült lélekkel és jó egészségben. (Élénk tetszés.) A ki polgárkoszorun nyugszik, s a kit honfitársainak áldása takar be, annak nyugalma háboritatlan.

Ugy hiszem, hogy a t. ház helybenhagyásával találkozom, amidőn azt inditványozom, hogy eltávozó elnökünk érdemeinek elismerése, s a képviselőháznak iránta érzett hálája e ház jegyzőkönyvében megörökittessék. (Élénk helyeslés.)

Isten tartsa meg Ghyczy Kálmánt sokáig: (Élénk éljenzés.) emléke éljen, a mig magyar lesz a világon. (Élénk éljenzés és tetszés.)

Elnök: Ugy hiszem a t. ház egyhangulag méltóztatik elfogadni Jókai t. képviselő ur inditványát (Élénk helyeslés.), ugyanezért kimondhatom, hogy Ghyczy Kálmán érdemeinek elismerése s a képviselőház iránta érzett hálája a jegyzőkönyvben megörökittetik. (Élénk helyeslés.)

Végh Aurél benyujtja a kérvényi bizottság jelentését.

Kinyomatik, a ház t. tagjai közt kiosztatik, s annak idejében napirendre kitüzetik.

Elnök: Az előbbi kijelentés kapcsában kérem a t. házat, méltóztassék az elnökséget utasitani, hogy Komárom szab. kir. város központi választmányát hivja fel az uj választás eszközlésére. (Helyeslés.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: A képviselőház elnökének általam is mélyen fájlalt leköszönése folytán intézkedni kell a t. háznak az elnökválasztás iránt. Azt hiszem ez iránt szükséges határozni, s minthogy már fölszólaltam, tekintettel arra, hogy a t. ház tagjai, ha nem is hosszabb időre, de mégis pár hétre szét fognak menni, bátor volnék azt inditványozni, hogy az elnök választása a holnapi napirendre tüzessék ki. (Helyeslés a jobb oldalon, ellenmondás a baloldalon.)

Madarász József: T. ház! Nem kivántam az előbb felszólalni azon határozatnál, melyet a t. ház egyhangulag hozott, most azonban utólag engedtessék meg kifejeznem azon óhajtásomat, hogy Ghyczy Kálmán lelépett képviselő és elnök urat még e képviselőház tagjának üdvözölhetni szerencsénk legyen. (Általános élénk helyeslés.) Midőn ezt nyilvánitom, egyuttal hozzáteszem azon óhajtásomat, hogy üdvözölhessem őt a szabad meggyőződés szerint bármely részen e képviselőházban, de én azon reményemet nem hallgathatom el, hogy őt azon alapon fogom üdvözölhetni, a melyen mint e ház tagja 1861-ben kitörülhetlenül a házi naplóban a haza gyermekeinek tiszteletére nevét megörökité.

Midőn ezt kötelességemnek ismertem részemről mint magános képviselő kinyilvánitani, egyuttal, tekintve azt, hogy a ház pár nap alatt szünetelni fog, tekintve azt, hogy e szünetek alatt az elnöki teendőket az alelnökök bármelyike, vagy együtt viselhetik, tekintve azt, hogy egy ily elnökválasztás mégis nem lehet csak egy 24 órai munka, én a tisztelt miniszterelnök ur óhajtása ellenében arra kérem a t. képviselőházat, hogy a szünetek után megtartandó első ülésre tüzné ki a képviselőház elnökválasztását. (Helyeslés balfelől. Ellenmondás jobbfelől.)

A többség elfogadja a miniszterelnök inditványát, s igy az elnökválasztás a holnapi ülés napirendjére tüzetik ki.

Szontagh Pál (nógrádi) inditványozza, hogy válaszszon a képviselőház egy 21 tagból álló küldöttséget, melynek utasitásul adja, hogy az a ház elnökének vezetése alatt ezen ünnepély alkalmából felséges királyunk és királynénkhoz intézendő, s a képviselőház tisztelet- és szeretetteljes hódolatát kifejező feliratot szerkesszen, s azt ő felségeiknek a képviselőház érzelmeinek élő szóval való tolmácsolásával is hódolatteljesen nyujtsa át. (Élénk helyeslés.)

A ház az inditványt elfogadja.

Az inditványkönyvbe Apponyi Albert gr. jegyezte be a következő inditványt:

Inditvány.

Mondassék ki jegyzőkönyvileg a következő határozat:

„A képviselőház a magyar nemzet köszönetét nyilvánitja azon testvéri indulatért, melyet ugy Ausztria népei, mint a külföld nemzetei a magyar nemzet iránt tanusitanak, midőn az alföldi árvizek által okozott inség enyhitéséhez nagyleiku adományokkal járulnak.“

Ha az idő megengedi, az ülés végén fogja Apponyi inditványát indokolni.

Az interpellácziós könyvben két interpelláczió van bejegyezve: Tóth Vilmosé a nyitra-tapolsányi ut és Szederkényi Nándoré egy tartalékos ügyében.

Tárgyalás alá vétetik a Romániával kötött vasuti egyezmény.

György Endre előadó: elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Ráth Károly idézi a miniszterelnöknek ellenzéki korában 1874-ben a romániai vasuti csatlakozások tekintetében mondott beszédét, s konstatálja, hogy jelenleg oly törvényjavastatot terjesztett elő, mely akkor elfoglalt álláspontjával teljesen ellenkezik. Nem fogadja el a törvényjavaslatot s a különvéleményt ajánlja elfogadásra.

Tisza Kálmán azt mondja, hogy nagy különbség van az akkori és a jelenlegi helyzet között. Ajánlja a trvjavaslat elfogadását.

Zay Adolf: pártolja a különvéleményt.

Pázmándy Dénes a miniszterelnök ellen polemizál, s azt mondja, kogy nines joga magát az országgal azonositani, mert az ellenzék csak őt akarja megbuktatni, s ez általj hiszi, hogy megmentheti az országot.

AZ EMBERIRTÓ.

(„Assommoir.“)

Egy család története. **20**

REGÉNY.

Irta: **ZOLA EMIL.**

(Folytatás.)

Este Gervaise nyiltan bevallotta, hogy megbetegedett volna, ha meggátolják az üzlet megnyitásában. Mégis, mielőtt kibérelte volna a helyiséget, meg akarta mutatni Coupeaunak és törekedni, hacsak lehet, lealkudni a bérösszegből.

— Tehát, holnap, ha akarod, — mondá férje. — Értem jöhetsz hat órakor a házhoz, melyen most dolgozom, a Nation-utczában, s onnét hazajövet elmehetünk az Aranyesepp-utczába.

Coupeau ekkor végezte be egy háromemeletes ház fedélzetét. E napon helyezte el éppen az utolsó cseréptáblákat, és most az esőviz elvezetésére szolgáló csöveket rakta le. Mivel a háztető csaknem egészen lapos volt, műhelyét azon ütötte fel. Szép májusi este volt, a nap lenyugvó sugarai bearanyozták a közeli háztetőket. Egészen a magasban vagdalta Coupeau a pléh lemezeket, ollójával kis asztala felé hajolva, hasonlóan a szabóhoz, ki egy pár nadrágot szab a szobájában. A szomszéd ház fala mellett segéd-inasa szitotta a tüzet a ragasztó ólom folyékonyan tartására, egy nagy fujtatóval, melynek minden lehellete száz és száz apró szikrát csalt ki az izzó szénből.

— Ho! Zidore, tüzesitsd a vasat! — kiáltá Coupeau.

A segéd a vasat a rózsaszinüen izzó szénbe tolta és ujra a fujtatóhoz fogott. Coupeau az utolsó bádoglemezt tartotta kezében. a háztető legszélére kellett azt erősitenie; itt egyszerre mélység tátongott, s le lehetett nézni az uteza járdájára. A cserépfedő előre ment, mintha csak szobájának sima padozatán járkálna, lábait maga után vonszolva s vig dalt dudolva fogai között. A szakadásnál megérkezve térdre bocsátá magát, testét egyik kényhez feszité. Egyik lába a kövezet felett lógott. Midőn visszafordult, hogy segédjét magához hivja, lent pillantotta meg maga alatt a járda kövezetén.

— Buta lajhár! . . . Add már ide a vasakat; ha mindig csak az égre nézesz, szedtevette gazkölyke! a galambok nem fognak sülve repülni a szájadba!

Azonban Zidore nem sietett. Érdekelték őt a szomszéd háztetők. Egy kéményből sürü fekete füst szállott fel; lehet, hogy tüz ütött ki benne. Mégis hasra feküdt végre s átnyujtotta Coupeaunak a tüzes vasakat. Ekkor ez a forró vas élével olvasztani kezdette a bádoglapot. egész testével mozogva, s mégis találva mindig egy biztos támpontot, melyre rábizhatta magát. Nem félt attól, hogy leesik. Ő értette mesterségét. Inkább az uteza félt tőle. Mivel még pipáját sem vette ki szájából, nyugodtan fordult meg időnkint és pökött le az uteczára.

— No lám! Boche asszony! — kiáltá egyszerre. — Hóhé! Boche asszony!

Észrevette a kapusnőt, mialatt ez áthaladt a kocsiuton. Ez elrejtve tartá kezeit köténye alatt.

Egész társalgás szövődött közöttük.

Copeau most egyik karját a kémény köré fonta s igy beszélgetett;

— Nem látta-e a feleségemet?

— Nem, — felelé a kapusnő. — Talán ide jön?

— Értem kell jönnie . . . . Hát önök hogy vannak?

— Köszönöm jól, még én vagyok a legbetegebb a mint látja. b'Cliganecourt uteczában voltam, hogy egy kis pecsenyére valót vásároljak, mert a mészárosunk drágább.

Hangosabban szólottak, mert egy arra menő kocsi nagy zajt csapott a különben széles és elhagyott Nation-uteza kövezetén; hangos beszélgetésükre az átellenes házak egyikében egy öreg asszony lépett az ablakhoz: ezen öreg nő továbbra is ott maradt, szemeit le sem véve a szemben lévő ház fedélzetén álló férfiről, mintha szivesen látta volna onnét leesni.

— Nos! jó éjt, kiáltá Boche asszony. Nem akarom tovább zavarni munkájánál.

Coupeau visszafordult és elvette Zidore kezéből a tüzes vasat, melyet ez feléje nyujtott. Azon perczben, midőn a kapusnő távozni akart, megpillantotta Gervaiset, ki Manát kézen fogva vezette. Már telemelte fejét, hogy a cserépfedőt megszólitsa, midőn az ifju asszony befogta száját. S halkan, hogy ott fenn ne hallhassák, mondá, hogy attol tart, hogyha ott fenn meglátja őt férje, még valami baja történhetik meglepetésében. Négy év alatt csupán egyszer látogatta őt meg munkájánál. Ma jön másodszor. Ő nem nézheti ezt, a nélkül, hogy a vér ne fagyna meg ereiben, midőn férjét ég és föld közt lebegni látja, oly magasban, hová még a verebek sem mernek szálni.

— Semmi esetre sem kellemes, — mormogá Bochené, — az enyém szabó s igy nem kell féltenem.

— Ha tudná, — folytatá Gervaise, — hogyan féltem kezdetben reggelenkint, midőn eltávozott, s este, midőn haza vártam őt. Mindig betört fejjel láttam őt heverni a kövezeten. Most már nem gondolok effélére. Mindenre rászokik az ember. Szükséges is arra, hogy az ember kenyeret szerezzen . . . . Mindegy, ha drága is a kenyér, mert sokszor saját csontunk forog veszélyben.

Elhallgatott, Nana fejét kabátja alá rejtvén, attól tartva, hogy a gyermek elkiáltja magát Coupeau épen a lemez legvégső részét forrasztotta a tetőzethez; lehajolt a mennyire lehetséges. Elveszté támaszát, hogy lefelé nyujtsa olvasztó lámpáját. Gervaise, ki akarata ellenére nézett fel, szorult torokkal emelte fel, könyörgés gyanánt összekulcsolt kezeit az égre. Egyszerre szabadon fellélegzett; Coupeau, miután még egyet köpött az uteczára, lassan felvonszolódott a háztetőre.

— Ne játszál bujósdit! — kiáltá észrevéve feleségét. — Nemde Boche asszony, mily balga Gervaise. Bizonyosan nem akarta megint nevemet kiáltani . . . . Várj kérlek, még tiz perczig dolgom van.

Még a kémény fedelét kellett elkészitenie. A két asszony a járdán várakozott, a városnegyed pletykáiról beszélve, s Nanára felügyelve. nehogy a kanálisban kotorászszék, hol halakat keresett; mindig feltekintettek, a háztetőre mosolyogva, mintegy annak jeléül, hogy nem türelmetlenkednek. Szemben az öreg asszony nem távozott az ablaktól, hol még mindig a férfit nézegette.

— Ugyan mit leskelődik ez a vén róka? — mondá Bochené. — Átkozott egy pofája van.

Felülről lehallatszott a munkás éneke, hogy: „Oh! mi jó szedni az epret!“ Most müszerei felé hajolva ismét vagdalta, még pedig müvésziesen, bádoglemezét. Kerek darabot hasitott belőle s összehajtá, hogy hegyes kupot képezzen. Zidore ismét a szenet fujtatta. A nap utolsó halvány sugarát vetette a ház mögé. A két munkás alakja élesen vágódott ki a kék ég hátterétől.

Midőn a kup ki volt vágva, Coupeau ismét kiáltott:

— Zidore! a vasakat!

Azonban Zidore eltünt. A cserép-fedő kereste őt szemeivel. Végre feltalálta őt egy szomszéd háztetőn. A gazember sétált s Páris utczáit szemlélte.

— Mondjad csak, csavargó! azt hiszed, hogy vidéken vagy! — kiáltá Coupeau haragosan. Te olyan vagy, mint Béranger ur, költeményeket csinálsz talán! . . . Add már ide a vasat! Hallott-e már ilyet az ember! sétálni a háztetőkön! Miért nem hozod magaddal ismerőseidet is, hogy mindjárt énekelhess nekik szerelmi dalokat . . . Megkapom-e már a vasat, gazficzkó!

Oda olvasztá a kényhez a bádogfedőt s lekiáltott Gervaisenek:

— Készen vagyok . . . Egy perez mulva lenn leszek.

A padlásablak, melyen le akart szállni, a tető közepén volt. Gervaise, megnyugodva követé őt szemeivel. Nana egyszerre meglátva atyját, tapsolni kezdett. Leült a járdára, hogy jobban felnézhessen.

— Papa! papa! — kiáltá minden erejéből — papa! nézd csak!

A cserépfedő visszaakart fordulni, de lába kicsuszott. Ekkor zuhatag gyanánt kezdett legördülni a nem nagyon meredek tetőn, nem tudván lábára állni.

— Istenem! — kiáltá tompult hangon.

Lezuhant. Teste a levegőben vagy háromszor fordult meg, s végre a kövezetre esett az utcza közepére.

Gervaise némán, fájdalom kiáltástól szakgatott torokkal nyujtá az ég felé karjait. Emberek siettek elő s egész népcsődülés támadt. Boche asszony elrémülve kapta fel Nanát, hogy elrejtse fejét, nehogy láthasson valamit. Azonban a szomszéd házban, a kis öreg asszony, megelégedve csukta be nyugodtan ablakát.

Négy férfi végre egy gyógyszertárba vitte Coupeaut, a Poissonniers-utcza sarkára; itt maradt fekve csaknem egy egész óráig, mig a kórházba küldtek egy hordszékért. Még lélegzett, azonban a gyógyszerész aggódva rázta fejét. Gervaise mellette térdelve zokogott; könyei csaknem megvakiták szemeit.

Gépszerüleg nyujtá ki karját, hogy tagjait megtapogassa. Majd visszavonta, a gyógyszerészre nézve, ki megtiltotta hozzá nyulnia; nehány percz mulva azonban ujból elkezdé, nem tudván magát attól tartóztatni, hogy meg ne nézze, vajjon meleg-e még teste. Midőn a hordszék végre megérkezett és arról volt szó, hogy a kórházba vigyék, gyorsan felemelkedett, hevesen mondván:

— Nem, nem a korházba! . . . A Neuve-utczában lakunk.

Hiába magyarázták neki, hogy férjének betegsége sokba fog kerülni, ha magához haza veszi. Makacsul ismétlé:

— A Neuve-utczába, majd megmutatom a kaput . . . Mi közük hozzá? Van pénzem . . . . Férjem, nemde? Tehát az enyim, s én magamnál kivánom őt ápolni.

Lakására kellett vinni Coupeaut. Midőn a hordszékkel áthaladtak a gyógyszerész boltja előtt összetorlódott tömegen, a városnegyed asszonyai bátoritották Gervaiset; jól tette, hogy nem hagyta a kórházba vinni férjét. Ő meg fogja menteni, mig a kórházban az orvosok csak tönkre tennék. Boche asszony, miután a kis Nanát lakására vezette, visszatért s az egész történetet végtelen részletességgel elbeszélte.

— Pecsenyét voltam vásárolni, ott voltam, láttam, hogyant zuhant le. Kis gyermeke miatt történt, látni akarta, megfordult és egy, kettő, három! Ah! Istenek istene! nem szeretném még egyszer esni látni . . . . Mégis pecsenyém után kell mennem.

Nyolcz napon át igen rosszul volt Coupeau. A család, a szomszédok, szóval ez egész világ már egyik perczről a másikra várták halálát.

(Folytatása következik.)

Lichtenstein József ajánlja a különvélemény elfogadását.

Boross Béni kéri a törvényjavaslat visszautasítását, hogy a kormány uj tárgyalásokat kezdjen a román kormánynyal, s jobban biztositani igyekezzék a vasut kiépítését.

Orbán Balázs szerint a törvényjavaslat nemcsak anyagi károkat, hanem erkölcsi megaláztatást is von maga után. Ő a maga részéről ebben nem akar bünrészes lenni, azért a törvényjavaslatot nem fogadja el általánosságban sem a vita alapjául. (Helén: helyeslés a baloldalon.)

Péchy Tamás: Az ellenzéki szónokokkal polemizál, s kéri a házat fogadja el a javaslatot.

György Endre előadó: Lichtenstein és Ráth szavaira tesz megjegyzéseket.

Ráth Károly személyes kérdésben szólal fel, **Tisza** Kálmán pedig szavait igazitja helyre.

A ház ezután a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben észrevétel nélkül elfogadja.

Tóth Vilmos a következő interpellácziót intézi a közlekedésügyi miniszterhez:

„Interpelláczió a közlekedésügyi miniszter urhoz.

1. Van a t. miniszter urnak tudomása arról, hogy Nyitramegye egyik legtermékenyebb vidékének, értem a Nyitra völgyét, Nyitrától fölfelé Nagy-Tapolcsányig, sőt tovább — mely vidék Magyarországnak iparilag legfejlettebb és aránylag legtöbb adófizető részét képezi — utai járhatlanokká lettek?

2. Nem tartja-e a t. miniszter ur szükségesnek a törvényhatóság meghallgatása mellett egy szakember kiküldését a végből, hogy a közlekedési viszonyok e helyzetéről és annak okairól alapos és közvetlen értesitést nyerjen?

3. Hajlandó-e a miniszter ur ezen értesités alapján a baj orvoslására alkalmasnak mutatkozó erélyes intézkedéseket mielőbb megtenni?“

Péchy Tamás kijelenti, hogy részletesen akkor fog válaszolni, ha e tárgyban a felvilágositásokat megkapja.

Szederkenyi Nándor a következő interpellácziót intézi a honvédelmi miniszterhez:

„Interpelláczió a tisztelt honvédelmi miniszter urhoz!

Brünauer Ambro egervárosi lakos s gyakorló orvos, mult 1878. év augusztus hó 20-án a 60-ik gyalogezredhez mozgósittatott, mint 1870-dik évi tehát most már 9-ik évi tartalékos, főorvosi minőségben.

Nevezett szép orvosi gyakorlata mellett, agg szülei is elhagyni kénytelenittetett.

Mindannak daczára, hogy már minden tartalékos haza bocsátva lett, mindannak daczára, hogy a tisztelt honvédelmi miniszter ur, a nevezett szülei folyamodványára, még ezen év január havában maga is közreműködött nevezett haza bocsátása érdekében: mindannak daczára, hogy a közös hadügyminiszteri rendelet is létezik, ezen tartalékosok haza bocsátása érdekében, nevezett Brünauer Ambro, maig is Zvornikban a 60-ik sz. gyalogezrednél van egészen szabályellenesen, most már mint orvos vissz tartva.

Kérdem a tisztelt honvédelmi miniszter urat, mondja meg, tud-e módot arra, hogy az ily hallatlan önkénynek határ szabassék, miért tartatik vissza nevezett egyén, s tartatott vissza eddig is szabályellenesen, a szabály által biztositott egyéni jog megsértésével; s fog-e lépést tenni, ha kell ő felségénél, hogy nevezett egyén vissza bocsátassék családja s társalmi élete körébe?“

A holnap d. e. 10 órakor tartandó ülésen az igazságügyi bizottság jelentése fog tárgyaltatni a magyar-északi vasut sárgyában; továbbá elnök és azon 21 tagu bizottság fog megválasztani, mely a felségeikhez terjesztendő feliratot fogja szerkeszteni. Végre a kereskedelmi miniszter fog válaszolni Wahrmann interpellácziójára.

Zay Adolf felszólalása után az ülés véget ért.

Ülés vége 2 óra 5 perczkor.

III.

A főrendiház ülése aprilis 2-án, déli 1 órakor.

Elnök: Majláth György országbiró.

Jegyzők: Zichy Ferraris, Nyáry.

A kormány részéről jelen van: Gr. Szapáry Gyula pénzügyminiszter.

Elnök jelenti, hogy gr. Ráday Gedeon a képviselőházba megválasztatván, a főrendiháztól fölmentetését kéri.

Molnár Aladár a képviselőház jegyzője áthozza az 1879-iki költségvetésről szóló s a képviselőházban már elfogadott törvényjavaslatot. A hármas bizottsághoz utasittatik.

B. **Vay** Miklós a királyi pár ezüstlakodalma alkalmából inditványozza, hogy küldjön ki a főrendek háza egy 25 tagu küldöttséget az elnök vezetése alatt egy általa készitendő felirat átnyujtására.

Schlauch Lőrincz püspök pártolja az inditványt.

A föltett kérdésre egyhangulag igenlő válasz adatván, elnök az inditvány értelmében kimondja a határozatot. A küldöttség tagjai iránt a ház holnap fog határozni.

Az ügyvédi kamara közgyülése.

A budapesti ügyvédi kamara ma délután folytatta tegnapelőtt megkezdett közgyülését, letárgyalva az ügyvédi rendtartás módósitása tárgyában kidolgozott törvényjavaslatnak, ügyvédjelöltek, és kamarákról szóló fejezeteit. Az ügyvédjelöltekről szóló eddigi határozmányokon tett lényegesebb módositások következőkben resummálhatók: Az ügyvédjelöltek lajstromába csak az vehető fel, ki a jogi és államtudományi tanulmányokat szabályszerüen befejezte, a jogtudorság alapját képező első szigorlatot letette és valamely a kamara kerületében székelő törvényhatósági ügyészségnél stb. joggyakortatra lépett. A 19. §. azon határozmányát, hogy az ügyvédjelölt magaviseletéről a kamra évenként deczember havában illető főnöke részéről értesitendő, Taussig kihagyatni inditványozza, mely azonban, bár Kovács Gyula az inditványt melegen támogatta, két szavazattöbbséggel megtartatott.

Ha a jelölt valamely irodából kilép, a kilépést az illető ügyvéd 8 nap alatt a kamarának bejelenteni köteles. Az eddigi rendtartás azon passusa, hogy „a helyettes ügyvédjelölt által elkövetett mulasztásokért és hibákért a megbizó ügyvéd felelős“, Dell Adami inditványára egyhangulag kihagyatott, beérve a felelősség azon mérvével, melyet a törvény a megbizó és megbizott közötti viszony tekintetében megállapitott.

Az ügyvédi kamarákról szóló fejezet tárgyalása alkalmával a 15-ik §. azon határozmányai, hogy a tagsági illeték előzetes peres eljárás nélkül végrehajtás utján szedendő be, hogy a tagdijjal hátralékos kamarai tag mindaddig, mig tagdiját meg nem fizette, közgyülésen szavazati joggal nem bir, kamarai választás alapján gondnoksággal, illetőleg kiküldetéssel meg nem bizható, kamarai tisztviselővé vagy választmányi taggá meg nem választható és végül azok, kik tagdijaikat a kamarai év végéig nem fizetik meg, fegyelmi uton esetleg az ügyvédség gyakorlatától felfüggeszthetők, sőt sulyosabb beszámitásu esetekben az ügyvédek lajstromából is kitörölhetők, — annyira felháboritotta Kán Ágoston urat, hogy megragadta az alkalmat a kamarai intézmény elleni kemény kifakadásokra. Szerinte azon feltevés, hogy a kamarák az ügyvédi tekintély megóvására szolgálnak, puszta szemfényvesztés, hiu ámitás.

A mi pedig a tagok védelmét illeti, szóló azon kérdést veti fel, hogy mutassanak csak egyetlenegy esetet is, melyben a kamara az egyesnek jogait megvédte volna. Kán felszólalására Kovács Gyula, Taussig, és a kamara elnöke Hódossy válaszoltak. Ez utóbbi kijelenté, hogy a választmány magát müködésének megbirálására illetékesnek nem tarthatja, de másrészt gyöngédségi tekintetek nem engedik meg azon egyes esetek felsorolását, melyekben a kamara tényleg sikra szállott egyes tagjainak védelmére. Az elnök szavait zajos éljenek követték.

Kán további inditványa, hogy a választmányi tagság elfogadása nem kötelező és az el nem fogadás nem indokolandó, hasonló sorsban részesült, mint előbbi heves felszólalása. A javaslat további szakaszain csak azon lényegesebb módositás történt, hogy Dell Adami felszólalására kimondatott egy sérelmi jegyzőkönyv szükségessége azon czélból, hogy abba az ügyvédek szenvedett sérelmeiket bejegyezhessék, s annak alapján a kamara az orvoslás iránti lépéseket megtehesse. — Az ülést holnap folytatják.

KÖZGAZDASÁG

Iparügyek.

⁂ **Az iparos-ifjusági egyletek** vándorgyülésének előkészitési munkálatai tudomásunk szerint ujabban a székesfehérvári iparos-ifjusági egyletekhez tétettek át. Az ezen munkálatok teljesitésére felkért veszprémi egylet ugyanis azon nézetből indult ki, hogy ha a szegedi egylet már akadályozva van a gyülés előkészitésének munkálataiban, ezek ne más, hanem azon egyletre bizassanak, melynek székhelyén a gyülés tartatni fog. Igy most már a székesfehérvári iparos-ifjusági egylet hatáskörébe tartoznak az előkészitési munkálatok, és ezen egylet e dolgozatok megállapitására husvét másodnapján Székesfehérvárott nagyobb gyülést tart, melyen a veszprémi egylet kiküldöttei és több budapesti vendég is részt fog venni. E gyülésből fognak a meghivók a hazai szakegyletekhez szétküldetni, a napirend megállapittatni és előkészittetni. Biztos forrásból vett értesülésünk szerint a napirend főbb pontjai a következők lesznek: 1. Jelentése a vezéregyleti titkárnak. 2. A vándorgyülések szervezése, a részvétel és képviseltetés módozatainak megállapitása. 3. Az iparos-ifjak utisegélyének szervezése. 4. A szállóügy rendezése. 5. A betegsegélyezés kiterjesztése és rendszeresitése. A jövő vándorgyülés székhelyének meghatározása. (Hihetőleg Debreczen fog e czélra javaslatba hozatni.)

— **Vidéki iparos-kongressusról** hoztak nem rég a lapok rövid jegyzeteket, Tudomásunk szerint egy vidéken tartandó iparos-kongressusról a fővárosi és vidéki irányadó iparos körök mit sem tudnak, s ez eszmét egyetlen egy iparos vetette föl, ki talán személyes tekintetek vezetnének ezen „vidéki“ gyülésen való szereplésre. Az eszme azonban szakkörökben nem igen talált viszhangra, mivel az ipartársulatok igen helyesen a február 16-án tartott előértekezlet megállapodásai szerinti nagy gyülés egybehivását (a fővárosban) pártolják.

— **Az orsz. m. iparegylet** jeles iparosok számára minden évben szokott versenyképességi ezüst diszérmeket kiadni. A pályázatot erre az idén is kellő időben kiirta s elegendő számu pályázó ajánlata érkezett be, ugy hogy ez ajánlatok mindegyike külön-külön szakbizottságnak adatott ki elbirálás és szakszerü véleményadás végett. E szakbizottságok nagyobb részben már müködnek s jelentéseiket a májusban tartandó közgyülés elé fogják terjeszteni.

⁂ **Iparosgyülés.** Ma, esütörtökön d. u. 5 órakor az orsz. m. iparegyesületben a szegedi árviz következtében tetemesen megkárosult és ipari szerszámaiktól megfosztott iparosok segélyezése érdekében gyülés fog tartatni. A gyülés nyilvános.

— **Czipész-iskola.** A fővárosi czipész-ipartársulat elhatározta, hogy a segédek képzése érdekében tanfolyamot nyit, melyben az értelmesebb és felnőtt tanonczok mellett főleg a segédek a szabászatban, rajzban, az anyagismében és egyéb fontos a czipészeket legközelebbről érdeklő szaktárgyakban oktatást fognak nyerni. A tanfolyam vezetésére egyik jeles czipészipparost meg is nyert-e, ki szerény részvéti dij mellett már e hó 1-jén megnyitotta a szakelőadások sorát. Mint értesülünk, ez előadáson igen sokan kiváló érdeklődéssel hallgatták a nálunk mindenesetre uj és bizonyára ép oly ezélszerü mint hasznos „előadásokat“. Vajha minél több iparágban utánoznák e jóraváló mozgalmat.

Budapesti áru- és értéktőzsde április 2.

Gabnatőzsde. Igen csekély kinálat és mérsékelt vételkedv mellett a buza iránya lanyha maradt. Egyéb gabnanemüekben is csekély a forgalom. — Kötések hivatalosan nem jegyeztettek:

Határidőüzletben is csekély a forgalom.

Usance buza tavaszi 8.52½—8.60, őszi 9.20—9.30.

Tengeri bánáti május—juniusra 4.90—4.92½.

Zab tavaszi 5.50—5.57½, őszi 5.85—5.90.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 13⅜—14⅜, bánáti julius—augusztusra 13—13⅜.

Értéktőzsde. A vételkedv emelkedő irány mellett élénk és különösen bank- és befektetési részvények emelkedtek. Aranyjáradék élénk keresletnek örvend és tegnap óta 1%-al emelkedett.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvények 246.80—248, magyar hitelrészvények 231.25—231.75, aranyjáradék 87.40—87.62½ köttetett. A délitőzsdén osztrák hitelrészvények 247.30—248, magyar hitelrészvények 221.50, aranyjáradék 87.55—87.80. vasuti kölcsön 104.50, keleti vasut I. 66.40, dijsorsjegy 97⅞ köttetett. Közuti vaspálya 264—265.50, Ganz-féle vasöntőde 260—258.50. Husz frankos 9.29½, váltók német helyekre 56.95—56.80. Párisra 46.10 köttetett.

A hivatalos árfolyamokat lásd tőzsdei táblázatunkon.

Esti tőzsde. Magas berlini jegyzésekre és üzérkedési vásárlásokra az árfolyamok rohamosan emelkedtek. Osztrák hitelrészvények 247 és 249 közt és zárodtak 249-en. Magyar hitelrészvények 230.50—231.75, magyar aranyjáradék 87.80—88 pénz.

Gyapju.

Bécs, márcz. 31. A mult héten a forgalom jelentéktelen volt. Összesen mintegy 150 metermázsa magyar középfinom egynyiretü gyapju adatott el brünni számlára. Ara 56 kilóként 115—120 frt. Az irány inkább vevőknek, mint az eladóknak kedvezett. Egyéb figyelemre méltó kötés nem történt.

Liverpol, márcz. 28. (Pamut-gyapju.) Az irány a lefolyt héten szilárd volt. A forgalom magasabb árak mellett jelentékenyebb. a mai napon 10,000 bálna adatott el az itteni piaczon. Az ár folytonos emelkedése arra birta a vevőket, hogy most, mig az ár még kisebb, nagyobb bevásárlásokat tegyenek.

Szesz.

Arad, márcz. 31. Az üzlet változatlan. Készáru nagyban 26 frt. 26 frt 50 kr hordó nélkül. Részletben 27 frt hordó nélkül, 29 frt 25 kr hordóstól pr. 100 liter %.

Selyem.

Lyon, márcz. 27. Utolsó jelentésünk óta az üzlet helyzete általában javult. A gyár az utolsó nyolcz nap alatt jelentékeny tételeket adott el Anglia részére, honnan szinte kedvezőbb hirek érkeznek. Jelenleg is számos angol vevő időzik itt. A kereskedők mellett, az üzérkedés is kezd nagyobb tevékenységet kifejteni.

Milano, márcz. 29. A nyers selyem iránya a lefolyt héten határozottan javult. A vevők ugyanis belátták, hogy hiába várnak olcsóbb árakra és hozzáláttak a bevásárláshoz. Különösen olasz Tramen kerestetett és több nagyobb tétel adatott el 65—68 frtjával minőség szerint. Lyon és más fogyasztási helyekről számos megrendelés érkezett és a gyár nagy előkészületeket tesz a nyersanyag beszerzésére. Nagyon ajánlatos most beszerezni a nyersselymet, mert egyrészt olcsó, más részben pedig a termés az idén nem lesz oly kedvező, mint a mult években. E héten majd mindennemü selyem kerestett Organzin 78—80 lira, tont class. 74—76 lira, milanoi tramen 70—72 lira, mazzini tramen 53—57 lira, sötét és kevésbé tiszta 50—52 lira. Chinai tramen 54 frank (aranyban), másodrendü 48—50 frank.

Vidéki-piaczok.

Sopron, márcz. 31. Buza 8.50—9.50, rozs 6.30—6.60, árpa 5.80—6.30, tengeri 5.20—5.50, zab 5.90—6.30, mmázsánként

Pozsony, april 1. Buza 8.29, árpa 3.25—4.87, zab 2.84—3.25, tengeri 3.82—3.98, bab 7.32 hektoliterenként.

Eger, apr. 1-én. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Amily kedvezőtlen volt időjárásunk a mult hét folyamán, midőn hó, eső és szél egymást váltották fel, épen oly kellemes tavaszi időnk van e hét első napjától kezdve. A nap oly melegen süt, hogy már is felszáritotta a több napi eső által előidézett nagy sarat és ennek folytán piaczi forgalmunk is megélénkült és a tavaszi munkákat is lehet folytatnunk.

Terményárak métermázsánkint: buza 6.50—8.50, rozs és kétszeres 5.30—5.80, árpa 5—6, zab 5—5.40. kukoricza 4.20—4.40. r. l.

Sorshuzások.

Hitelsorsjegyek. A tegnapi huzásnál kihuzattak a következő sorszámok: 462 1728 1252 4035 425 1946 2257 3100 905 731 4025, 3900 997 és 2191.

A **200,000** frt főnyeremény a 3900 sorszám 24 számára esett, **40,000** frtot nyert a 3100 sorszám 81 szám, **20,000** frtot 1728 sorszám 59 sz. **5000** frtot 3100 sorszám 35 sz. 1252 sorszám 66 szám, **3000** frtot 425 sorsz. 7 sz. 462 ssz. 19 sz, **1500** frtot 1728 ssz. 58 sz, 5025 ssz. 3 sz. 1728 ssz. 15 sz. **1000** frtot 1728 sorsz. 14 sz. 4035 sorsz. 55 sz. 1728 sorsz. 88 sz. 3900 sorsz. 7 sz. **400** frtot: s. 3900 sz. 48, s. 2191 sz. 91, s. 905 sz. 61, s. 1946 sz. 33, s. 3900 sz. 89, s. 4035 sz. 28, s. 1252 sz. 34, s. 905 sz. 10, s. 1728 sz. 76, s. 2191 sz. 32, s. 1252 sz. **72**, s. 4025 sz. 6, s. 462 sz. 27, s. 425 sz. 75, s. 2257 sz. 26, s. 4035 sz. 1, s. 4035 sz. 23, s. 1946 sz. 4, s. 4025 sz. 16, s. 425 sz. 2, s. 3900 sz. 53, s. 425 sz. 64. s. 1252 sz. 51, s. 905 sz. 24, s. 905 sz. 21, s. 2191 sz. 17, s. 4025 sz. 99, s. 997 sz. 14, s. 4025 sz. 60, s. 4025 sz. 42, s. 4025 sz. 62, s. 997 sz. 74, s. 462 sz. 76, s. 3100 sz. 43, e. 2191 sz. 93, s. 462 sz. 60, s. 3900 sz. **65**, sorsz. 1946 sz. 74.

A kihuzott sorszámok többi 1348 sorsjegye egyenkint **200** frtot nyert. A kifizetés 1879. október elején történik.

Bécsi községi sorsjegyek. A tegnap megejtett huzásnál a következő sorszámok huzattak ki: 2333, 1664, 1773, 2218, 2453, 862, 2993 2642, 2644, 37, 1968 és 1959. A **200,000** frt főnyeremény a 2993 sorsz. 29 száma esett; **30,000** forintot nyert 2644 sorsz. 99 sz., **10,000** frtot: 1773 sorsz. 22 sz. **1000** frtot 2333 sorsz. 66 sz. s 2993 sz. 71, s. 2453 sz. 83, s. 1968 sz. 17, s. 37 sz. 64.

300 frtot: s. 37 sz. 75 s. 2642 sz. 59, s. 1959 sz. 98 s. 862 sz. 14 s. 37 sz. 87 s. 1968 sz. 83, s, 2993 sz. 97, s. 2218 sz. 82 s. 862 sz. 45, s. 2453 sz. 30, s. 2993 sz. 9 s. 2453 sz. 61.

A kihuzott sorszámok többi 1180 száma egyenkint **130** frtot nyert. A kifizetés 1879. julius 1-én veszi kezdetét a városi pénztárnál.

⁂ **1854-ki sorsjegyek.** A sorszámok még f. évi jan. 2-án huzattak ki, még pedig kihuzattak: 397 514 1095 1204 1323 1389 1422 1593 1654 1673 1786 1907 1938 1970 2030 2117 2218 2386 2514 2684 2765 2884 2936 3094 3124 3290 3302 3327 3388 3411 3567 3879 3934 3955 3959 és 3994. A **100,000** frt főnyeremény a sorsz. 1204 sz. 43-ra esett, és **20,000** frtot sorszám 3959 sz. 15 nyert. A kihuzott sorszámok többi 1798 száma egyenkint **300** frtot nyert. — A kifizetés 1879. jun. 30-án történik, Bécsben Singerstrasse 17. sz.

Rudolfsorsjegyek. Az ápr, 1-én eszközölt huzásnak a következő sorszámok huzattak ki: 16 29 302 995 1025 1543 1603 1727 1753 1798 1840 1835 1966 2008 2018 2139 2207 2443 2534 1858 2987 3268 3282 3393 3523 3536 3644 és 3877.

A **20000** frt főnyeremény a sorszám 2207. sz. 36-ra esett.

4000 frtot nyert sorsz. 1798 sz. 23; **1500** frtot s. 302 sz, 48. **400** frtot nyertek s. 995 sz. 24 sz. s. 2139 sz. 49; **200** frt s. 29 sz. 3 s. 1727 sz. 21 s. 2987 sz. 23; **100** frt s. 1025 sz. 40, s. 1840 sz. 13, s. 2139 sz. 28, s. 2307 sz. 47. sor 2987 sz, 48 s s. 3877 sz. 5; **50** frtot s. 362 sz. 32 s. 995 sz. 43, s. 1025 sz. 39 s. 1543 sz. 7 és 31 s. 1840 sz. 31 s. 1935 sz. 31 s. 2008 sz. 42 s. 2207 sz. 43 s. 2534 sz. 7 s. 3393 sz. 42; **30** frtot: s. 302 sz, 22 s. 1025 sz. 13 s, 1543 sz. 39 s, 1603 sz. 22 és 41 s. 1727 sz. 50 s. 1798 sz. 42 s. 1840 sz. 15 s. 1966 sz. 27 s. 2008 sz. 49, s. 2018 sz. 3 s 49 s. 2139 sz. 35 s. 2207 sz. 7 és 16 s. 2443 sz. 42, s. 2534 sz. 12, 33 s 41 s. 2858 sz. 6 és 43 s. 2987 sz. 10 s 38 s. 3393 sz. 38 és végre s. 3877 sz. 37. A kihuzott sorszámok többi 1350 számai egyenkint **12** forintot nyertek. A kifizetés 1879. julius 1-én történik.

Vegyes közlemények.

⁂ **A tőzsdének** tegnap nagy napja volt. Számos fővárosi pénzintézet tegnap fizette ki az esedékes szelvények után az osztalékot és a tegnap felvett, vagy később felvehető osztalék körülbelől 2 millió forintra tehető. Bár a közgyülésekről szóló tudósitásokban meg volt emlitve a szelvények beváltási ideje, nem tartjuk feleslegesnek elősorolni azon részvénytársulatokat, melyek április 1-sőtől váltják be szelvényeiket. — E társulatok a következők: Magyar hitelbank 20 frt 50 kr.; budapesti iparbank 4 frt; pesti biztositó intézet 10 frt; Concordia malom 60 frt; budapesti gőzmalom 180 frt; Erzsébet malom 30 frt; Viktoria malom 72 frt; Ganz féle vasöntőde 24 frt.

⁂ **A Fridau czég bukása.** Táviratilag már jelentettük, hogy a bécsi Fridau czég beszüntette fizetéseit. Az eset Bécsben oly nagy szenzácziót keltett, hogy minden más politikai és kereskedelmi esemény mellette elveszlette jelentőségét. — Fridau, „a karintiai herczeg“, mint őt nevezik, 8—10 millió ingatlannak a birtokosa és négy millió passivák miatt kénytelen fizetéseit beszüntetni. Néhány év előtt szinte ily veszély fenyegette, de akkor kisegitette a bajból egy délnémetországi bank. Most nem akart rajta segiteni senki. Fridau személyisége által széles és nagy körök központja volt és bukását, szomoru közgazdasági viszonyaink sajnálatra méltó katasztrófájának kell tekintenünk. A bukásra vonatkozólag a P. L. a következő sürgönyt közli Bécsből: A grani waggongyás bukása óta a Fridau czég vagyoni viszonyai folytonosan hanyatlottak, ugy. hogy már a mult hó végével esedékes kötelezettségeinek meg nem felelhetett. A czégnek különben sokkal több az aktivája a passiváknál és igy remélhető, hogy az ügy tiszteségesen fog elintéztetni.

Bukások. A bécsi hitelezői-egylet a következő fizetésképtelenségeket teszi közzé: Vosegio Giorgio Capo d'Istriában, Schnitzer Henrik Budapesten, Piepes Abrahám és Mendel Lembergben, Richter Ferencz kereskedő Brüxben, Sieber H. E. Warnsdorfban, Kozlak József K.-Szebenben, Goldstein Herman Aradon, Samson Pál utódai Veszprémben, Macher Péter A.-Maróthon, Pacsics P. Pál kereskedő Orsován, Pichlmayer H. utódai Leobenben, Buchsbaum Adolf Aradon.

⁂ **A sátoralja-ujhelyi takarékpénztárnak** a mult évben 60,000 frt alaptőke után 7588 frt 81 kr tiszta jövedelme volt.

Napirend április 3-án.

Naptár. Csütörtök Kath.: Richard. Prot.: Richard. Görög-Orosz: 22. Vazul. Nap kél 5 óra 38 perczkor. Nyugszik 6 óra 29 perczkor.
Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor.
Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Eszterházi képtár nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Főv. tanács ülést tart d. e. 10 órakor.
Főv. közmunka-tanács ülést tart d. e. 10 órakor.
Főv. közgyülés folytatása d. u. 4 órakor.
A függetlenségi kör értekezletet tart d. u. 6 órakor.
Történelmi társulat értekezlete az akadémiában d. u. 5 órakor.
Angol társalgó kör zenehangversennyel összekötött tánczestélye a vigadóban este 8 órakor.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig nyitva.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.
Az állatkert nyitva egész nap.

Árverés. Wolesz Miklós 7725 frtra b. herminatéri ingatl. bpesti tszéknél d. e. 10 órakor.

Hajóforgalom április 1-én.

A fővárosi Dunabalparton a következő vizijárművek kötöttek ki: Weisz Jakab „Anna“ czimü mh. 70,000 darab cseréptéglával Apatinból. Luczenbacher Pál mh. 325 meter tüzifával Süttről. Márton utódja mh. 3546 mm. buzával Törökbecséről. Jurancsik Adám 2 talpja 25 mm. seprüvel Trencsényből. Freund és Trebitser „Kalocsa“ czimü mh. 1300 mm. kukoricza és 300 mm zabbal Zsidórévből.

Kivonat a hivatalos lap apr. 2. számából.

Árverés a fővárosban. Eberling Ferencz 2907 frtra b. ingatl. I—III. ker. jbiróságnál april 21.

Árverések a vidéken. Drotleff György 2240 frtra b. ingatl. Riomfalván (medgyesi jbir.) april 5., máj. 5. Ladányi György 39,038 frtra b. ingatl. Pócsmegyeren (pestvidéki tszék) máj. 26., jun. 26. Egersdorfer Mihály 2522 frtra b. ingatl. Uj-Pécsett (módosi jbir.) máj. 9. Veér Sándorné 69,725 frtra b. ingatl. N.-Kerekiben (n.-váradi jbir.) april 21. Misetits János 1283 frtra b. ingatl. Pécsett april 30., máj. 30. Jónás István 1705 frtra b. ingatl. Pécselen (pestvidéki tszék) máj. 13., jun. 13. Iffj Donner Lajos 3865 frtra b. ingatl. Körmenden (szombathelyi tszék) april 30., máj. 30. Huszka Mihály 1480 frtra b. ingatl. Szatmár-Németiben máj. 6. Gyorgyevits G. Tosa 1359 frtra b ingatl. Verseczen april 22. Rihó István 1465 frtra b. ingatl. Battán (sz.-fehérvári tszék) april 18., máj. 19. Deák Mihály 2702 frtra b. ingatl Pócsmegyeren (pestvidéki tszék) april 25. Ványik Pálné 2725 frtra b. ingatl. Somló-Vásárhelyen (pápai jbir.) máj. 8., jun. 9. Lónyay Tivadarné 254.505 frtra b. ingatl. Szt.-Jánoson (n.-váradi tszék) april 15. Korányi József 5976 frtra b. ingatl. N.-Bátoron (n.-kállói jbir.) april 29., máj. 29. Deák Péter 7812 frtra b. ingatl. Halason máj. 1., jun. 3. Kálmán István 1871 frtra b. ingatl. Remetén (m.-óvári jbir.) april 19., máj 19., Stef Györgye 1820 frtra b ingatl. Kovaszinczen (aradi tszék) april 23., máj 23. Kirsch József 2500 frtra b. irgatl. Dettán (verseczi jbir.) april 17., máj. 17. Karkarik Pál 2690 frtra b. ingatl. Oesován (b.-bányai tszék) máj. 3., jun. 4. Kohut János 1187 frtra b. ingatl. Prasniczán (b.-bányai tszék) april 16. Töltösi Erzse 3245 frtra b. ingatl. Taáp-Szent-Miklóson (győri tszék) april 18. Debre János 3050 frtra b. ingatl. Tó-Almáson (pestvidéki tszék) april 4. Boba Jakab 1164 frtra b. ingatl. Tompaházán (n.-enyedi jbir.) máj. 17., jun. 17. Kovácsics Istvánné 1069 frtra b. ingatl. Hosszufalon (a.-lendvai jbir.) april 19., máj. 19. B. Perényi Zsigmond 200.000 frtra b. ingatl. N.-Szőllősön máj. 2., jun 4. Fink Kristóf 3400 frtra b. ingatl Pozsonyban april 29. Nuszkova község lakosainak ingatl. Nuszkován (sz.-gotthárdi jbir.) jul. 7., aug. 7. Files Mihály 1245 frtra b ingatl. Pálinoveczen (csáktornyai jbir.) april 12 Fuchs Mátyás 1016 frtra b. ingatl. Munkácson máj. 9 Trifunovits Zsófia 23,366 frtra b. ingatl. Pivniczán (hódsági jbir.) april 27. Tarró Lászlóné 1519 frtra b. ingatl. Pápán april 15. Kecskeméthy Nándorné 2170 frtra b. ingatl. B.-Gyarmaton april 17.

Csődök Pluharsch és Hausenblass brassói czég ellen, b. h. i máj. 5., p. ü. Schmidts Vilmos. Gottfried J. Lipót békési keresk. ellen, b. h. i. jun. 16., 17., 18., i. t. g. Könkoly Jenő, p. ü. Major József.

Pályázatok. Járásbiróli állásra a királyhelmeczi jbirósághoz; albiróli állásokra a n.-tapolcsányi és rékási jbiróságokhoz; segédszolgai állásra a beszterczebányai tvszékhez — valamennyi 4 hét alatt.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota. Hiv. fogadás szerdán délután 5—6 óráig.

Honvédelmi minisztérium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.

Belügyminisztérium Budavár, országház. Hiv. fogadás esütörök d. u. 1—2 óráig.

Pénzügyminisztérium Budavár, Sz.-Háromság-tér 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Főldmiv. ipar s keresk. minisztérium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle hazban. Hiv. fogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Közlekedési minisztérium Pest, tükör-uteza 1. sz. Hiv. fogadás, esütörtök d. u. 5—6 óráig.

Igazságügyminisztérium Pest, Deák-uteza 14. sz. Hiv. fogadás vasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

A kis lotto huzása:

Brünni	7	6	67	64	43

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilttér.

Császárfürdő gyógyintézet.

Az ujonnan berendezett és tornaeszközökkel ellátott

női-uszoda

vasárnap folyó hó 6-án megnyittatik és pedig:

délelőtt nők, délután férfiak számára.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Minthogy László Elek orosházi községi orvos ur a békésmegyei nőközönséget a miatt, hogy ezek a feléges királyi pár — illetve a királyné ezüst menyegzőjére örömük és hódolatuk jeléül felterjesztendő diszalbum előállithatása czéljából pénzgyüjtésre aláirási iveket bocsájtottak ki, márczius hó 13-án a casinóban estve 10 óra tájban ezen kifejezéssel **„holmi albumra gyüjteni a legnagyobb ostobaság“** illoyalis volt megsérteni: ezt kötelességemnek tartottam akkor a „Békésmegyei Közlöny“-ben tekintettel a sértett felekre, a nyilvánosság elé hozni, és mert ezt tettem, ezért László Elek ur, most márczius 29-én tartott közgyülésen, egy általa félrevezetett párt által a casinóból kitörültetésemet keresztül vitte, — most már helyesnek és szükségesnek látom ezen egész ügyet a hazai lapokban is köztudomásra hozni, s ujból kijelenteni, hogy László Elek ur a fentebb jelzett szavakat mondotta, mit ha ő tagad, akkor állitásomat hiteles bizonyitványokkal fogom beigazolni.

Addig is mig a beigazolást, s a közgyülés helytelen eljárásáról jelentésemet megteszem, kérem ezen czikket becses lepjába felvenni.

Orosháza, márczius 31-én 1879.

Tisztelettel

Kállay Alajos.

Mattoni-féle gieszhübli savanyuviz, Karlsbad malomkut, bugyogó és várkut, Alsóseltersi friss töltésben megérkeztek **Mattoni és Wille** cs. k. udv. szállító budai király-keserüforrások tulajdonosai ásványviztelepükben

Budapesten, Ferencz-tér 3. szám.

Diana-fürdő.

Figyelemreméltó!

A **Haas F. és Wolf A.** butorszövetek végeladása által a t. közönségnek alkalma van magának olcsó **salongarnitu-rákat** beszerezni e czélból, **vázi-boulevard 13. sz. I. emelet** a Lipót templomnak átellenében levő termemben nagy választékban mindenféle alaku állványok állanak rendelkezésre.

Mély tisztelettel

Karner József, kárpitos mester.

N. B. A szövet mennyiség a legpontosabban mondatik meg.

Rendkivül leszállitott áron.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatalában (himzőuteza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK“

történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Károly.**

Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr.

Budapesti szinlapok.

Csütörtök, április 3-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Romeo és Julia.

Nagy epera 5 felv. Irták Barbier Gy. és Carré M. Forditotta Ormay F. Zenéjét szerzette Gounod Károly. Személyek:

Escalus	Malecky	Romeo	Perotti
Gróf Páris	Kiss D.	Merkutio	Láng
Gróf Capulet	Tallián	Benvolio	Görög
Julia	Maleckyné	Stefano	Dévai J.
Gertrud	Saxlehner E.	Gregorio	Széphegyi
Tybald	Pauli	Lorenzo	Ney D.

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Lumpáczius és a három jó madár.

Bohózat 3 felv. dalokkal, irta Nestroy, átdolgozta és előjátékát irta Csepreghy Ferencz. Személyek:

Tündérkirály	Jány	Zagyva	V. Kovács
Egy öreg	Bakonyi	Lopótok	Vasvári
Eortuna	Rákosi Sz.	Kaptáne	Klárné
Lumpáczius	Egri	Pitypalatyne	Párténÿine
Amor	Somogyi K.	Kamilla